

**„СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС“, БР. 18/2020 од 3.3.2020.
ГОДИНЕ**

[Закон о утврђивању порекла имовине и посебном порезу](#)

[Закон о допуни Закона о парничном поступку](#)

[Закон о изменама и допуни Закона о облигационим односима](#)

[Закон о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица](#)

[Закон о играма на срећу](#)

[Закон о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породицишта у Републици Србији](#)

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

Указ о проглашењу Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу

Проглашава се Закон о утврђивању порекла имовине и посебном порезу, који је донела Народна скупштина Републике Србије на седници Двадесет шестог ванредног заседања у Једанаестом сазиву, 29. фебруара 2020. године.

ПР број 41

У Београду, 3. марта 2020. године

Председник Републике,

Александар Вучић, с.р.

Закон о утврђивању порекла имовине и посебном порезу

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, начин и поступак под којима се утврђује имовина и увећање имовине физичког лица и посебан порез на увећање имовине за коју физичко лице не може да докаже да је стекло на законит начин, као и органи надлежни за спровођење овог закона.

Значење израза

Члан 2.

У смислу овог закона, поједини изрази имају следеће значење:

- 1) „имовина” означава непокретне и покретне ствари, регистроване или нерегистроване, као и друга имовинска права у Републици Србији и иностранству;
- 2) „пријављени приходи” јесу приходи физичког лица који су пријављени надлежном пореском органу;
- 3) „увећање имовине” представља позитивну разлику између вредности имовине физичког лица на крају у односу на почетак одређеног периода;
- 4) „незаконито стечена имовина” представља разлику између увећања имовине и пријављених прихода за коју физичко лице не докаже да је стечена на законит начин.

Терет доказивања

Члан 3.

Терет доказивања увећања имовине у односу на пријављене приходе физичког лица је на Пореској управи, а на физичком лицу је терет доказивања да је на законит начин стекло имовину у делу у коме увећање његове имовине није у складу са пријављеним приходима.

II. ЈЕДИНИЦА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ НАДЛЕЖНА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ИМОВИНЕ И ПОСЕБНОГ ПОРЕЗА

Члан 4.

За вођење поступка утврђивања имовине и посебног пореза у складу са овим законом надлежна је Пореска управа.

У Пореској управи образује се посебна организациона јединица за обављање послова одређених овим законом (у даљем тексту: Јединица Пореске управе).

Руководилац Јединице Пореске управе

Члан 5.

Руководилац Јединице Пореске управе може бити лице које има најмање десет година радног искуства на пословима из области пореског поступка.

Руководиоца Јединице Пореске управе поставља Влада на пет година, на предлог министра надлежног за послове финансија.

III. ОВЛАШЋЕЊА ЈЕДИНИЦЕ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ И САРАДЊА ДРЖАВНИХ ОРГАНА

Овлашћења Јединице Пореске управе

Члан 6.

Јединица Пореске управе у поступку прописаном овим законом има право увида и прибављања података из:

- 1) свих врста евиденција и података које воде, односно поседују надлежни органи и друга лица о непокретним и покретним стварима, привредним субјектима, финансијским инструментима, штедним уложима и рачунима код пословних банака, као и других евиденција и података из којих се може утврдити имовина физичког лица;
- 2) пословних књига и документације привредних друштава и других лица, ради утврђивања имовине физичког лица.

Обавеза достављања података

Члан 7.

Сви државни органи и организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, имаоци јавних овлашћења, физичка и правна лица дужни су, да на захтев Јединице Пореске управе, доставе податке којима располажу у року који она одреди и да пружи подршку запосленима у Јединици Пореске управе у поступку прописаном овим законом.

Запослени за везу и упућивање на рад

Члан 8.

Министарство унутрашњих послова, Народна банка Србије, Управа за спречавање прања новца, Агенција за спречавање корупције, Републички геодетски завод,

Агенција за привредне регистре и Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности дужни су да одреде једног или више запослених за везу, ради делотворније сарадње и достављања података који су Јединици Пореске управе потребни за вођење поступка прописаног овим законом.

По потреби, запослени за везу могу, на захтев директора Пореске управе, бити привремено премештени или упућени на рад у Јединицу Пореске управе.

Привремени премештај или упућивање траје до годину дана и може се продужити.

Обавештавање полиције и јавног тужилаштва

Члан 9.

Ако се у поступку прописаном овим законом утврди да чињенице указују на постојање основа сумње да је извршено кривично дело, Јединица Пореске управе о томе обавештава полицију, Пореску полицију, јавно тужилаштво и друге надлежне органе.

IV. ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА ИМОВИНЕ И ПОСЕБНОГ ПОРЕЗА

Фазе поступка

Члан 10.

Поступак утврђивања имовине и посебног пореза покреће се и води по службеној дужности, а састоји се од претходног поступка и поступка контроле и утврђивања посебног пореза (у даљем тексту: поступак контроле).

Утврђивање вредности имовине

Члан 11.

При утврђивању вредности имовине узима се у обзир целокупна имовина физичког лица, а нарочито:

- 1) непокретне ствари (стан, кућа, пословна зграда и просторије, гаража, земљиште и др.);
- 2) финансијски инструменти;
- 3) удели у правном лицу;
- 4) опрема за обављање самосталне делатности;
- 5) моторна возила, пловни објекти и ваздухоплови;
- 6) штедни улози и готов новац;
- 7) друга имовинска права.

Начин и поступак утврђивања вредности имовине и прихода физичког лица прописује Влада.

Покретање претходног поступка

Члан 12.

Претходни поступак спроводи се у складу са годишњим смерницама које доноси директор Пореске управе, на основу анализе ризика. Годишње смернице нису јавно доступне.

Претходни поступак може се покренути и изван годишњих смерница, на основу пријаве другог органа или по иницијативи физичког или правног лица.

Претходни поступак

Члан 13.

У претходном поступку Јединица Пореске управе утврђује увећање имовине на основу података којима располаже и података које прикупи од других органа и организација, правних или физичких лица и упоређује их са пријављеним приходима у одређеном периоду.

Јединица Пореске управе покреће поступак контроле, на начин прописан законом који уређује порески поступак и пореску администрацију, ако у претходном поступку учини вероватним да у највише три узастопне календарске године у којима физичко лице има увећање имовине, постоји разлика између увећања имовине и пријављених прихода физичког лица која је већа од 150.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на последњи дан календарске године периода провере.

Поступак контроле

Члан 14.

У поступку контроле утврђује се незаконито стечена имовина физичког лица и њена вредност.

Физичко лице из става 1. овог члана има право да учествује у поступку контроле и да подноси доказе којима доказује законитост стицања имовине.

Неучествовање физичког лица у поступку контроле не одлаже даље вођење поступка.

У поступку контроле, Јединица Пореске управе сачињава записник о извршеној контроли, на који се сходно примењује закон који уређује порески поступак и пореску администрацију.

По окончању поступка контроле, Јединица Пореске управе доноси решење о утврђивању посебног пореза ако утврди постојање незаконито стечене имовине.

Пореска основица за посебан порез

Члан 15.

Основица посебног пореза утврђује се у вредности незаконито стечене имовине, коју чини збир ревалоризоване вредности утврђене незаконито стечене имовине за сваку календарску годину која је била предмет контроле.

Вредност незаконито стечене имовине се ревалоризује индексом потрошачких цена од последњег дана календарске године за коју је утврђена незаконито стечена имовина до дана доношења решења о посебном порезу.

Стопа посебног пореза

Члан 16.

Јединица Пореске управе утврђује посебан порез за цео период контроле, применом стопе посебног пореза од 75% на пореску основицу која је утврђена према овом закону.

Жалба против решења Јединице Пореске управе

Члан 17.

Против решења о посебном порезу може се изјавити жалба министарству надлежном за послове финансија. Жалба одлаже извршење решења.

Решење министарства надлежног за послове финансија је коначно у управном поступку и против њега може да се покрене управни спор.

Примена закона који уређује порески поступак и пореску администрацију

Члан 18.

На поступак прописан овим законом, ако није другачије одређено овим законом, примењује се закон који уређује порески поступак и пореску администрацију, изузев одредаба о застарелости утврђивања и наплате пореза.

Ако се у поступку прописаном овим законом утврди да порески обвезник има неиспуњену пореску обавезу која је прописана другим законом (друга врста пореза), по основу законито стечених прихода, односно имовине, поступак утврђивања и наплате тог пореза спровешће се у складу са прописима који уређују ту врсту пореза, као и прописа којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

V. ОДНОС ПРЕМА КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

Члан 19.

Ако је у кривичном поступку правноснажном пресудом утврђена имовинска корист прибављена кривичним делом, али и плаћен посебан порез према овом закону, суд урачунава износ плаћеног посебног пореза у имовинску корист прибављену кривичним делом.

Одредба става 1. овог члана примењује се и у поступцима одузимања имовине проистекле из кривичног дела.

VI. ОБУКА

Обука запослених у Јединици Пореске управе

Члан 20.

Запослени у Јединици Пореске управе и запослени у министарству надлежном за послове финансија који одлучују у другом степену по жалби, дужни су да похађају сталну обуку.

Програм и начин спровођења сталне обуке прописује министар надлежан за послове финансија, на предлог директора Пореске управе.

Обука судија

Члан 21.

Судије Управног суда које суде по тужби против коначних решења о посебном порезу морају имати завршену обуку за стицање посебних знања о утврђивању незаконито стечене имовине и посебног пореза.

Обуку судија спроводи Правосудна академија.

Програм, начин спровођења и трајање обуке прописује Правосудна академија.

Судијама које су завршиле обуку Правосудна академија издаје сертификат о завршеној обуци.

Издавање и образац сертификата прописује Правосудна академија.

VII. ПОДАЦИ О ИМОВНОМ СТАЊУ И БЕЗБЕДНОСНЕ ПРОВЕРЕ ЛИЦА

Подаци о имовном стању

Члан 22.

Запослени у Јединици Пореске управе дужни су да пре ступања на рад доставе Агенцији за спречавање корупције, у писменом облику, потпуне и тачне податке о својој имовини.

Податке о имовинском стању евидентира и проверава Агенција за спречавање корупције, према закону којим се уређује њен рад.

Безбедносне провере лица

Члан 23.

На писмени захтев директора Пореске управе, у коме се наводе правни основ, сврха и обим проверавања, обављају се безбедносне провере запослених у Јединици Пореске управе, пре ступања на рад, током рада у Јединици Пореске управе и годину дана од престанка рада у Јединици Пореске управе, без знања лица која се проверавају.

Безбедносне провере врше Министарство унутрашњих послова и Безбедносно-информативна агенција.

Безбедносне провере Министарства унутрашњих послова врше се у сврху утврђивања постојања сметњи са становишта заштите јавног поретка, а Безбедносно-информативне агенције у сврху утврђивања постојања сметњи са становишта безбедности Републике Србије, а у поступку безбедносног проверавања прикупљају се и проверавају подаци о лицу према коме се спроводи проверавање који су неопходни да се оствари сврха безбедносног проверавања, док се проверавање врши обављањем разговора са грађанима, прикупљањем података од правних лица, органа власти или увидом у регистре, евиденције, збирке и базе података које се воде на основу закона, као и предузимањем других мера у складу са законом и прописима донетим на основу закона.

О спроведеном безбедносном проверавању сачињава се извештај који се доставља директору Пореске управе. У извештају не могу да се налазе подаци на основу којих би се откриле методе и поступци коришћени у прикупљању података, идентификовали извори података или припадници Министарства унутрашњих послова и Безбедносно-информативне агенције који су учествовали у безбедносном проверавању.

Подаци прикупљени безбедносним проверавањем евидентирају се, чувају и штите према закону којим се уређује тајност података и закону којим се уређује заштита података о личности, а користе само у сврху за коју су прикупљени.

VIII. ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА

Члан 24.

Сва лица која у поступку утврђивања имовине и посебног пореза дођу до података у вези са тим поступком дужна су да чувају те податке као професионалну тајну.

IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Новчаном казном у износу од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице које на захтев Јединице Пореске управе и у року који она одреди не достави податке којима располаже (члан 7).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 100.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице и одговорно лице у правном лицу, државном органу и организацији, органу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и имаоцу јавних овлашћења новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које не чува као професионалну тајну податке до којих је дошло у поступку утврђивања имовине и посебног пореза (члан 24).

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 26.

Подзаконски акти предвиђени овим законом донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Постављење руководиоца

Члан 27.

Руководилац Јединице Пореске управе биће постављен у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Одређивање запослених за везу

Члан 28.

Министарство унутрашњих послова, Народна банка Србије, Управа за спречавање прања новца, Агенција за спречавање корупције, Републички геодетски завод, Агенција за привредне регистре и Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности одредиће једног или више запослених за везу са Јединицом Пореске управе у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Ступање закона на снагу и почетак примене

Члан 29.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се по истеку једне године од дана ступања закона на снагу.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

Указ о проглашењу Закона о допуни Закона о парничном поступку

Проглашава се Закон о допуни Закона о парничном поступку, који је донела Народна скупштина Републике Србије на седници Двадесет шестог ванредног заседања у Једанаестом сазиву, 29. фебруара 2020. године.

ПР број 42

У Београду, 3. марта 2020. године

Председник Републике,

Александар Вучић, с.р.

Закон о допуни Закона о парничном поступку

Члан 1.

У Закону о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18), у члану 355. после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„У уводу пресуде обавезно се наводе и јединствени матични број грађана странке која је физичко лице, матични број странке која је правно лице, а ако је странка Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, назначава се и директан корисник буџетских средстава због чијег рада је настало потраживање, као и јединствени број корисника јавних средстава који припада том директном кориснику буџетских средстава. За странку која је индиректни корисник буџетских средстава наводи се јединствени број корисника јавних средстава који му припада, а уколико га нема, наводи се његов матични број. Наведене податке суд по службеној дужности прибавља од надлежног органа.”

Досадашњи ст. 3–6. постају ст. 4–7.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

Указ о проглашењу Закона о изменама и допуни Закона о облигационим односима

Проглашава се Закон о изменама и допуни Закона о облигационим односима, који је донела Народна скупштина Републике Србије на седници Двадесет шестог ванредног заседања у Једанаестом сазиву, 29. фебруара 2020. године.

ПР број 43

У Београду, 3. марта 2020. године

Председник Републике,

Александар Вучић, с.р.

Закон о изменама и допуни Закона о облигационим односима

Члан 1.

У Закону о облигационим односима („Службени лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – УСЈ и 57/89 и „Службени лист СРЈ”, број 31/93), у члану 29. додаје се став 3, који гласи:

„(3) Али, кад се сагласност даје за закључење уговора за који је прописан облик јавно потврђене (солемнизоване) исправе или јавнобележничког записа, довољно је да потпис даваоца сагласности буде оверен.”.

Члан 2.

Члан 90. мења се и гласи:

„Члан 90.

(1) Форма прописана законом за неки уговор или који други правни посао важи и за пуномоћје за закључење тог уговора, односно за предузимање тог посла.

(2) Али, кад се пуномоћје даје за закључење уговора или предузимање којег другог правног посла за који је прописан облик јавно потврђене (солемнизоване) исправе или јавнобележничког записа, довољно је да потпис властодавца буде оверен.”.

Члан 3.

Члан 455. мења се и гласи:

„Члан 455.

Уговор о продаји непокретних ствари мора бити закључен у форми прописаној посебним законом који уређује промет непокретности, под претњом ништавости.”.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

Указ о проглашењу Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица

Проглашава се Закон о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица, који је донела Народна скупштина Републике Србије на седници Двадесет шестог ванредног заседања у Једанаестом сазиву, 29. фебруара 2020. године.

ПР број 44

У Београду, 3. марта 2020. године

Председник Републике,
Александар Вучић, с.р.

Закон о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица

ГЛАВА I

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се права и услови за остваривање права бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата, чланова породица палих и умрлих бораца и умрлих војних инвалида и лица које је погинуло или умрло у Војсци Србије (у даљем тексту: Војска) у миру, чланова породица умрлих цивилних инвалида рата и цивилних жртава рата.

Члан 2.

Права утврђена овим законом заснивају се на принципу накнаде штете за телесно оштећење, односно губитак живота блиског сродника, а права која припадају борцима, ратним и мирнодопским војним инвалидима, члановима породица палих и умрлих бораца и умрлих војних инвалида заснивају се и на принципу националног признања.

Члан 3.

На примања утврђена овим законом не плаћају се порези или друге дажбине предвиђене општим прописима по основу личних или других прихода грађана.

Члан 4.

Средства за остваривање и коришћење права прописаних овим законом обезбеђују се у буџету Републике Србије и буџету јединице локалне самоуправе.

ГЛАВА II

КОРИСНИЦИ ПРАВА

1. Борци

Члан 5.

Борац је држављанин Републике Србије који је:

- 1) као припадник оружаних снага Републике Србије вршио војне дужности или друге дужности у рату или оружаним акцијама предузетим за време мира ради одбране суверенитета, независности, територијалне целокупности и уставног уређења Републике Србије;
- 2) као припадник војске Краљевине Југославије учествовао у антифашистичкој борби у Другом светском рату од 6. до 17. априла 1941. године;
- 3) као припадник партизанских одреда народноослободилачке војске и партизанских одреда Југославије, односно Југословенске армије учествовао у антифашистичкој, односно Народноослободилачкој борби у Другом светском рату, од 17. априла 1941. до 15. маја 1945. године, у борби против окупатора и његових сарадника, коме је активан и организован рад у тој борби решењем надлежног органа признат у посебан стаж у двоструком трајању по прописима о пензијском и инвалидском осигурању;
- 4) као припадник Југословенске војске у отаџбини, односно као припадник Равногорског покрета учествовао у антифашистичкој борби у Другом светском рату почев од 17. априла 1941. године до 15. маја 1945. године;
- 5) као припадник оружаних снага СФРЈ вршио војне дужности или друге дужности за војне циљеве или за друге циљеве државне безбедности у оружаним акцијама ради одбране суверенитета, независности и територијалне целокупности Социјалистичке Федеративне Републике Југославије у периоду од 17. августа 1990. године до 27. априла 1992. године, а за припаднике оружаних снага СФРЈ стационираних на територији Босне и Херцеговине до 19. маја 1992. године;
- 6) као припадник оружаних снага СРЈ, Државне заједнице СЦГ, односно Републике Србије вршио војне дужности или друге дужности у оружаном акцији предузетој за време мира ради одбране суверенитета, независности и територијалне целокупности Савезне Републике Југославије, Државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике Србије, у периоду после 27. априла 1992. године;
- 7) као припадник оружаних снага Савезне Републике Југославије вршио војне дужности или друге дужности за војне циљеве или за циљеве државне безбедности ради одбране суверенитета, независности и територијалне целокупности Савезне Републике Југославије, од 24. марта 1999. до 26. јуна 1999. године.

Члан 6.

Борац је и лице које је добровољно учествовало у рату или оружаним акцијама предузетим у миру, уколико је било укључено у састав јединица из члана 5. тач. 2)–7) овог закона.

Борац је и странац који је учествовао у рату или оружаним акцијама предузетим у миру, уколико је био укључен у састав јединица из члана 5. тач. 2)–7) овог закона и уколико је захтев за пријем у држављанство Републике Србије поднео до 3. јуна 2007. године.

Члан 7.

Лицу из члана 5. овог закона признаје се статус борца и разврстава се, према времену и територији укупног војног ангажовања, у следеће категорије:

- 1) борац I категорије је борац са ангажовањем преко 200 дана, борац из члана 5. тачка 7) овог закона са ангажовањем најмање 60 дана на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија и борац коме је признато својство ратног војног инвалида без обзира на дужину његовог ангажовања;
- 2) борац II категорије је борац са ангажовањем од 46 до 200 дана;
- 3) борац III категорије је борац са ангажовањем до 45 дана.

Као време ангажовања у смислу става 1. овог члана сматра се и време које је борац провео на стационарном лечењу, као и време које је борац провео у заробљеништву у које је доспео под околностима из члана 5. овог закона.

2. Војни инвалид

Члан 8.

Војни инвалид, у смислу овог закона, је ратни војни инвалид и мирнодопски војни инвалид.

1) Ратни војни инвалид

Члан 9.

Ратни војни инвалид је држављанин Републике Србије који је задобио рану, повреду, озледу или болест, због које је наступило оштећење његовог организма најмање за 20%, и то:

- 1) у вршењу војних дужности или других дужности за војне циљеве са оружјем у рату или у оружаном акцији предузетој за време мира, под околностима из члана 5. овог закона;
- 2) за време ратног заробљеништва у које је доспео као борац из члана 5. овог закона.

Члан 10.

Ратни војни инвалид је и држављанин Републике Србије код кога је постојала болест која се погоршала под околностима из чл. 5. и 9. овог закона, па је због тога наступило оштећење његовог организма најмање за 20%.

Члан 11.

Изузетно од чл. 9. и 10. овог закона ратни војни инвалид је и странац код кога је наступило оштећење организма под околностима из члана 5. тачка 1) овог закона, ако својство ратног војног инвалида по том основу не може остварити у другој држави.

Члан 12.

Ратни војни инвалид који накнадно испуни услове за стицање својства мирнодопског војног инвалида задржава својство ратног војног инвалида, а инвалидитет му се утврђује према укупном оштећењу организма по оба основа.

2) *Мирнодопски војни инвалид*

Члан 13.

Мирнодопски војни инвалид је држављанин Републике Србије који је у миру у својству војника на служењу војног рока у јединицама и установама Војске, ученик односно кадет војношколске установе, слушалац школе за резервне официре и лице у резервном саставу на дужности у Војсци, у вршењу војне службе или дужности у вези с том службом, без своје кривице, задобио рану, повреду или озледу због које је наступило оштећење његовог организма најмање за 20%.

Члан 14.

Мирнодопски војни инвалид је држављанин Републике Србије који је у миру, као лице из члана 13. овог закона без своје кривице, задобио болест која је у узрочној вези са вршењем војне службе или дужности у вези с том службом, због чега је наступило оштећење његовог организма најмање за 60%.

Мирнодопски војни инвалид је и држављанин Републике Србије код кога је под околностима и условима из става 1. овог члана, услед погоршања болести која је постојала пре ступања у Војску, наступило оштећење организма најмање за 60%.

Члан 15.

Мирнодопски војни инвалид је и држављанин Републике Србије код кога је наступило оштећење организма најмање за 20% услед ране, повреде или озледе коју је задобио без своје кривице за време обуке за учешће у одбрани у организацијама које одреди надлежни орган ако је обуку планирала, организовала и контролисала надлежна организациона јединица министарства надлежног за послове одбране и Војске и ако се обука изводи по позиву надлежног органа, као и за време гађања ватреним оружјем и других облика војне обуке који по својој природи могу изазвати повећану опасност за оштећење организма, а који су предвиђени програмом обавезне обуке.

Члан 16.

Лицу на професионалној војној служби, припаднику министарства надлежног за унутрашње послове и припаднику Безбедносно-информативне агенције се не може признати својство мирнодопског војног инвалида по одредбама овог закона.

Члан 17.

Мирнодопски војни инвалид који стекне права по овом закону по основу болести и користи их најмање пет година, па се после тог времена стање побољша и проценат инвалидитета смањи испод процента одређеног у члану 14. овог закона, задржава својство мирнодопског војног инвалида и користи права према смањеном проценту инвалидитета, под условом да утврђено оштећење организма није мање од 20%.

Члан 18.

Мирнодопски војни инвалид који накнадно испуни услове за стицање својства ратног војног инвалида стиче својство ратног војног инвалида, а инвалидитет му се утврђује према укупном оштећењу организма по оба основа.

Члан 19.

Нехат се не сматра кривицом у смислу одредаба чл. 13–15. овог закона.

Члан 20.

Прописима којима се уређује одбрана земље и вршење службе у Војсци утврђује се шта се сматра служењем војног рока, вршењем војне службе или дужности у вези с том службом и другим облицима оспособљавања грађана за учешће у одбрани, шта се сматра извршавањем радне обавезе за време рата, односно оружаним акцијама, ко се сматра учеником, односно кадетом војношколске установе, слушаоцем школе за резервне официре, лицем у резервном саставу, односно професионални припадник Војске – професионално војно лице (официр, подофицир и професионални војник), као и шта се сматра даном отпуштања из Војске.

Члан 21.

Даном испуњења услова за остваривање права по основу болести задобијене под околностима из члана 14. овог закона сматра се дан отпуштања из Војске, односно из војношколске установе.

3. Цивилни инвалид рата и цивилна жртва рата

Члан 22.

Цивилни инвалид рата је цивилно лице, држављанин Републике Србије, код кога је услед ране, повреде или озледе, наступило оштећење организма од најмање 50%:

- 1) као последица злостављања или лишења слободе од стране непријатеља за време рата или у току извођења ратних операција на територији Републике Србије;
- 2) од заосталог ратног материјала на територији Републике Србије;
- 3) као жртва напада у дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије или на путу у то представништво, у вези са обављањем службене дужности из надлежности Републике Србије у својству запосленог.

Члан 23.

Цивилна жртва рата је држављанин Републике Србије који је као цивилно лице изгубио живот под околностима из члана 22. овог закона.

Цивилно лице које је нестало под околностима из члана 22. овог закона сматра се цивилном жртвом рата.

4. Породица палог борца

Члан 24.

Породица палог борца је породица лица које је погинуло, умрло или нестало под околностима из чл. 5, 6. и 9. овог закона или је умрло од последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под тим околностима у року од годину дана од дана престанка учешћа у рату, односно оружаном акцији.

Породица палог борца је и породица лица које је својство ратног војног инвалида остварило по основу ране, повреде, озледе или болести задобијене под околностима из чл. 5. и 9. овог закона, а умрло је од последица тих оштећења организма у року од годину дана од дана престанка учешћа у рату, односно оружаном акцији.

Члан породице палог борца је:

- 1) супружник или лице које је са палим борцем живело у ванбрачној заједници и са њим имало заједничко дете;
- 2) дете рођено у браку или ван брака и усвојено дете;
- 3) пасторак кога је пали борац издржавао;
- 4) родитељ или усвојитељ;
- 5) очух и маћеха које је пали борац издржавао;
- 6) деда и баба палог борца које је пали борац издржавао.

5. Породица умрлог борца

Члан 25.

Члан породице умрлог борца је:

- 1) супружник или лице које је са умрлим борцем живело у ванбрачној заједници и са њим имало заједничко дете;
- 2) дете рођено у браку или ван брака и усвојено дете,
- 3) пасторак кога је умрли борац издржавао;
- 4) родитељ или усвојитељ кога је умрли борац издржавао;
- 5) очух и маћеха које је умрли борац издржавао.

6. Породица војног инвалида и војника који је погинуо или умро у Војсци

Члан 26.

Члан породице војног инвалида и војника на служењу војног рока и лица у резервном саставу погинулог или умрлог у Војсци или умрлог у року од годину дана од дана

отпуштања из Војске од последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под околностима из чл. 13–15. овог закона, је:

- 1) супружник или лице које је са њим живело у ванбрачној заједници и са њим имало заједничко дете;
- 2) дете рођено у браку или ван брака и усвојено дете,
- 3) пасторак кога је војни инвалид, односно лице које је погинуло или умрло у Војсци или умрло у року од годину дана од дана отпуштања из Војске, издржавало;
- 4) родитељ или усвојитељ које је војни инвалид односно лице које је погинуло или умрло у Војсци издржавало или који су га издржавали;
- 5) очух и маћеха које је војни инвалид односно лице које је погинуло или умрло у Војсци или умрло у року од годину дана од дана отпуштања из Војске, издржавао.

7. Породица цивилног инвалида рата и цивилне жртве рата

Члан 27.

Чланом породице цивилног инвалида рата сматра се члан породице умрлог цивилног инвалида рата, уколико је са њим живео у заједничком домаћинству најмање годину дана пре његове смрти.

Чланом породице цивилне жртве рата сматра се члан породице лица из члана 23. овог закона, уколико је са њим живео у заједничком домаћинству најмање годину дана пре његове смрти.

Члан породице, у смислу ст. 1. и 2. овог члана је:

- 1) супружник или лице које је са цивилним инвалидом рата, односно цивилном жртвом рата живело у ванбрачној заједници и са њим имало заједничко дете;
- 2) дете рођено у браку или ван брака и усвојено дете,
- 3) пасторак кога је цивилни инвалид рата, односно цивилна жртва рата, издржавао;
- 4) родитељ или усвојитељ, кога је цивилни инвалид рата, односно цивилна жртва рата, издржавао;
- 5) очух и маћеха, које је цивилни инвалид рата, односно цивилна жртва рата, издржавао.

8. Ужа породица

Члан 28.

Члан уже породице, у смислу овог закона, је:

- 1) супружник или лице са којим је у ванбрачној заједници имао заједничко дете;
- 2) дете рођено у браку или ван брака и усвојено дете,
- 3) пасторак кога је лице по коме се остварује право издржавало.

9. Издржавање

Члан 29.

Чињеница издржавања, као услова за остваривање статуса лица из чл. 24–28. овог закона, утврђује се по прописима којима се уређују породични односи.

Поред општих услова из става 1. овог члана, за постојање издржавања неопходно је да је постојало заједничко домаћинство и да је издржавање трајало најмање годину дана пре смрти лица по основу кога се право остварује.

10. Потпуна неспособност за рад

Члан 30.

Потпуно неспособним за рад по овом закону сматра се лице код кога постоји потпуни губитак радне способности по прописима из области пензијског и инвалидског осигурања.

11. Држављанство

Члан 31.

Држављанство Републике Србије као услов прописан овим законом подразумева постојање тог држављанства у време подношења захтева за признавање, као и за време остваривања права признатих по овом закону, осим за корисника из члана 11. овог закона за кога држављанство није услов за остваривање и коришћење права.

Члан породице лица из чл. 24–27. овог закона прописана права може остварити и користити уколико има држављанство Републике Србије у складу са ставом 1. овог члана.

ГЛАВА III

ПРАВА И УСЛОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

1. Права

Члан 32.

Права по овом закону јесу:

- 1) лична инвалиднина;
- 2) породична инвалиднина;
- 3) додатак за негу;
- 4) дечији додатак;
- 5) ортопедски додатак;
- 6) здравствена заштита и друга права у вези са остваривањем здравствене заштите;
- 7) медицинско техничка помагала;
- 8) бањско климатски опоравак;

9) професионална рехабилитација и новчана помоћ за време професионалне рехабилитације;

10) инвалидски додатак;

11) месечно новчано примање;

12) породични додатак;

13) борачки додатак;

14) накнада трошкова смештаја у установу социјалне заштите;

15) новчана накнада за набавку путничког моторног возила;

16) право на посебан пензијски стаж;

17) решавање стамбених потреба;

18) накнада трошкова путовања;

19) бесплатна и повлашћена возња;

20) право на „Борачку споменицу”;

21) право на легитимацију;

22) право на приоритет у запошљавању;

23) „Антифашистичка споменица 1941.”;

24) помоћ у случају смрти;

25) право борца на униформу.

Општина, град, град Београд, односно аутономна покрајина, може својим прописима лицима из члана 1. овог закона утврђивати друга права (као на пример: попуст на комуналне услуге, бесплатну или повлашћену возњу у јавном локалном превозу, бесплатно паркирање, право деце на бесплатне уџбенике и др.) или утврдити већи обим права од обима права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање, ако у свом буџету обезбеди средства за те намене.

2. Одређивање износа права

Члан 33.

Лична инвалиднина, породична инвалиднина, додатак за негу, ортопедски додатак, инвалидски додатак, месечно новчано примање, породични додатак и борачки додатак – одређују се у месечним износима, доспевају након што решење о признатом праву постане коначно и правноснажно, а исплаћују се уназад.

Основица за одређивање новчаних примања по овом закону (у даљем тексту: основика) је:

1) за право на личну инвалиднину, породичну инвалиднину, додатак за негу, ортопедски додатак, месечно новчано примање, инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида, новчану накнаду за набавку путничког моторног возила, једнократну помоћ у случају смрти корисника, накнаду трошкова сахране – износ просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији за месец који два месеца претходи месецу у ком се остварује право;

2) за право на инвалидски додатак ратног војног инвалида у радном односу – износ просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији за месец који два месеца претходи месецу у ком се остварује право увећан 30%;

3) за право на инвалидски додатак ратног војног инвалида који је навршио 65 година живота – износ просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији, за месец који два месеца претходи месецу у ком се остварује право;

4) за право на борачки додатак – најнижи износ пензије у осигурању запослених у Републици Србији према прописима из пензијског и инвалидског осигурања, за месец који два месеца претходи месецу у ком се остварује право.

Основица из става 2. овог члана утврђује се на основу објављених података републичког органа надлежног за послове статистике и Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

3. Посебни услови за остваривање права

1) Лична инвалиднина

Члан 34.

Војни инвалиди и цивилни инвалиди рата разврставају се, ради остваривања права по овом закону, у групе инвалидитета према степену оштећења организма израженом у проценту.

Проценат инвалидитета одређује се трајно или привремено, сразмерно оштећењу организма које је настало као последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под околностима утврђеним овим законом.

Члан 35.

Према проценту инвалидитета војни инвалиди разврставају се у десет група војног инвалидитета (од I до X), и то:

1) I група – инвалиди са 100% инвалидитета којима је за основне животне потребе неопходна нега и помоћ другог лица;

2) II група – инвалиди са 100% инвалидитета;

3) III група – инвалиди са 90% инвалидитета;

4) IV група – инвалиди са 80% инвалидитета;

5) V група – инвалиди са 70% инвалидитета;

- 6) VI група – инвалиди са 60% инвалидитета;
- 7) VII група – инвалиди са 50% инвалидитета;
- 8) VIII група – инвалиди са 40% инвалидитета;
- 9) IX група – инвалиди са 30% инвалидитета;
- 10) X група – инвалиди са 20% инвалидитета.

Према проценту инвалидитета цивилни инвалиди рата разврставају се у седам група инвалидитета (од I до VII), и то:

- 1) I група – инвалиди са 100% инвалидитета којима је за основне животне потребе неопходна нега и помоћ другог лица;
- 2) II група – инвалиди са 100% инвалидитета;
- 3) III група – инвалиди са 90% инвалидитета;
- 4) IV група – инвалиди са 80% инвалидитета;
- 5) V група – инвалиди са 70% инвалидитета;
- 6) VI група – инвалиди са 60% инвалидитета;
- 7) VII група – инвалиди са 50% инвалидитета.

Члан 36.

Својство војног инвалида и својство цивилног инвалида рата на основу оштећења организма које је настало услед ране, повреде или озледе може се утврдити само ако је рана, повреда или озледа оставила видне трагове.

Видним траговима, из става 1. овог члана, сматрају се јасно видљиви трагови на површини тела и видљива оштећења унутрашњих органа утврђена одговарајућим дијагностичким методама.

Члан 37.

При утврђивању процента војног инвалидитета лицима код којих је под околностима из члана 10. и члана 14. став 2. овог закона наступило оштећење организма услед погоршања болести, узима се одговарајући проценат од целокупног оштећења организма, с обзиром на природу болести и њен развитак, трајање и тежину ратних напора, односно напора при вршењу војне службе, као и друге околности које су утицале на болест.

Проценат војног инвалидитета утврђен коначним решењем из става 1. овог члана по основу погоршања болести, који је одређен при првом утврђивању војног инвалидитета, не може се касније повећати без обзира на даље погоршање оштећења организма.

Члан 38.

Лична инвалиднина одређује се према групи инвалидитета.

Месечни износ личне инвалиднине одређује се у проценту од основице и износи за:

1) I групу	188%
2) II групу	139%
3) III групу	107%
4) IV групу	82%
5) V групу	60%
6) VI групу	40%
7) VII групу	31%
8) VIII групу	22%
9) IX групу	21%
10) X групу	19%

Инвалиду I групе који има два или више оштећења организма по основу којих му се признаје својство војног инвалида, односно својство цивилног инвалида рата, која одговарају инвалидитету I групе, као и војном инвалиду I групе коме је то својство признато по основу оштећења која су изазвала квадриплегију, лична инвалиднина из става 1. овог члана повећава се за 25% од основице и представља саставни део личне инвалиднине.

Члан 39.

Министар надлежан за послове борачко-инвалидске заштите (у даљем тексту: министар) споразумно са министром надлежним за здравствену заштиту прописује начин утврђивања процента инвалидитета према степену оштећења организма и критеријуме за утврђивање инвалидитета војних инвалида и цивилних инвалида рата.

2) Породична инвалиднина

Члан 40.

Право на породичну инвалиднину може остварити члан уже породице палог борца, члан уже породице војног инвалида од I до VII групе – после његове смрти, члан уже породице лица које је погинуло или умрло од последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под околностима из чл. 13–15. овог закона и члан уже породице цивилног инвалида рата I групе са 100% инвалидитета коме је за основне животне потребе била неопходна нега и помоћ другог лица – после његове смрти, под следећим условима:

- 1) уколико има држављанство Републике Србије;
- 2) удова – кад наврши 45 година живота или удовац – кад наврши 50 година живота, као и пре навршених 45, односно 50 година живота ако су потпуно неспособни за рад;

3) дете, усвојеник и пасторче:

а) до навршене 15. године живота;

б) до завршетка школовања, а најдоцније до навршене 26. године живота, односно дете, усвојеник или пасторче палог борца до навршене 27. године живота. Ако је школовање прекинуто због служења војног рока у јединицама и установама Војске или болести, то лице може користити право на породичну инвалиднину и за време служења војног рока у јединицама и установама Војске односно трајања болести, и то до навршене 26. године живота, односно дете, усвојеник или пасторче палог борца до навршене 27. године живота, а после тога – највише још за онолико времена колико је због служења војног рока у јединицама и установама Војске, односно болести изгубило од школовања, ако је школовање продужено пре навршене 26. односно пре навршене 27. године живота;

в) ако је неспособно за самостални живот и рад, док траје та неспособност, под условом да је настала пре навршене 15. године живота, а за дете, усвојеника или пасторка који се налази на школовању до навршене 26. године живота, односно за дете, усвојеника или пасторка палог борца до навршене 27. године живота;

4) ако ужу породицу сачињавају супружник са дететом или ванбрачни партнер са дететом, супружник или ванбрачни партнер има право на породичну инвалиднину као сауживалац са дететом, без обзира на услове из става 1. тачка 2) овог члана док дете има право на породичну инвалиднину.

Члан 41.

Сматра се да се дете, усвојеник или пасторче налази на школовању у смислу члана 40. став. 1 тачка 3) овог закона уколико има статус ученика основне или средње школе, односно статус студента основних академских или основних струковних студија, мастер академских или мастер струковних студија, специјалистичких струковних или специјалистичких академских студија, или докторских академских студија, у складу са прописима који уређују основно, средње, односно високо образовање.

Детету, усвојенику или пасторку које похађа средњу школу, права по овом закону припадају до навршене 20. године живота.

Дете, усвојеник или пасторче на школовању, коме је одобрено мировање права и обавеза у средњој, односно високошколској установи, право на породичну инвалиднину задржава само у случајевима када му је мировање права и обавеза одобрено услед личне болести која га је спречила да се школује, а што се утврђује на основу налаза и мишљења лекарских комисија из члана 153. овог закона.

Члан 42.

Право на породичну инвалиднину остварују само чланови породице који испуњавају прописане услове и то: чланови уже породице лица по основу кога се остварује право – с једне стране и родитељи или очух, маћеха или усвојитељ, односно деда и баба – с друге стране.

Ако право на породичну инвалиднину користи више чланова породице у оквиру једне групе сродника наведених у ставу 1. овог члана, право им припада као сауживаоцима у једнаким деловима.

Члан 43.

Члан породице палог борца из члана 24. став 3. тач. 4) и 5) овог закона и чланови породице војног инвалида од I до VII групе из члана 26. тач. 4) и 5) овог закона имају право на породичну инвалиднину иако су чланови уже породице остварили ово право.

Очух, маћеха или усвојитељ из члана 24. став 3. тачка 3) и члана 26. тачка 3) овог закона остварује право на породичну инвалиднину пре родитеља, ако родитељ није вршио родитељско право према лицу од кога изводи право на породичну инвалиднину.

Члан 44.

Деда и баба палог борца које је пали борац издржавао имају право на породичну инвалиднину ако породичну инвалиднину не остварују чланови породице из члана 24. став 3. тач. 1)–5) овог закона.

Члан 45.

Члан породице који испуњава услове за признање права на породичну инвалиднину по два или више лица, има право на породичну инвалиднину у несмањеном износу по сваком од тих лица, с тим да право на увећану породичну инвалиднину из члана 52. овог закона може остварити само по једном лицу.

Члан 46.

Породична инвалиднина признаје се као:

- а) породична инвалиднина по палом борцу,
- б) породична инвалиднина по умрлом војном инвалиду,
- в) породична инвалиднина по лицу које је погинуло или умрло у Војсци,
- г) породична инвалиднина по умрлом цивилном инвалиду рата I групе,
- д) додатак за родитеља палог борца,
- ђ) увећана породична инвалиднина.

Ако услове за признавање права на породичну инвалиднину из чл. 47, 48. и 49. овог закона испуњава више чланова породице, породичну инвалиднину остварују као сауживаоци. Износ породичне инвалиднине утврђује се тако што се износ породичне инвалиднине који припада једном кориснику за сваког сауживаоца повећава за по 50%. Укупан износ породичне инвалиднине сауживаоцима припада у једнаким деловима.

- а) Породична инвалиднина по палом борцу

Члан 47.

Породична инвалиднина за корисника који је то право остварио као члан породице палог борца износи 116% од основице.

б) Породична инвалиднина по умрлом војном инвалиду

Члан 48.

Породична инвалиднина по умрлом војном инвалиду од I до VII групе износи 26% од основице.

в) Породична инвалиднина по лицу које је погинуло или умрло у Војсци

Члан 49.

Породична инвалиднина за корисника који је то право остварио као члан породице војника на служењу војног рока и лица у резервном саставу, које је погинуло или умрло у Војсци од последице ране, повреде, озледе или болести задобијене за време вршења војних дужности у Војсци или умрлог у року од годину дана од дана настанка оштећења организма под овим околностима, износи 116% од основице.

г) Породична инвалиднина по умрлом цивилном инвалиду рата I групе

Члан 50.

Породична инвалиднина по умрлом цивилном инвалиду рата I групе са 100% инвалидитета коме је за основне животне потребе била неопходна нега и помоћ другог лица износи 26% од основице.

д) Додатак за родитеља палог борца

Члан 51.

Родитељ палог борца који није имао друге деце, као и родитељ палог борца који је имао више деце и коме су остала деца изгубила живот као грађанске жртве рата, поред права на породичну инвалиднину у износу из члана 49. овог закона, има и право на додатак за родитеља палог борца у износу 54% од основице.

Ако услове за признавање права на додатак за родитеља палог борца испуњавају оба родитеља – као сауживаоци породичне инвалиднине, право на додатак за родитеља палог борца из става 1. овог члана износи 81% од основице и припада им у једнаким деловима.

ђ) Увећана породична инвалиднина

Члан 52.

Право на увећану породичну инвалиднину, поред права на породичну инвалиднину из члана 47. овог закона, односно и права на додатак за родитеља палог борца из члана 51. овог закона, имају:

- 1) родитељ палог борца који није имао друге деце,
- 2) супружник палог борца који нема деце,

3) родитељ, односно супружник палог борца који има једно дете или више деце која су потпуно неспособна за рад, под условом да је та неспособност наступила пре 15. године живота детета, односно пре навршене 27. године живота ако је дете било на школовању,

4) дете палог борца,

Увећана породична инвалиднина из става 1. овог члана износи 63% од основице.

Ако више лица из става 1. овог члана испуњава услове за признавање права на увећану породичну инвалиднину као сауживаоци, увећана породична инвалиднина у износу из става 2. овог члана припада сваком од њих.

3) Додатак за негу

Члан 53.

Право на додатак за негу имају корисници права по овом закону којима је, због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању, неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољили своје основне животне потребе и то:

- 1) војни инвалид и цивилни инвалид рата I групе;
- 2) војни инвалид и цивилни инвалид рата II, III и IV групе код кога постоји било које оштећење организма које је, заједно са утврђеним инвалидитетом по основу овог закона, једнако оштећењу организма војног инвалида I групе;
- 3) корисник права на месечно новчано примање, које је остварио по основу признатог својства војног инвалида од V до X групе, цивилног инвалида рата од V до VII групе, корисника породичне инвалиднине код кога постоји оштећење организма једнако оштећењу организма војног инвалида I групе;
- 4) корисник права на месечно новчано примање, које је остварио по основу признатог својства борца из члана 5. тач. 3) и 4) овог закона и чланови уже породице овог борца након његове смрти код кога постоји оштећење организма једнако оштећењу организма војног инвалида I групе.

Члан 54.

Лица из члана 53. овог закона, ради остваривања права на додатак за негу, разврставају се у пет степена, и то:

- 1) у први степен – војни инвалид I групе и цивилни инвалид рата I групе, који је потпуно неспособан за обављање свих основних животних потреба и коме је неопходна непрекидна нега и помоћ другог лица;
- 2) у други степен – војни инвалид I групе и цивилни инвалид рата I групе који није разврстан у први степен додатка за негу, као и војни инвалид и цивилни инвалид рата II, III и IV групе који је потпуно неспособан за обављање свих основних животних потреба и коме је неопходна непрекидна нега и помоћ другог лица;

3) у трећи степен – војни инвалид II, III и IV групе и цивилни инвалид рата II, III и IV групе код кога постоји оштећење организма настало под другим околностима које је заједно са утврђеним инвалидитетом по основу овог закона једнако оштећењу организма војног инвалида I групе коме припада додатак за негу;

4) у четврти степен – корисник из члана 53. тач. 3) и 4) овог закона код кога постоји оштећење организма једнако оштећењу организма војног инвалида I групе из тачке 1) овог члана;

5) у пети степен – корисник из члана 53. тач. 3) и 4) овог закона код кога постоји оштећење организма једнако оштећењу организма војног инвалида I групе из тачке 2) овог члана.

Члан 55.

Министар прописује медицинске индикације за разврставање корисника из члана 54. овог закона у степене додатка за негу.

Члан 56.

Додатак за негу одређује се у проценту од основице и износи:

- 1) за први степен 180%;
- 2) за други степен 119%;
- 3) за трећи степен 83%;
- 4) за четврти степен 36%;
- 5) за пети степен 24%.

Члан 57.

Војни инвалид и цивилни инвалид рата који је корисник додатка за негу I, II или III степена има право на накнаду износа који је, као обвезник плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, платио за лице које му пружа негу са којим је закључио уговор о раду, у складу са прописима о раду.

Висина основице у односу на коју се утврђује накнада доприноса из става 1. овог члана не може бити већа од износа додатка за негу који је признат војном инвалиду, односно цивилном инвалиду рата.

4) Дечији додатак

Члан 58.

Војни инвалиди од I до VII групе и деца – корисници породичне инвалиднине, остварују право на дечији додатак под условима и у висини који су утврђени прописима о финансијској подршци породици са децом.

5) Ортопедски додатак

Члан 59.

Право на ортопедски додатак има војни инвалид и цивилни инвалид рата од I до VI групе коме је својство војног инвалида, односно цивилног инвалида рата признато по основу оштећења организма које је проузроковало ампутацију екстремитета или тешко оштећење функције екстремитета, као и због потпуног губитка вида на оба ока.

Оштећења организма из става 1. овог члана разврставају се у четири степена, према тежини, врсти и узроку оштећења.

Члан 60.

Ортопедски додатак одређује се у проценту од основице и износи:

- 1) за први степен 53%, а инвалиду код кога постоје два или више оштећења првог степена 65%;
- 2) за други степен 40%;
- 3) за трећи степен 26%;
- 4) за четврти степен 13%.

Члан 61.

Министар прописује оштећења организма на основу којих војни инвалид и цивилни инвалид рата имају право на ортопедски додатак и разврставање тих оштећења у степене.

б) Здравствена заштита и друга права у вези са остваривањем здравствене заштите

Члан 62.

Борац, ратни војни инвалид, мирнодопски војни инвалид, цивилни инвалид рата, корисник породичне инвалиднине, корисник месечног новчаног примања, као и чланови њихових породица, у смислу одредаба овог закона, остварују право на здравствену заштиту и друга права у вези са остваривањем здравствене заштите у складу са прописима којима се уређује здравствена заштита, као и здравствено осигурање.

7) Медицинско техничка помагала

Члан 63.

Војни инвалид остварује право на медицинско техничка помагала у складу са прописима из области здравства.

Изузетно од става 1. овог члана, за оштећења организма по основу којих је војном инвалиду признато својство, војни инвалид има право на протезе за горње и доње екстремитете, ортозе и инвалидска колица у обиму, стандарду и садржини коју прописује министар.

Право из става 2. овог члана војни инвалид остварује по овом закону ако право на исту врсту медицинско-техничких помагала није остварио по прописима из области здравства.

8) Бањско-климатски опоравак

Члан 64.

Министар прописује критеријуме по којима се војни инвалид, цивилни инвалид рата и корисник породичне инвалиднине могу упутити на бањско-климатски опоравак.

9) Професионална рехабилитација и новчана помоћ за време професионалне рехабилитације

Члан 65.

Војни инвалид и цивилни инвалид рата има право на професионалну рехабилитацију и новчану помоћ за време професионалне рехабилитације у складу са прописима којима се уређује преквалификација или доквалификација особа са инвалидитетом.

10) Инвалидски додатак

а) Инвалидски додатак ратног војног инвалида у радном односу

Члан 66.

Ратни војни инвалид има право на инвалидски додатак ратног војног инвалида у радном односу док је у радном односу са пуним или непуним радним временом, ако му је износ месечне зараде мањи од основице.

Лице из става 1. овог члана има право на инвалидски додатак ратног војног инвалида у радном односу и за време привремене незапослености ако је у време престанка радног односа остваривало право на тај додатак, у износу који му је припадао у последњем месецу пре престанка радног односа и то му право траје све док прима новчану накнаду по прописима о запошљавању.

Члан 67.

Право из члана 66. став 1. овог закона нема лице које је члан привредног друштва, лице које је оснивач или члан друге профитабилне организације, лице које је предузетник, лице које је корисник пензије, као и лице које обавља послове по основу уговора о делу, односно обавља послове по основу других уговора ако за извршен посао остварује накнаду.

Члан 68.

Инвалидски додатак из члана 66. став 1. овог закона за радни однос са пуним радним временом одређује се у месечном износу у висини разлике између основице и износа зараде без пореза и доприноса коју је корисник остварио за рад у пуном радном времену у месецу за који се признаје право.

Инвалидски додатак из члана 66. став 1. овог закона за радни однос са непуним радним временом одређује се у месечном износу у висини разлике између основице обрачунате сразмерно броју сати за уговорени рад са непуним радним временом и износа зараде без пореза и доприноса коју је корисник остварио за број сати за уговорени рад са непуним радним временом у месецу за који се признаје право.

За време привремене спречености за рад, лице из члана 66. овог закона има право на инвалидски додатак ратног војног инвалида у радном односу у истом проценту у коме се за случај спречености за рад одређује накнада зараде.

Лицу из члана 66. став 1. овог закона не припада право на инвалидски додатак ратног војног инвалида у радном односу у месецу у коме је радило мање од уговореног пуног радног времена, односно мање од уговореног непуног радног времена, осим у случају из става 3. овог члана.

Зарада коју је корисник остварио у смислу ст. 1. и 2. овог члана не може бити мања од минималне зараде у Републици Србији.

Члан 69.

Изузетно од одредбе члана 67. овог закона, ратни војни инвалид, који је и корисник пензије и у радном односу, има право на инвалидски додатак ратног војног инвалида у радном односу, који се утврђује у износу разлике између основице и збира зараде без пореза и доприноса и пензије.

б) Инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида

Члан 70.

Ратни војни инвалид који није радно ангажован, а способан је за рад, има право на инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида под условом:

- 1) да је пријављен организацији надлежној за послове запошљавања и да није одбио запослење обезбеђено посредством ове организације;
- 2) да није корисник пензије;
- 3) да није обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених, пољопривредника или по другом основу;
- 4) да не остварује новчану накнаду за време незапослености;
- 5) да не обавља послове по основу уговора ван радног односа у складу са законом којим се уређује рад и не обавља послове по основу других уговора за које остварује накнаду;
- 6) да није члан привредног друштва;
- 7) да није оснивач или члан задруге или друге профитабилне организације;
- 8) да није предузетник;
- 9) да није корисник права на месечно новчано примање по овом закону или другим прописима;
- 10) уколико је био у радном односу, да му ради однос није престао његовом вољом у смислу прописа о раду;

11) да као незапослено лице није остварио право на исплату једнократне новчане накнаде у случају samozapošljavanja, односно субвенције за samozapošljavanje.

Корисник инвалидског додатка незапосленог ратног војног инвалида коме је то право престало због запослења, а коме престане радни однос без његове воље у случајевима у којима за то нису постојали оправдани разлози у смислу прописа о раду, може поново остварити то право уколико није остварио право на отпремнину по прописима из области радних односа и уколико испуњава услове прописане ставом 1. овог члана. Уколико је остварио отпремнину може поново остварити право на инвалидски додаток незапосленог ратног војног инвалида по истеку онолико заокружених месеци колико се добија када се износ отпремнине подели са износом накнаде за време незапослености коју би остварио на дан исплате те отпремнине, рачунајући од дана исплате отпремнине. Уколико је ратни војни инвалид по престанку радног односа у овим случајевима остварио новчану накнаду за време незапослености по прописима из области рада, право на инвалидски додаток незапосленог ратног војног инвалида може остварити по престанку остваривања права на новчану накнаду за време незапослености.

Члан 71.

Инвалидски додаток незапосленог ратног војног инвалида од I до IV групе одређује се у месечном износу 100% од основице.

Инвалидски додаток незапосленог ратног војног инвалида од V до X групе одређује се у месечном износу 63% од основице.

в) Инвалидски додаток ратног војног инвалида који је навршио
65 година живота

Члан 72.

Ратни војни инвалид од I до IV групе који је навршио 65 година живота има право на инвалидски додаток ратног војног инвалида који је навршио 65 година живота.

Инвалидски додаток из става 1. овог члана за ратног војног инвалида који је остварио пензију, одређује се у месечном износу разлике између основице и остварене пензије у месецу за који се признаје право.

Инвалидски додаток из става 1. овог члана за ратног војног инвалида који није остварио право на пензију, одређује се у месечном износу 100% од основице.

Члан 73.

Право на инвалидски додаток из члана 72. овог закона може се остварити уколико ратни војни инвалид од I до IV групе који је навршио 65 година живота испуњава и услове прописане чланом 70. тач. 5) до 9) овог закона.

11) Месечно новчано примање

Члан 74.

Право на месечно новчано примање има војни инвалид, цивилни инвалид рата, корисник породичне инвалиднине, члан породице умрлог цивилног инвалида рата и члан породице цивилне жртве рата, борац из члана 5. тач. 3) и 4) који је ступио у НОР пре 1. јануара 1944. године и у истом без прекида учествовао до 15. маја 1945. године.

Члан 75.

Лице из члана 74. овог закона има право на месечно новчано примање под следећим условима:

- 1) да је материјално необезбеђен;
- 2) да је потпуно неспособан за рад;
- 3) да не остварује инвалидски додатак по овом закону;
- 4) да не остварује друга примања остварена по законима из области борачко-инвалидске заштите до ступања на снагу овог закона, односно стално месечно новчано примање, изузетно месечно новчано примање, посебно месечно новчано примање или изузетну новчану накнаду.

Члан 76.

Материјално необезбеђеним, у смислу овог закона, сматра се лице:

- 1) које није у радном односу, односно не обавља послове по основу уговора о делу или уговора о привременим и повременим пословима;
- 2) које није члан привредног друштва, нити је оснивач или члан друге профитабилне организације;
- 3) које не обавља самосталну делатност, односно није предузетник;
- 4) које не остварује новчану накнаду за време незапослености;
- 5) које је остварило новчану накнаду због престанка радног односа уколико је истекло онолико месеци колико се добија када се износ накнаде подели са износом минималне зараде из месеца у коме је престао радни однос, рачунајући од престанка радног односа;
- 6) које не остварује новчану помоћ у вези са професионалном рехабилитацијом;
- 7) које не остварује материјалну подршку путем новчане социјалне помоћи и других права по прописима у области социјалне заштите;
- 8) које није власник, плодоуживалац или купац на пољопривредном земљишту површине веће од 10 хектара;
- 9) које је корисник пензије, под условом:
 - а) ако живи сам у домаћинству – да његова пензија не прелази двоструки износ најниже пензије у осигурању запослених из претходне године,

б) ако живи у домаћинству са члановима породице који немају приходе из члана 78. тачка 2. овог закона – да његова пензија не прелази троструки износ најниже пензије у осигурању запослених из претходне године.

Члан 77.

Потпуно неспособним за рад, ради остваривања права на месечно новчано примање, поред лица које се сматра неспособним за рад по члану 30. овог закона, сматра се и:

- 1) војни инвалид и цивилни инвалид рата I до VI групе;
- 2) војни инвалид VII до X групе и цивилни инвалид рата VII групе, уколико је старији од 60 година живота (мушкарци), односно 50 година живота (жене);
- 3) дете које испуњава услове за остваривање права на породичну инвалиднину прописане чланом 40. тачка 3) овог закона;
- 4) корисник породичне инвалиднине, члан породице умрлог цивилног инвалида рата и члан породице цивилне жртве рата уколико је старији од 60 година живота (мушкарац), односно 50 година живота (жена);
- 5) лице из тачке 4) овог члана које је млађе од 60 година живота (мушкарац), односно од 50 година живота (жена), уколико има дете млађе од 15 година живота или старије дете које је потпуно неспособно за рад под условом да је основ који је изазвао ту неспособност наступио пре дететове 15 године живота, ако врши родитељско право према детету и са њим живи у заједничком домаћинству.

Члан 78.

Приходи од утицаја на утврђивање износа месечног новчаног примања корисника и чланова његове породице јесу:

- 1) приходи корисника – пензија и задужење катастарским приходом по било ком основу корисника,
- 2) приходи чланова његове породице (брачног или ванбрачног партнера, деце и родитеља), уколико живе у заједничком домаћинству – зарада из радног односа, пензија, катастарски приход, приход од власништва или чланства у привредном друштву или другој профитабилној организацији, приход од обављања самосталне делатности, односно предузетништва, приход по основу уговора ван радног односа у складу са законом којим се уређује рад.

Члан 79.

Месечно новчано примање одређује се у проценту од основице и то:

- 1) уколико корисник и чланови његове породице не остварују приходе из члана 78. овог закона месечно новчано примање износи 70% од основице;
- 2) уколико се корисник и чланови његове породице задужују приходима из члана 78. овог закона, месечно новчано примање износи 40% од основице.

Члан 80.

Самохраном лицу – кориснику месечног новчаног примања припада додатак за самохраност у износу 42% од основице.

Самохраним лицем, у смислу овог закона, сматра се лице које у домаћинству нема члана породице (брачног или ванбрачног партнера, дете или родитеља) који је способан за рад, нити у домаћинству или ван домаћинства има члана породице (супружника, дете или родитеља) који остварује приход из члана 78. тачка 2. овог закона.

Члан 81.

Ако корисник испуњава услове за остваривање права на месечно новчано примање по више основа, припада му износ месечног новчаног примања само по једном основу.

Сауживаоци породичне инвалиднине право на месечно новчано примање остварују као сауживаоци.

Чланови породице цивилне жртве рата и умрлог цивилног инвалида рата наведени у члану 27. став 3. овог закона, право на месечно новчано примање остварују као сауживаоци.

Износ месечног новчаног примања и додатак за самохраност који припадају сауживаоцима утврђују се тако што се утврди износ права који припада сваком сауживаоцу појединачно, а потом месечно новчано примање, односно додатак за самохраност који припада једном од сауживалаца у повољнијем износу се повећава за 50% од износа који припада сваком од осталих сауживалаца. Овако утврђен износ месечног новчаног примања и додатка за самохраност у укупном износу сауживаоцима припада у једнаким деловима.

Члан 82.

У поступку одлучивања по променама које утичу на смањење износа права, одлучује се по службеној дужности и по променама које утичу на повећање износа права и без захтева корисника.

Надлежан орган који у првом степену решава о правима по овом закону у току априла сваке године спроводи поступак утврђивања чињеница да ли је у имовинским и породичним приликама корисника права на месечно новчано примање дошло до промене од утицаја на смањење права из чл. 78–80. овог закона и уколико јесте, да одлучи по насталој промени.

12) Породични додатак

Члан 83.

Право на породични додатак има корисник породичне инвалиднине који је материјално необезбеђен у смислу члана 76. овог закона, по основу смрти војног инвалида коме је припадао додатак за негу.

Оцена имовинских услова, утврђивање редовних прихода домаћинства који утичу на остваривање права, одлучивање о праву на породични додатак, као и оцена услова за исплату права на породични додатак врши се на исти начин као за кориснике месечног новчаног примања.

Родитељи имају право на породични додатак под истим условима, ако то право не користе чланови уже породице.

Сауживаоцима породичне инвалиднине припада један породични додатак.

Члан 84.

Породични додатак признаје се у месечном износу и одређује се у проценту од износа који је припадао за степен додатка за негу у који је умрли војни инвалид био разврстан и износи:

- 1) 85% – уколико корисник и чланови његовог домаћинства не остварују приходе из члана 78. овог закона, или се задужују катастарским приходом са пољопривредног или шумског земљишта површине до пет хектара;
- 2) 60% – уколико корисник и чланови његовог домаћинства остварују приходе из члана 78. овог закона.

Члан 85.

Ако корисник породичне инвалиднине испуњава услове за стицање права на породични додатак и право на месечно новчано примање, признаће му се једно од ових права за које надлежни орган утврди да је за корисника повољније.

13) Борачки додатак

Члан 86.

Борац из члана 7. овог закона коме је признат статус борца и извршено разврставање у категорије бораца има право на борачки додатак уколико је старији од 60 година живота и уколико он или члан његове уже породице који живи у заједничком домаћинству:

- 1) није у радном односу;
- 2) није корисник пензије;
- 3) не обавља послове по основу уговора ван радног односа у складу са законом којим се уређује рад и не обавља послове по основу других уговора ако за извршен посао остварује накнаду;
- 4) не обавља самосталну делатност, односно није предузетник, (осим ако се ради о лицу које остварује приход од обављања пољопривредне делатности и шумарства са земљишта површине до пет хектара);
- 5) није члан привредног друштва, да није оснивач или члан задруге или друге профитабилне организације;

- 6) није обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање;
- 7) не остварује право власништва или плодуживања на пољопривредном земљишту површине више од пет хектара;
- 8) није корисник права на месечна примања по овом закону;
- 9) не остварује материјалну подршку путем новчане социјалне помоћи и других права по прописима из области социјалне заштите;
- 10) по основу својства борца за исти период учешћа у рату, односно оружаним акцијама предузетим за време мира не остварује месечно новчано примање од стране друге државе.

Члан 87.

Борачки додатак из члана 86. признаје се у одговарајућем месечном износу и то борцу I категорије у износу 100%, борцу II категорије у износу 80% и борцу III категорије у износу 60% од основице.

14) Накнада трошкова смештаја у установу социјалне заштите

Члан 88.

Корисник месечног новчаног примања, који остварује додатак за негу или је самохрани корисник, који је због неспособности за самосталан живот смештен у одговарајућу установу социјалне заштите, има право на накнаду трошкова смештаја у ту установу.

Корисник из става 1. овог члана коме укупна месечна примања нису довољна за накнаду трошкова смештаја, има право на 25% од његових укупних месечних новчаних примања и право на накнаду трошкова смештаја у установу социјалне заштите у износу разлике између трошкова смештаја и његових укупних примања.

Износ накнаде из става 1. овог члана не може бити већи од износа личне инвалиднине војног инвалида IV групе.

Право из става 1. овог члана припада кориснику уколико то право не може остварити по другом правном основу.

15) Новчана накнада за набавку путничког моторног возила

Члан 89.

Војни инвалид коме је својство војног инвалида I групе признато трајно због ампутације или тешких оштећења доњих или горњих екстремитета изједначених са ампутацијом тих екстремитета или због губитка вида на оба ока има право на новчану накнаду за набавку путничког моторног возила.

Члан 90.

Право на новчану накнаду за набавку путничког моторног возила кориснику припада сваких седам година. Рок од седам година за поновно признање овог права рачуна се од дана исплате претходно признатог права.

Члан 91.

Новчана накнада за набавку путничког моторног возила утврђује се у износу шеснаест основица.

Члан 92.

Министар прописује оштећења организма по основу којих се може остварити право на новчану накнаду за набавку путничког моторног возила.

16) Право на посебан пензијски стаж

Члан 93.

Лице са статусом борца из члана 7. овог закона има право да му се време проведено у оружаним акцијама, односно рату од стране надлежних органа призна у посебан пензијски стаж по прописима из пензијског и инвалидског осигурања.

17) Решавање стамбених потреба

Члан 94.

Јединица локалне самоуправе издваја за решавање стамбених потреба стамбено необезбеђених лица најмање 10% од укупног броја станова који се граде у оквиру планираних инвестиција по пројектима изградње станова за социјално становање на њеној територији, а који се утврђује у складу са делом стварно исказаних стамбених потреба на нивоу јединице локалне самоуправе, као и најмање 10% од вредности удела планираних инвестиција по пројектима других облика решавања стамбених питања (као на пример повољније кредите, субвенције за куповину имања, реновирање или изградњу кућа и др.) за следеће категорије:

- 1) корисника породичне инвалиднине по палом борцу, као и детета, усвојеника или пасторка палог борца коме је право престало због година живота, престанка школовања или заснивања радног односа;
- 2) ратног војног инвалида;
- 3) мирнодопског војног инвалида;
- 4) борца I категорије;
- 5) цивилног инвалида рата;
- 6) осталих корисника породичне инвалиднине;
- 7) корисника месечног новчаног примања.

Јединица локалне самоуправе прописује услове и критеријуме за расподелу станова односно средстава из става 1. овог члана, при чему је један од критеријума редослед корисника наведен у ставу 1. овог члана.

Јединица локалне самоуправе може у складу са својим подзаконским актом, односно прописом о решавању стамбених потреба корисника из става 1. овог члана, ближе уредити услове и критеријуме за доделу већ изграђених станова за овај круг лица, а у

циљу трајног решавања њихових стамбених потреба, у складу са прописима којима се уређује област становања, при чему је један од критеријума редослед корисника из става 1. овог члана.

Право на куповину стана под повољнијим условима може остварити борац, члан породице палог борца, ратни војни инвалид и мирнодопски војни инвалид у складу са прописима којима се уређују посебни услови за реализацију пројекта изградње станова за припаднике снага безбедности.

Средства предвиђена у ставу 1. овог члана обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

18) Накнада трошкова путовања

Члан 95.

Трошкове путовања чине трошкови превоза у унутрашњем саобраћају железницом или аутобусом.

Право на накнаду трошкова путовања има лице које је упућено у друго место ради прегледа пред лекарском комисијом или је упућено у здравствену установу ради медицинског испитивања у вези са остваривањем права по овом закону и то:

- 1) лице о чијем праву надлежни орган одлучује по службеној дужности;
- 2) лице које је поднело захтев за признавање права по овом закону, ако му се коначним решењем призна право;
- 3) пратилац лица из тач. 1) и 2) овог члана, ако се одлучује о праву на додатак за негу;
- 4) пратилац детета до навршене 18. године живота и инвалидног детета.

Члан 96.

Лице са пребивалиштем ван територије Републике Србије има право на накнаду трошкова путовања само за превоз од седишта органа који одлучује о његовом захтеву до седишта лекарске комисије или здравствене установе у коју је упућен ради медицинског испитивања.

Члан 97.

Трошкови превоза признају се у стварним износима.

Накнада трошкова превоза припада за превоз на најкраћој релацији од полазног до упутног места, у висини цене аутобуске карте.

Члан 98.

Министар прописује начин остваривања права на накнаду трошкова путовања.

19) Бесплатна и повлашћена возња

Члан 99.

Право на повлашћену вожњу железницом, бродом или аутобусом уз повластицу од 75% од редовне цене у унутрашњем саобраћају на годишњем нивоу има:

- 1) војни инвалид и цивилни инвалид рата – седам путовања
- 2) корисник породичне инвалиднине – два путовања;
- 3) носилац „Партизанске споменице 1941.” и „Антифашистичке споменице 1941.” – четири путовања;
- 4) лице одликовано орденом Народног хероја – неограничен број.

Члан 100.

Корисник породичне инвалиднине са пребивалиштем на територији Републике Србије има право на накнаду трошкова за два бесплатна путовања годишње у унутрашњем саобраћају железницом (први разред) или аутобусом, ради обиласка гроба палог борца по коме су му призната права по овом закону, ако борац није сахрањен у месту пребивалишта корисника породичне инвалиднине.

Право на бесплатну вожњу има:

- 1) носилац „Партизанске споменице 1941.” и „Антифашистичке споменице 1941.” – једну бесплатну вожњу;
- 2) лице одликовано орденом Народног хероја – две бесплатне вожње.

Члан 101.

Право на повлашћену вожњу корисник остварује на основу књижице за повлашћену вожњу.

Под једним путовањем, у смислу чл. 99. и 100. овог закона, подразумева се одлазак из полазног места у упутно место (вожња у одласку) и повратак из упутног места у полазно место или које друго место (вожња у повратку).

Члан 102.

Војни инвалид и цивилни инвалид рата од I до IV групе коме је признато право на додатак за негу, као и корисник породичне инвалиднине по палом борцу коме је по налазу лекарске комисије потребан пратилац за време путовања, има право на бесплатно путовање и за пратиоца кад користи бесплатну и повлашћену вожњу по овом закону.

Члан 103.

Министар прописује начин остваривања и коришћења права на бесплатну и повлашћену вожњу.

20) Право на „Борачку споменицу”

Члан 104.

Установљава се „Борачка споменица” као национално признање борцу из члана 5. става 1. тач. 1, 5, 6. и 7.

Члан 105.

Борац или ратни војни инвалид, коме је коначним решењем надлежног органа у Републици Србији признато својство борца или ратног војног инвалида, и пали борац постхумно, на основу чије погибије или нестанка, лица из члана 24. овог закона, остварују права по овом закону, имају право на „Борачку споменицу”.

Члан 106.

Влада, на предлог министра надлежног за послове борачко-инвалидске заштите, прописује ближе услове, начин додељивања, рангове и изглед „Борачке споменице”, као и начин вођења евиденције о додељеним „Борачким споменицама”.

21) Право на легитимацију

Члан 107.

Борац, ратни војни инвалид, мирнодопски војни инвалид, цивилни инвалид рата, родитељ, супружник и дете палог борца, војника умрлог или погинулог у Војсци, цивилне жртве рата, умрлог војног инвалида и умрлог цивилног инвалида рата имају право на легитимацију, која представља јавну исправу којом се доказује да је имаоцу легитимације признато својство борца, ратног војног инвалида, мирнодопског војног инвалида, цивилног инвалида рата, односно корисника права на породичну инвалиднину или право на месечно новчано примање признатог као родитељу, супружнику или детету палог борца, војника који је погинуо или умро у Војсци, умрлог војног инвалида, умрлог цивилног инвалида рата или цивилне жртве рата.

Члан 108.

Право на легитимацију борца, ратног војног инвалида, мирнодопског војног инвалида или цивилног инвалида рата има лице коме је коначним решењем надлежног органа у Републици Србији признато својство борца, ратног војног инвалида, мирнодопског војног инвалида или својство цивилног инвалида рата.

Право на легитимацију корисника породичне инвалиднине има родитељ, супружник или дете палог борца, војника погинулог или умрлог у Војсци и умрлог војног инвалида, има лице коме је коначним решењем надлежног органа у Републици Србији признато право на породичну инвалиднину.

Право на легитимацију родитеља, супружника или детета умрлог цивилног инвалида рата или цивилне жртве рата има родитељ, супружник или дете коме је по основу умрлог цивилног инвалида рата, односно цивилне жртве рата признато право на месечно новчано примање.

Лицу које испуњава услове за више легитимација из става 1. овог члана припада јединствена легитимација.

Члан 109.

Лице коме је издата легитимација из члана 108. овог закона, обавезно је да надлежном органу врати легитимацију у року од 30 дана од дана правноснажности решења којим је одлучено да му престане признато право по основу кога му је издата легитимација, осим у случају престанка права због неиспуњавања услова у погледу година живота, школовања, побољшања здравственог стања, оспособљавања за рад или услед смрти. Ако ималац легитимације не врати легитимацију првостепени орган ће у „Службеном гласнику Републике Србије” исту огласити неважећом.

Члан 110.

Министар прописује ближе услове и начин издавања легитимације из члана 108. овог закона, изглед легитимације, садржину, рок важности, као и начин вођења евиденције о издатим легитимацијама. За упис података у легитимацију користе се подаци које садржи Јединствена евиденција података о корисницима права по овом закону.

Легитимацију из члана 108. овог закона израђује и штампа Народна банка Србије, Завод за израду новчаница и кованог новца.

22) Право на приоритет у запошљавању

Члан 111.

Органи државне управе, органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, у складу са прописима којима се уређује област рада и запошљавања уколико испуњавају услове из конкурса, односно огласа под истим условима, дају приоритет у запошљавању следећим лицима по редоследу по коме су наведена:

- а) дете палог борца;
- б) ратни војни инвалид;
- в) борац.

Ако се на оглас, односно конкурс пријави више лица у оквиру група наведених у ставу 1. овог члана приоритет у запошљавању имају:

- а) дете палог борца са дужим временом војног ангажовања;
- б) ратни војни инвалид више групе, а ако су исте групе приоритет има ратни војни инвалид са дужим временом војног ангажовања;
- в) борац више групе, а ако су исте групе приоритет има борац са дужим временом војног ангажовања.

Правилност примене одредаба ст. 1. и 2. овог члана контролише управна инспекција.

23) „Антифашистичка споменица 1941.”

Члан 112.

Установљава се „Антифашистичка споменица 1941.” као јединствено признање борцима који су учествовали у антифашистичкој борби у периоду од 6. априла 1941. године до 31. децембра 1941. године.

Право на „Антифашистичку споменицу 1941.” могу остварити борци из члана 5. тач. 2), 3) и 4) овог закона.

Борци из члана 5. тачка 4) под следећим условима:

1) да су у Југословенску војску у отаџбини, односно Равногорски покрет ступили од 17. априла 1941. године до 31. децембра 1941. године;

2) да нису прекидали службу у Југословенској војсци у отаџбини, односно Равногорском покрету до 12. септембра 1944. године својевољним напуштањем ове војске, било да су се вратили кућама, дезертирали или се предали непријатељу, осим у случају када су после 12. септембра 1944. године приступили партизанским одредима, односно Југословенској армији.

Носиоци „Антифашистичке споменице 1941.” се у погледу права изједначавају са носиоцима стеченог признања „Партизанске споменице 1941.”.

Чланови уже породице умрлог носиоца „Антифашистичке споменице 1941.” се у погледу права изједначавају са члановима породице умрлог носиоца „Партизанске споменице 1941.”.

Изглед „Антифашистичке споменице 1941.” утврђује Комисија Владе која се формира на предлог надлежног министарства у чијем саставу су и представници борачких удружења.

24) Помоћ у случају смрти

а) Накнада погребних трошкова

Члан 113.

У случају смрти борца, војног инвалида, цивилног инвалида рата, корисника породичне инвалиднине и корисника месечног новчаног примања, лице које изврши сахрану има право на накнаду погребних трошкова у износу накнаде погребних трошкова која је прописана за случај смрти корисника пензије по прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Лицу које је сносило трошкове сахране носиоца „Партизанске споменице 1941.”, борца шпанског националноослободилачког и револуционарног рата од 1936. до 1939. године и лица одликованог орденом Карађорђевог звезде с мачевима припада накнада трошкова сахране у висини 300% од основице, а за лице одликовано Орденом народног хероја у висини 500% од основице из члана 33. став 2. тачка 1.

Право из става 1. овог члана признаје се лицу које право на погребне трошкове не може да оствари по другом правном основу.

Право из става 2. овог члана признаје се лицу које право на погребне трошкове не може да оствари по ставу 1. овог члана.

б) Једнократна помоћ у случају смрти корисника

Члан 114.

У случају смрти војног инвалида његови наследници имају право на једнократну помоћ у висини двоструког износа личне инвалиднине умрлог војног инвалида. Износ наведене помоћи не може бити мањи од месечног износа личне инвалиднине која је припадала војном инвалиду III групе у време смрти војног инвалида.

У случају смрти корисника права на месечно новчано примање оствареног по основу признатог својства војног инвалида, права на породичну инвалиднину или својства борца, његови наследници имају право на једнократну помоћ у двомесечном износу месечног новчаног примања које је припадало кориснику, уколико нису остварили право из става 1. овог члана.

в) Накнада трошкова превоза умрлог корисника

Члан 115.

Лице које је сносило трошкове превоза војног инвалида, који умре ван свог пребивалишта – на путу за здравствену организацију, у тој организацији или по повратку из те организације, има право на накнаду трошкова превоза на територији Републике Србије на основу спецификације предузећа за погребне услуге.

Право на накнаду трошкова из става 1. овог члана нема лице које је те трошкове остварило по другом правном основу.

25) Право борца на униформу

Члан 116.

Борац из члана 7. овог закона може носити „униформу ветерана”. Министар прописује састав, облик, боју, форму и обележја, као и начин ношења „униформе ветерана”.

ГЛАВА IV

КОРИШЋЕЊЕ И ПРЕСТАНАК ПРАВА

1. Почетак остваривања права

Члан 117.

Право на личну инвалиднину, породичну инвалиднину, додатак за негу, ортопедски додатак, инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида, инвалидски додатак ратног војног инвалида који је навршио 65 година живота који није корисник пензије, месечно новчано примање, породични додатак, борачки додатак и накнада трошкова смештаја у установу социјалне заштите, припадају од првог дана наредног месеца по поднетом захтеву.

Право на инвалидски додатак запосленог ратног војног инвалида и право на инвалидски додатак ратног војног инвалида који је навршио 65 година живота а остварио је право на пензију припадају од првог дана наредног месеца по подношењу захтева и то само за месеце у којима постоји разлика између основица за признавање права и износа остварене зараде, односно пензије.

Статус борца признаје се по поднетом захтеву. Решењем којим се утврђује статус борца врши се и разврставање борца у категорије сходно члану 7. овог закона.

Право на медицинско-техничка помагала, новчану накнаду за набавку путничког моторног возила и једнократну помоћ у случају смрти корисника припадају од дана када је решење којим је право признато постало коначно.

Право на накнаду трошкова путовања припада од дана овере обрачуна на налогу за одобрено путовање.

Право на бесплатну и повлашћену вожњу припада од 1. јануара наредне године по подношењу захтева. Уз решење којим се признаје право на бесплатну и повлашћену вожњу по службеној дужности се издаје књижица за бесплатну вожњу, односно књижица за повлашћену вожњу.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је захтев за признавање права на додатак за негу, ортопедски додатак, инвалидски додатак, месечно новчано примање и породични додатак, поднет пре признавања права на личну инвалиднину, односно породичну инвалиднину, та права припадају од дана када је коначним решењем признато својство војног инвалида или својство цивилног инвалида, односно право на породичну инвалиднину. Захтев за признавање других права, у овом случају, ће се одбити.

Члан 118.

О доказима и основаности остваривања „Антифашистичке споменице 1941.” прибављају се мишљења општинске, градске и Комисије Владе.

Комисија Владе се састоји од седам чланова, од којих три делегира Републички одбор Савеза удружења бораца народноослободилачког рата Србије, а четири члана бира Народна скупштина Републике Србије. Општинска, односно градска комисија састоји се од пет чланова, које именује скупштина општине, односно града.

На захтев првостепеног органа, општинска, односно градска комисија даје мишљење, а након тога другостепени орган прибавља мишљење Комисије Владе. Првостепени орган одлучује, након прибављања мишљења општинске, односно градске комисије и Комисије Владе.

Председник Комисије Владе уручује „Антифашистичку споменицу 1941.”.

Административно-техничке послове за потребе Комисије Владе обавља министарство надлежно за послове борачко-инвалидске заштите (у даљем тексту: Министарство).

Средства за рад Комисије Владе обезбеђују се у буџету Републике Србије.

2. Коришћење права

Члан 119.

Права по овом закону јесу лична права и не могу се преносити на друга лица, осим у случају из члана 88. овог закона, у коме се накнада трошкова смештаја у установу социјалне заштите може исплатити непосредно тој установи.

Члан 120.

Права прописана овим законом не припадају корисницима са пребивалиштем у иностранству.

Изузетно од става 1. овог члана, војном инвалиду и цивилном инвалиду рата са пребивалиштем у иностранству припадају лична инвалиднина, додатак за негу и ортопедски додатак и за време за које има пребивалиште у иностранству. Кориснику права на породичну инвалиднину са пребивалиштем у иностранству припада породична инвалиднина, додатак за родитеља палог борца и увећана породична инвалиднина и за време за које има пребивалиште у иностранству.

Права из става 2. овог члана кориснику са пребивалиштем у иностранству могу се исплаћивати уколико редовно доставља доказе из члана 151. и члана 152. став 1. овог закона. Исплата се може вршити према избору корисника – преко рачуна који корисник отвори у земљи или у иностранству.

Члан 121.

Кориснику коме, након остваривања права по овом закону, престане држављанство Републике Србије, престају призната права даном престанка држављанства Републике Србије.

Изузетно од става 1. овог члана, ратном војном инвалиду из члана 11. овог закона припадају сва права по овом закону и ако нема држављанство Републике Србије док има пребивалиште на територији Републике Србије. Уколико има пребивалиште ван територије Републике Србије припадају му право на личну инвалиднину, додатак за негу и ортопедски додатак.

Члан 122.

Кориснику месечног новчаног примања који се налази на издржавању казне затвора дуже од три месеца не припада право на месечно новчано примање, као ни друга права изведена из тог права, док се налази на издржавању казне, осим ако издржава чланове уже породице у ком случају му припада 50% од износа месечног новчаног примања у периоду до шест месеци од дана ступања на издржавање казне.

3. Промене од утицаја на остваривање права

Члан 123.

Права призната по овом закону могу се користити док постоје услови за коришћење тих права прописани овим законом, а престају даном престанка испуњавања било ког услова за њихово признање, ако овим законом није другачије прописано.

Члан 124.

Корисник права прописаних овим законом дужан је да надлежном органу пријави промене које утичу на коришћење и престанак тих права у року од 15 дана од дана настанка промене.

Промене које утичу на престанак или смањење права по овом закону (промене у приходима, саставу домаћинства, школовању и др.) производе правно дејство даном настанка промене, а промене које утичу на повећање права производе правно дејство од првог дана наредног месеца после подношења захтева да се о праву одлучи сходно тој промени.

Отуђење непокретне имовине и престанак права плодуживања, у смислу овог закона, настаје даном уписа промене у катастру непокретности.

4. Сметње за остваривање и коришћење права и престанак права

Члан 125.

Права утврђена овим законом не могу стећи:

- 1) лица која су пребегла непријатељу, или су побегла из војске или са војне дужности, или су сарађивала са непријатељем, без обзира да ли су касније амнестијом или помиловањем ослобођени издржавања казне због овог дела;
- 2) лица која су се сама ранила или повредила ради избегавања војне дужности;
- 3) лица осуђена за кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије и кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом, правноснажном судском пресудом надлежног суда у Републици Србији.

Права прописана овим законом немају чланови породице лица из става 1. овог члана.

Правноснажна судска пресуда којом је лице из члана 5. тачка 4) овог закона и члан његове породице осуђен због учешћа у борбама против партизанских одреда, Народноослободилачке војске и партизанских одреда Југославије, односно Југословенске армије, представља сметњу у смислу ст. 1. и 2. овог члана, осим уколико је оваква пресуда стављена ван снаге у поступку спроведеном по прописима о рехабилитацији ових лица.

Члан 126.

Права по овом закону престају кориснику који је осуђен правноснажном судском пресудом због дела предвиђених у члану 125. став 1. овог закона.

Права по овом закону губи члан породице лица из става 1. овог члана.

Члан 127.

Права по овом закону не може остварити супружник или ванбрачни партнер уколико је склопио нови брак односно засновао ванбрачну заједницу, а уколико их је остварио, престају му даном заснивања новог брака односно ванбрачне заједнице.

Права из става 1. овог члана не може остварити, а ако их је остварио она престају супружнику односно ванбрачном партнеру који не врши родитељско право према детету са којим би требао да користи право. Ако настави да се стара о детету за време док дете користи право – може наставити да користи призната права.

Права из става 1. овог члана не може остварити, а ако их је остварио она престају родитељу који је правноснажном судском одлуком потпуно лишен родитељског права.

Члан 128.

Ако војни инвалид, односно цивилни инвалид рата, за исто оштећење организма, има право на новчану накнаду за телесно оштећење по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, може по свом избору користити то право или право на личну инвалиднину по овом закону.

Члан 129.

Корисник права на додатак за негу по овом закону који истовремено испуњава услове за стицање права на додатак за помоћ и негу, односно новчану накнаду на име неге по другом закону може, по сопственом избору, користити то право само по једном закону.

Члан 130.

Својство војног инвалида, односно корисника права на породичну инвалиднину и по том основу изведена права не може стећи по овом закону лице које је по истом чињеничном основу остварило исто или слично право у иностраној држави.

Војни инвалид и корисник породичне инвалиднине коме су својство војног инвалида, односно право на породичну инвалиднину, и по том основу изведена права, призната у Републици Србији а који по истом чињеничном основу накнадно оствари право на личну инвалиднину, односно породичну инвалиднину у другој држави, престају та права у Републици Србији са даном сазнања да ова права остварује у другој држави.

Држављанство и пребивалиште лица нису од утицаја на другачије решење из ст. 1. и 2. овог члана.

Накнадно одрицање од права признатог у другој држави у случајевима из ст. 1. и 2. овог члана не ствара основ за поновно остваривање права у Републици Србији, изузев уколико корисник са надлежним министарством закључи споразум о повраћају неосновано примљеног износа од стране Републике Србије за период дупле исплате и изврши повраћај тог износа.

Члан 131.

Право на породичну инвалиднину и изведена права по овом основу престају лицу из члана 40. став 1. тачка 3) овог закона даном заснивања радног односа, оснивања задруге односно привредног друштва, приступања задрузи односно привредном друштву, оснивања друге профитабилне организације, односно даном уписа предузетника у регистар.

Кориснику породичне инвалиднине који је право на породичну инвалиднину остварио по основу неспособности за рад престају права по овом закону даном престанка неспособности за рад, даном заснивања радног односа, оснивања задруге, привредног друштва, приступања задрузи, односно привредном друштву, оснивања друге профитабилне организације, односно даном уписа предузетника у регистар, осим

супружнику који испуњава услове у погледу година живота за остваривање права на породичну инвалиднину.

Члан 132.

Право на инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида не може се поново признати кориснику коме је оно престало због заснивања радног односа или одбијања запослења обезбеђеног посредством организације надлежне за послове запошљавања.

Изузетно од става 1. овог члана, корисник коме је право на инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида престало због заснивања радног односа, може поново остварити то право под условом:

- 1) да испуњава услове из члана 70. став 1. овог закона – за корисника инвалидског додатка незапосленог ратног војног инвалида;
- 2) уколико је остварио отпремнину због престанка радног односа под условом да је протекао рок из члана 70. став 2. овог закона.

ГЛАВА V

ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

Члан 133.

Права из овог закона обезбеђују се у поступку предвиђеним законом којим је уређен општи управни поступак, ако овим законом није другачије уређено.

1. Захтев

Члан 134.

Поступак за утврђивање статуса борца и разврставање бораца у категорије и за остваривање права по овом закону покреће се по захтеву странке.

Члан 135.

Књижица за повлашћену вожњу војног инвалида, књижица за повлашћену вожњу цивилног инвалида рата и легитимација из члана 107. овог закона издаје се по службеној дужности по правноснажности решења којим је кориснику признато право по основу кога се остварује књижица, односно легитимација.

Члан 136.

Захтев за признавање права по основу оштећења организма насталог због ране, повреде или озледе подносиоца захтева, односно погибје или смрти члана породице, може се поднети без рока ограничења.

Члан 137.

Захтев за признавање својства ратног војног инвалида по основу оштећења организма насталог услед болести задобијене под околностима из чл. 5, 6. и 9. овог закона може се поднети у року од пет година од престанка тих околности.

Изузетно од става 1. овог члана захтев за признавање својства ратног војног инвалида по основу посттравматског стресног поремећаја, може се поднети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 138.

Захтев за признавање својства мирнодопског војног инвалида по основу оштећења организма насталог услед болести задобијене под околностима из члана 14. овог закона може се поднети у року од пет година од дана отпуштања из Војске.

Члан 139.

Захтев за признавање права на породичну инвалиднину по основу лица које је умрло од болести задобијене под околностима из чл. 5, 9. и 14. овог закона не може се поднети по истеку рока од пет година од дана престанка тих околности.

Члан 140.

Захтев држављана Републике Србије за признавање права по овом закону које припада цивилном инвалиду рата и члану породице цивилне жртве рата по основу ране, повреде или озледе задобијене ван територије Републике Србије, као и захтев члана породице лица погинулог под овим околностима одбиће се, осим за лица из члана 22. тачка 3) овог закона.

2. Доказивање

Члан 141.

Статус борца из чл. 5, 6. и 7. овог закона утврђује се на основу оригиналних писмених доказа из времена учешћа у рату, односно оружаним акцијама предузетим за време мира, као и на основу писмених података којима располаже надлежни орган Републике Србије о дужини ангажовања борца у оружаним снагама. Наведени подаци морају садржати податке о датуму почетка и датуму престанка војног ангажовања борца.

Члан 142.

Статус борца из члана 5. тачка 3) овог закона, коме је коначним решењем надлежног органа у Републици Србији време проведено у рату, односно оружаним акцијама предузетим у миру, признато у посебан стаж осигурања по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, утврђује се на основу тог решења.

Члан 143.

Чињеница да је лице од кога чланови породице изводе права по одредбама овог закона погинуло, умрло или нестало под околностима из чл. 5, 6. и 9. овог закона утврђује се само писменим доказним средствима из периода када је то лице погинуло, умрло или нестало.

Постојање ванбрачне заједнице и обавеза издржавања доказује се у ванпарничном поступку.

Члан 144.

Околности из члана 22. овог закона под којима је цивилно лице задобило рану, повреду или озледу, односно изгубило живот, утврђују се на основу записника о извршеном увиђају и других аката надлежних органа унутрашњих послова, односно правосудних органа.

Члан 145.

Чињеница да је рана, повреда, озледа или болест задобијена под околностима из чл. 5, 7, 13, 14, 15. и 22. овог закона утврђује се писменим доказним средствима из времена када је рана, повреда, озледа или болест задобијена, као и доказима из каснијег периода који су издати на основу архивске документације и евиденција надлежних органа и установа сачињених у периоду када је рана, повреда, озледа или болест задобијена.

Члан 146.

Писменим доказним средством, у смислу члана 145. овог закона, за утврђивање чињенице да је рана, повреда или озледа задобијена под околностима из чл. 5, 7. и 22. овог закона сматра се и медицинска документација о лечењу која потиче из периода док су трајале те околности, а најдоцније годину дана од дана престанка тих околности.

Члан 147.

Чињеница да је болест наступила под околностима из чл. 5. и 17. овог закона утврђује се само на основу медицинске документације која потиче из периода док су трајале те околности, а најкасније до истека две године од дана њиховог престанка.

Чињеница да је болест наступила под околностима из члана 14. овог закона утврђује се само на основу медицинске документације која потиче из времена службе у Војсци и периода од 30 дана по отпуштању из Војске.

Изузетно од става 1. овог члана чињеница да је посттравматски стресни поремећај наступио под околностима из члана 5. овог закона, утврђује се на основу медицинске документације која потиче из периода до ступања на снагу овог закона.

Члан 148.

Када се својство војног инвалида признаје по основу болести: шизофренија, манијакално депресивна психоза, епилептичка болест, неуроza, психопатија, посттравматски стресни синдром, повреда лобање са појавом трауматске енцефалопатије, амбиотрофична нервна обољења (осим Адисонове болести, туберкулозне етиологије), алергична обољења, урођене срчане мане, полицистичка обољења, малигни неопластични процеси, трофичне промене екстремитета и све друге болести ендogene и непознате етиологије, налаз и мишљење о војном инвалидитету надлежна лекарска комисија може дати само под условом да је извршено претходно клиничко испитивање – које подразумева болничко лечење, хоспиталну опсервацију са одговарајућим тестирањем и друге хоспиталне радње.

Члан 149.

Јединица или установа Војске или други орган надлежан за лице које је под околностима из члана 7. тач. 1) и 2) и чл. 13, 14. и 22. овог закона задобило рану, повреду или озледу услед које је наступило оштећење организма, односно које под тим околностима погине или умре, на основу писмене евиденције којом располаже, на захтев правно заинтересованог лица, односно надлежног органа који одлучује о правима из области борачко инвалидске заштите, ради остваривања права по овом закону, издаће уверење о околностима под којима се случај догодио.

Члан 150.

Доказним средством, у смислу чл. 141, 142. и 143. овог закона, сматрају се документи у којима су наведене чињенице о испуњености релевантних услова прописаних овим законом, а посебно војни, полицијски и правосудни документи и медицинска документација.

Изјава странке и других лица, без обзира у ком облику је дата, не сматра се доказним средством у смислу чл. 141, 142. и 143. овог закона. Упис у војну књижицу извршен без позива на одговарајућу службену евиденцију не сматра се доказним средством.

Доказним средством у смислу ст. 1. и 2. овог члана не сматрају се изјаве сведока дате у судским поступцима ради остваривања права по другим прописима.

Члан 151.

Корисници којима се исплата врши у иностранству дужни су да сваких шест месеци надлежном првостепеном органу подносе доказ о животу.

Члан 152.

Докази из члана 40. став 1. тачка 3) алинеја 2. овог закона прибављају се сваке године, почетком школске године. Наведени докази за кориснике који се школују у иностранству морају бити нострификовани од стране надлежних органа Републике Србије и уподобљени одговарајућем степену школовања у Републици Србији.

Износ остварене зараде из члана 68. став 1. овог закона, прибавља се сваког месеца, а износ остварене пензије из члана 72. став 2. овог закона прибавља се шестомесечно.

Докази из члана 70. став 1. тачка 1) овог закона прибављају се свака три месеца, а остали докази из тог члана прибављају се сваких годину дана, рачунајући од дана доношења коначног решења којим је то право кориснику признато.

Члан 153.

Инвалидитет, постојање више оштећења која одговарају инвалидитету I групе, вероватноћа промене процента инвалидитета, додатак за негу, ортопедски додатак, право на новчану накнаду за набавку путничког моторног возила, чињеница да је болест, односно смрт у узрочној вези са вршењем војне службе, потреба војног инвалида за медицинско-техничким помагалом, утврђују се на основу налаза и мишљења лекарских комисија и то:

1) лекарске комисије која даје налаз и мишљење органу који у првом степену решава о правима по овом закону (у даљем тексту: првостепена лекарска комисија), коју чине три лекара специјалиста;

2) лекарске комисије која даје налаз и мишљење органу који у другом степену решава о правима по овом закону (у даљем тексту: другостепена лекарска комисија), коју чине пет лекара специјалиста;

3) лекарска комисија која даје мишљење о настанку вероватноће промене процента инвалидитета (у даљем тексту: посебна лекарска комисија), коју чине три лекара специјалиста.

Председник и чланови лекарских комисија из става 1. овог члана имају заменике.

Лекарске комисије из става 1. овог члана имају секретара и заменика секретара који се именују из реда запослених у надлежном другостепеном органу, односно у првостепеном органу према седишту лекарске комисије.

Чланове, заменике лекарских комисија, секретаре и заменике секретара лекарских комисија именује министар, који одређује седиште и подручје њиховог рада, као и висину накнада за рад чланова комисија.

Другостепена лекарска комисија и Посебна лекарска комисија имају седиште у седишту другостепеног органа.

Потпуну неспособност за рад за остваривање права по овом закону, утврђују надлежне лекарске комисије по прописима из пензијског и инвалидског осигурања.

Министар прописује начин рада лекарских комисија у поступку за остваривање права по овом закону.

Члан 154.

Првостепена лекарска комисија даје налаз и мишљење на основу непосредног прегледа лица за које се утврђује процент инвалидитета, ортопедски додатак, додатак за негу, медицинско техничко помагало, оштећење организма за које се признаје новчана накнада за набавку путничког моторног возила, као и на основу медицинске и друге документације која је од утицаја за утврђивање тих чињеница.

Другостепена лекарска комисија даје налаз и мишљење, по правилу, на основу непосредног прегледа лица из става 1. овог члана и на основу медицинске и друге документације прибављене у првостепеном поступку. Та комисија може налаз и мишљење дати и без непосредног прегледа лица ако нађе да такав преглед није потребан. О оштећењу организма на основу кога лице има право на додатак за негу и степену тог додатка лекарска комисија у другостепеном поступку даје налаз и мишљење по извршеном прегледу војног инвалида.

Посебна лекарска комисија даје мишљење о вероватноћи да је наступила промена од утицаја на утврђени процент војног инвалидитета на основу мишљења лекара одговарајуће специјализације, које војни инвалид подноси уз захтев за утврђивање

новог процента војног инвалидитета, и на основу постојеће медицинске документације у предмету војног инвалида.

Ако је медицинска документација на основу које првостепена или другостепена лекарска комисија треба да донесе налаз и мишљење непотпуна, противречна или се појави основана сумња у њену тачност, комисија може лице на које се та документација односи упутити на додатно специјалистичко испитивање. Уколико наведено лице одбије да достави допуну медицинске документације или одбије да се подвргне додатном специјалистичком испитивању по упуту лекарске комисије, захтев по коме се води поступак ће се одбити.

3. Првостепени управни поступак

Члан 155.

О правима из овог закона у првом степену решава општинска, односно градска управа по месту пребивалишта странке (у даљем тексту: првостепени орган), која ове послове обавља као поверене послове.

Решење којим се утврђује статус борца из чл. 5. и 7. овог закона и којим се борац разврстава у категорије овог закона доноси првостепени орган.

Првостепено решење из ст. 1. и 2. овог члана подлеже претходној контроли коју врши овлашћено службено лице првостепеног органа.

Члан 156.

Књижицу за повлашћену вожњу војних инвалида и цивилних инвалида рата и легитимацију из члана 107. овог закона издаје првостепени орган.

Члан 157.

За решавање захтева лица са местом пребивалишта ван територије Републике Србије, надлежни првостепени орган је Градска управа града Новог Сада (за лица са територије Републике Хрватске), Градска управа Вршац (за лица са територије Републике Румуније) и Градска општина Стари град у граду Београду (за лица из осталих земаља).

Изузетно од става 1. овог члана, за кориснике који имају пребивалиште ван територије Републике Србије, а о чијем праву је одлучивано на територији Републике Србије, орган који је одлучивао по овом закону до дана када је корисник променио пребивалиште задржава надлежност.

4. Другостепени управни поступак

Члан 158.

О правима из овог закона у другом степену решава Министарство, а за територију Аутономне покрајине Војводина и територију града Београда, одговарајући орган Аутономне покрајине Војводина, односно града Београда.

Послове из става 1. овог члана општинска, односно градска управа, као и одговарајући орган Аутономне покрајине Војводина, односно града Београда, обављају као поверене.

Члан 159.

Против решења донетог у првом степену дозвољена је жалба.

Решење донето у првом степену којим се признаје право на личну инвалиднину, инвалидски додатак ратног војног инвалида који је у радном односу, инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида, инвалидски додатак ратног војног инвалида који је навршио 65 година живота, породичну инвалиднину, додатак за негу, ортопедски додатак, месечно новчано примање, породични додатак, борачки додатак, накнаду трошкова смештаја у установу социјалне заштите, новчану накнаду за набавку путничког моторног возила и „Антифашистичку споменицу 1941.” подлеже ревизији.

О жалби и ревизији одлучује другостепени орган.

Члан 160.

Ревизијом се испитује и правилност налаза и мишљења које дају органи вештачења.

Ревизија не одлаже извршење решења.

Члан 161.

Ако је против решења донетог у првом степену изјављена жалба, о ревизији и жалби решава се истим решењем.

Ако против првостепеног решења није изјављена жалба, а ревизија не буде извршена у року од три месеца од дана истека рока за жалбу, сматра се да је ревизија извршена и да је дата сагласност на то решење.

На захтев другостепеног органа, првостепени орган је дужан да у року од 15 дана достави решење ради ревизије.

Члан 162.

Ако другостепена лекарска комисија упути на медицинско испитивање лице на које се односи решење које је у поступку ревизије, рок из члана 161. став 2. овог закона почиње тећи од дана кад је та лекарска комисија доставила налаз и мишљење другостепеном органу.

Члан 163.

У вршењу ревизије на првостепено решење се може дати сагласност, може се поништити, изменити или укинути и ствар другачије решити, или вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак.

Члан 164.

У поступку ревизије првостепено решење се може поништити или укинути и ствар решити у корист или на штету странке ако се утврди да су у првостепеном поступку

непотпуно или погрешно утврђене чињенице, или да се у поступку није водило рачуна о правилима поступка која би била од утицаја на решење ствари, или да су погрешно оцењени докази, или да је из утврђених чињеница изведен погрешан закључак у погледу чињеничног стања, или да су погрешно примењене материјалне или процесне одредбе закона на основу кога је решена ствар.

Члан 165.

Првостепени орган чије је решење у поступку ревизије поништено или укинато и предмет враћен на поновни поступак доноси ново решење. Ново решење подлеже ревизији.

Члан 166.

У поступку ревизије, чињенице да ли је болест у узрочној вези са вршењем војне службе, проценат инвалидитета, степен ортопедског додатка, степен додатка за негу, општење организма по основу кога се признаје право на новчану накнаду за набавку путничког моторног возила, утврђују се на основу налаза и мишљења другостепене лекарске комисије, а потпуна неспособност за рад се утврђује на основу налаза и мишљења лекарске комисије из члана 153. став 6. овог закона.

5. Управни спор

Члан 167.

Против коначног решења донетог по жалби, као и против коначног решења донетог у вршењу ревизије може се покренути управни спор.

6. Поступак по променама од утицаја на право и код привремено признатих права

Члан 168.

Првостепени орган по захтеву корисника или по службеној дужности, покреће поступак за доношење новог решења ако сазна за промене од утицаја на право.

Члан 169.

У случају када је дошло до промене по основу које се по службеној дужности покреће поступак измене решења о признатом праву, а корисник недостављањем тражених доказа о којима се не води службена евиденција или на други начин онемогући вођење поступка, донеће се решење о престанку права. У овом случају право престаје са даном настанка промене. Корисник је у обавези да изврши повраћај примљеног износа за три последње године рачунајући од задње неправилне исплате.

У случају из става 1. овог члана, уколико су испуњени прописани услови, право се може поново признати од првог дана наредног месеца по новоподнетом захтеву.

Члан 170.

Првостепени орган, по службеној дужности, спроводи поступак за доношење новог решења о праву које је по овом закону призната привремено.

Решењем којим се право признаје привремено, право се признаје до последњег дана у месецу у коме истиче привременост.

Решење из става 1. овог члана има правно дејство од првог дана наредног месеца по истеку важења решења којим је право привремено признато.

Члан 171.

Уколико се корисник коме је привремено признато право не одазове на преглед, ако одбије да се одазове додатном специјалистичком испитивању из члана 154. став 4. овог закона или на други начин онемогући да првостепена или другостепена лекарска комисија донесе налаз и мишљење, сматраће се да је одустао од вођења поступка и поступак се обуставља.

Ако лице из става 1. овог члана поднесе поновни захтев за остваривање права по овом закону по истом основу, ново решење има правно дејство од првог дана наредног месеца од дана подношења новог захтева.

Члан 172.

У случају када надлежна лекарска комисија утврди да се оштећење организма корисника према коме се врши оцена услова за признање права по овом закону може смањити одговарајућим лечењем или хируршком интервенцијом, право се може признати само привремено.

Члан 173.

Ако код војног инвалида, односно цивилног инвалида рата наступе промене које су од утицаја на проценат инвалидитета признатог коначним решењем, инвалид може по истеку две године од дана доношења коначног решења поднети захтев за утврђивање новог процента инвалидитета у вези са насталом променом.

Прописом за извршавање овог закона којим се уређује утврђивање процента инвалидитета одредиће се оштећење организма по основу којег се може поднети захтев за утврђивање новог процента инвалидитета и пре истека рока из става 1. овог члана.

По захтеву из става 1. овог члана поступак се покреће ако инвалид учини вероватним да је настала промена од утицаја на утврђено право.

Сматра се да је учињено вероватним да је настала промена из става 3. овог члана ако инвалид о томе поднесе налаз лекара специјалисте и ако посебна лекарска комисија, на основу тог налаза и друге медицинске документације, да мишљење да има основа да се преиспита утврђени проценат инвалидитета.

Захтев из става 1. овог члана одбија се ако није учињено вероватним да је настала промена у смислу одредаба овог члана.

Војни инвалид, односно цивилни инвалид рата чији је захтев за утврђивање новог процента инвалидитета одбијен може поново поднети захтев за утврђивање новог процента инвалидитета по истеку две године од дана доношења решења којим је захтев

одбијен, а пре истека тог рока у случају оштећења организма утврђеног у складу са ставом 2. овог члана.

Члан 174.

Одредба члана 173. овог закона примењује се и у поступку по захтеву за утврђивање процента инвалидитета који поднесе лице коме је престало својство војног инвалида или својство цивилног инвалида рата због неиспуњавања услова прописаног законом за даље остваривање тог својства у погледу процента инвалидитета, без обзира да ли му је својство инвалида било признато по основу ране, повреде, озледе или болести.

Одредба члана 173. овог закона примењује се и у поступку за признавање својства војног инвалида или својства цивилног инвалида рата који поднесе лице коме је раније поднети захтев за признавање тог својства по основу ране, повреде или озледе, одбијен због недовољног процента инвалидитета.

Поступак из члана 173. овог закона не спроводи се у случају у коме је својство војног инвалида признато уз примену члана 37. овог закона, осим у случају када је решењем чија се измена тражи признат мањи проценат војног инвалидитета од процента признатог коначним решењем код прве оцене инвалидитета.

7. Трошкови поступка и трошкови за извршавање закона

Члан 175.

У поступку за остваривање права по овом закону не плаћају се таксе (административне), као ни друге дажбине утврђене општим прописима.

Члан 176.

Трошкови који произлазе из извршавања обавеза Републике Србије за остваривање права по овом закону обезбеђују се у буџету Републике Србије.

ГЛАВА VI

ЈЕДИНСТВЕНА ЕВИДЕНЦИЈА ПОДАТАКА

1) Јединствена евиденција података о корисницима права из области борачко-инвалидске заштите

Члан 177.

Јединствену евиденцију података у електронском облику води Министарство. Унос података врши првостепени орган, који је одговоран за тачност података.

Јединствена евиденција садржи податке о корисницима, оствареним правима, члановима корисниковог домаћинства, приходима корисника и чланова његовог домаћинства.

Подаци о корисницима права и то: презиме, име једног родитеља и име; јединствени матични број грађана или евиденциони број за стране држављане; пол; датум, место и држава рођења; држављанство и националност; пребивалиште, односно боравиште; име старатеља односно пуномоћника корисника; околности под којима је корисник

остварио својство борца, војног инвалида, односно цивилног инвалида рата и околности страдања цивилне жртве рата; права која су кориснику призната коначним решењем, број решења, датум доношења и назив органа који је донео решење; начин остваривања права (самостално или као сауживалац); врста и проценат телесног оштећења војних инвалида, односно цивилних инвалида рата; члановима породичног домаћинства корисника чији приходи утичу на остваривање права корисника; социјално-економски статус корисника; начин исплате новчаних износа по оствареним правима; датум виђења корисника или уверење о животу корисника; датум смрти корисника; неисплаћена новчана примања умрлог корисника и име лица коме се врши исплата ових примања.

Када је корисник права члан породице погинулог, умрлог или несталог борца, војног инвалида, цивилног инвалида рата или цивилне жртве рата воде се подаци о погинулом, несталом односно умрлом, и то: датум, околности и узрок смрти; својство у тренутку погибије, нестанка или смрти.

За борце се уносе подаци о времену проведеном у рату, односно оружаним акцијама; решење којим је кориснику признат статус борца и категорија борца, односно којим му је време проведено у рату, односно оружаним акцијама признато у посебан стаж осигурања; решење о неспособности за привређивање; налаз и мишљење надлежних лекарских комисија.

За војне инвалиде и цивилне инвалиде рата се уносе и: уверење о времену проведеном у рату, односно оружаним акцијама; уверење о времену проведеном на одслужењу војног рока, односно о времену проведеном у војношколским установама; уверење о околностима рањавања, односно записник надлежног органа о извршеном увиђају; медицинска документација о лечењу насталог оштећења организма које је основ за признавање права; налаз и мишљење надлежних лекарских комисија; датум исплате новчане накнаде за набавку путничког моторног возила.

За кориснике права – чланове породице погинулих, умрлих и несталих бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и цивилних жртава рата: потврде о школовању деце; решење надлежног органа о неспособности за рад, односно налаз и мишљење надлежних лекарских комисија; извод из матичне књиге умрлих; уверење о околностима погибије, смрти односно нестанка; решење надлежног органа о проглашењу несталог за умрлог; уверење о времену проведеном у рату, односно оружаним акцијама, као и о времену проведеном на одслужењу војног рока, односно у војношколским установама; коначно решење о признатом својству по прописима из области борачко-инвалидске заштите.

Обрада података је неопходна у циљу извршења законом прописаних овлашћења, а у складу са прописом који регулише заштиту података о личности.

Члан 178.

Министар прописује начин вођења Јединствене евиденције података.

2) Исплата новчаних износа права

Члан 179.

Решења којима се признају права по овом закону извршавају се по службеној дужности.

Извршавање решења се врши на основу унетих података у Јединствену евиденцију. Првостепени орган, након извршене контроле, даје налог за исплату.

Члан 180.

Ако корисник пријави промену која утиче на престанак права или смањење новчаног износа признатог права, или о таквој промени орган сазна на други начин, исплата ће се обуставити и поново успоставити на основу коначног решења којим буде одлучено о праву по насталој промени.

Исплата новчаног износа по основу привремено признатог права обуставља се истеком привремености – уколико о продужетку тог права није донето одговарајуће решење пре истека привремености.

Члан 181.

Министар прописује начин исплате месечних и других новчаних износа примања по овом закону, начин вођења евиденције о извршеним исплатама и начин подношења извештаја о утрошеним средствима.

3) Повраћај неосновано оствареног примања

Члан 182.

У случајевима у којима првостепени орган утврди да је дошло до неосноване исплате, решењем утврђује износ неоснованог примања и период у коме је остварено и начин повраћаја неоснованог примања.

Потраживање овог примања застарева истеком рока одређеног прописима о застарелости потраживања.

Новчано примање по овом закону које доспева месечно застарева у складу са прописима о застарелости потраживања.

Ако се корисник не сагласи да ће извршити повраћај неправилно примљеног износа из става 1. овог члана, првостепени орган ће поднети предлог Државном правобранилаштву да се повраћај овог износа оствари у судском поступку.

ГЛАВА VII

КОНТРОЛА НАМЕНСКОГ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА И НАДЗОР НАД РАДОМ ОРГАНА У ВРШЕЊУ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ

Члан 183.

Министарство врши надзор над радом органа у вршењу овим законом поверених послова државне управе, у складу са законом којим се уређује државна управа.

Првостепени и другостепени орган, над чијим радом се врши надзор, дужан је да омогући службеном лицу Министарства несметан приступ да изврши надзор, стави на увид управне предмете, исплатну и другу документацију и да даје податке потребне за вршење надзора.

О извршеном надзору лице које врши надзор саставља записник у току вршења надзора, а изузетно у службеним просторијама Министарства.

Записник из става 3. овог члана се уручује, односно доставља првостепеном и другостепеном органу над којим је извршен надзор.

На основу стања утврђеног записником, Министарство решењем налаже извршење мера у циљу отклањања констатованих неправилности у раду органа над којим се врши надзор, по којима је тај орган дужан да поступа.

Против решења из става 5. овог члана може се изјавити жалба. О жалби одлучује Влада. Жалба не одлаже извршење решења.

Првостепени и другостепени орган над којим је извршен надзор дужан је да, у року од осам дана од дана истека рока за извршење наређених мера, писмено обавести Министарство да ли су наређене мере извршене.

Члан 184.

Првостепеном и другостепеном органу Министарство даје обавезне инструкције за извршавање поверених послова.

На захтев Министарства, првостепени и другостепени орган је дужан да подноси извештаје о спровођењу овог закона и прописа донетих на основу њега.

ГЛАВА VIII

УДРУЖЕЊА

Члан 185.

Ради унапређивања области борачко-инвалидске заштите, неговања традиције ослободилачких ратова Србије и остваривања сарадње са сродним националним и међународним организацијама, могу се оснивати удружења и савези бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и корисника породичне инвалиднине и неговаоца традиција ослободилачких ратова Србије, у складу са законом којим се уређују удружења.

Члан 186.

Влада, на предлог министра, може одредити удружења или савезе који су од посебног друштвеног значаја за унапређивање области борачко-инвалидске заштите, заштите цивилних инвалида рата и неговања традиције ослободилачких ратова Србије.

За удружење или савез од посебног значаја, може се одредити удружење или савез чије претежно чланство су:

- 1) борци;

- 2) ратни и мирнодопски војни инвалиди;
- 3) чланови породица палих бораца и умрлих војних инвалида;
- 4) цивилни инвалиди рата и чланови породица цивилних жртава рата и умрлих цивилних инвалида рата;
- 5) неговаоци традиција ослободилачких ратова Србије.

Критеријуме за одређивање удружења или савеза од посебног значаја, на предлог министра, утврђује Влада.

Члан 187.

Остваривање циљева, односно реализација програма удружења и савеза из члана 186. овог закона може се реализовати средствима која се обезбеђују у буџету Републике Србије, преко Министарства у складу са законом којим се уређују удружења.

Удружења су у обавези да наменски користе средства из буџета Републике Србије одобрена за реализацију програма.

Удружења су у обавези да, на захтев Министарства, подносе извештаје о утрошку одобрених средстава и достављају извештаје о реализацији финансијских програма.

Члан 188.

Право на почасно место на државним свечаностима имају представници удружења или савеза од посебног значаја, у складу са протоколом организатора свечаности.

ГЛАВА IX

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 189.

Одговорно лице у првостепеном и другостепеном органу, казниће се за прекршај новчаном казном од 5.000,00 динара до 150.000,00 динара:

- 1) ако у прописаном року не спроведе радње из члана 155. овог закона;
- 2) ако службеном лицу Министарства које врши надзор над радом првостепеног и другостепеног органа не омогући несметан приступ да изврши надзор, не стави на увид управне предмете, исплатну и другу документацију и не да податке потребне за вршење надзора (члан 183. став 2.);
- 3) ако у поступку не прибави налаз и мишљење надлежне лекарске комисије у случајевима у којима се одлучује и на основу налаза и мишљења лекарске комисије (члан 153. став 1. тач.1)–3) и став 6.);
- 4) ако изврши решење које подлеже ревизији на које другостепени орган није дао сагласност, осим ако овим законом није другачије прописано (члан 161. став 2.);
- 5) ако у прописаном року не достави ради ревизије решење другостепеном органу (члан 161. став 3.);

- 6) ако благовремено не покрене поступак по службеној дужности за доношење новог решења о продужењу привремено признатог права (члан 170.);
- 7) ако не спроведе управне радње из члана 182. став 1. овог закона;
- 8) ако не поднесе предлог Државном правобранилаштву за покретање судског поступка из члана 182. став 4. овог закона;
- 9) ако у року од осам дана од дана истека рока за извршење наређених мера, односно извештаја о спровођењу овог закона и прописа донетих на основу њега, писмено не обавести Министарство да ли су наређене мере извршене, односно не поднесе тражени извештај (члан 183. став 7. и члан 184. став 2.).

ГЛАВА X

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 190.

Војни инвалиди, цивилни инвалиди рата, корисници породичне инвалиднине и корисници месечног новчаног примања који су ова права и по том основу изведена права остварили до почетка примене овог закона по основу који није прописан овим законом, задржавају призната права и иста настављају да остварују под условима, у обиму и на начин утврђен овим законом, уколико овим законом није другачије прописано.

Члан 191.

Корисник који нема држављанство Републике Србије коме су призната права по законима који престају да важе почетком примене овог закона, престају призната права даном почетка примене овог закона уколико није стекао држављанство Републике Србије, осим за ратног војног инвалида који је стекао право по основу члана 5. тач. 2)–7) до ступања на снагу овог закона.

Члан 192.

Супружнику борца погинулог после 27. априла 1992. године коме је право на породичну инвалиднину било признато као сауживаоцу са дететом по прописима који су важили пре почетка примене овог закона, а коме је ово право престало због тога што је право престало детету јер је супруга била млађа од 45 односно супруг млађи од 50 година живота, може се признати право на породичну инвалиднину и по том основу изведена права, након што испуни услове у погледу година живота и друге услове прописане овим законом. У овим случајевима права се признају од првог дана наредног месеца по подношењу захтева.

Члан 193.

Лицу коме је по основу из члана 22. тачка 3) овог закона признато својство мирнодопског војног инвалида по прописима који су били на снази до почетка примене овог закона ово својство преводи се на својство цивилног инвалида рата исте групе.

Изузетно од услова прописаног чланом 22. овог закона у погледу процента инвалидитета, лице из става 1. овог члана задржава својство цивилног инвалида рата иако је проценат његовог телесног оштећења мањи од 50%, у ком случају ће се проценат његовог инвалидитета и износ личне инвалиднине утврдити као код војног инвалида од VIII до X групе.

Члан породице умрлог мирнодопског војног инвалида из става 1. овог члана задржаће права која су му призната као члану породице умрлог мирнодопског војног инвалида.

Решења о превођењу својства из става 1. овог члана на одредбе овог закона првостепени орган донеће по службеној дужности у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, са правним дејством од почетка примене овог закона.

Члан 194.

Захтев за остваривање права на породичну инвалиднину по умрлом цивилном инвалиду рата може се поднети у року од годину дана од дана смрти цивилног инвалида рата.

Члан 195.

Првостепени орган, до дана почетка примене овог закона, по службеној дужности донеће решења о повећању личне инвалиднине према члану 38. став 2. овог закона.

У поступку признавања права из става 1. овог члана, постојање више оштећења организма која одговарају инвалидитету I групе по основу којих је кориснику признато својство војног инвалида, односно својство цивилног инвалида рата првостепени орган утврђује на основу налаза и мишљења првостепене, односно другостепене лекарске комисије.

У поступцима признавања својства војног инвалида, односно цивилног инвалида рата по захтевима поднетим после 1. јануара 2021. године, чињенице из члана 38. став 2. овог закона утврђују се од стране надлежних лекарских комисија приликом оцене војног инвалидитета, а право на повећање личне инвалиднине за 25% од основице по службеној дужности признаје се истим решењем којим се одлучује о личној инвалиднини.

Право на повећање личне инвалиднине из става 1. овог члана припада од почетка примене овог закона.

Члан 196.

Право на месечно новчано примање за време незапослености које су остварили ратни војни инвалиди од V до X групе по Уредби о праву на месечно новчано примање за време незапослености ратних војних инвалида од V до X групе из оружаних акција после 17. августа 1990. године („Службени гласник РС”, број 8/19), оствариваће се као право на инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида по одредбама чл. 70. и 71. овог закона.

Решење о признању права у складу са ставом 1. овог члана првостепени орган ће, уз утврђивање услова за његово даље остваривање, донети по службеној дужности у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 197.

Носиоци „Партизанске споменице 1941.“, борци народноослободилачког рата, борци шпанског националноослободилачког и револуционарног рата од 1936. до 1939. године, лица одликована Орденом народног хероја, орденом Карађорђевог крста са мачевима или златном медаљом Обилића, као и чланови њихових породица задржавају права призната по прописима који престају да важе почетком примене овог закона и настављају са коришћењем тих права на следећи начин:

- 1) право на додатак уз пензију, остварује се на начин утврђен прописима из пензијског и инвалидског осигурања;
- 2) право на здравствену заштиту и новчане накнаде у вези са остваривањем здравствене заштите, остварује се у складу са прописима из области здравства;
- 3) право на бањско и климатско лечење остварује се на начин прописан овим законом за право на бањско климатски опоравак;
- 4) право на стално месечно новчано примање, обрачунава се према основици из члана 33. став 2. тачка 2. овог закона;
- 5) право на додатак на име разлике између оствареног примања и гарантованог износа за носиоце „Партизанске споменице 1941.“, обрачунава се као разлика између права на стално месечно новчано примање и износа који се исплаћује носиоцу „Партизанске споменице 1941.“ по прописима из пензијског и инвалидског осигурања;
- 6) право на годишње новчано примање за опоравак, лицу одликованом орденом Карађорђевог крста са мачевима обрачунава се у износу 100% од основице из члана 33. став 2. тачка 1. овог закона, а носиоцу „Партизанске споменице 1941.“ и борцу шпанског националноослободилачког и револуционарног рата од 1936. до 1939. године обрачунава се у износу 100% од наведене основице;
- 7) право на годишње новчано примање, лицу одликованом Орденом народног хероја, односно члану породице погинулог или умрлог народног хероја, обрачунава се у износу 125% од основице из члана 33. став 2. тачка 1. овог закона;
- 8) војне почести умрлог лица одликованог Орденом народног хероја остварују се у складу са Законом о Војсци Србије.

Члан 198.

Носиоци права на изузетно месечно новчано примање, права на посебно месечно новчано примање и права на изузетну новчану накнаду, која су им призната по прописима који престају да важе почетком примене овог закона, почев од почетка примене овог закона настављају са коришћењем тих права у износу 70% од основице из члана 33. став 2. тачка 1. овог закона.

Члан 199.

Првостепени орган, по службеној дужности, до дана почетка примене овог закона, донеће решења којима ће права призната по прописима који важе до почетка примене овог закона превести и признати у складу са овим законом у погледу назива права, прописане основице за утврђивање износа права, процентуалних износа права од основице и начина усклађивања:

- 1) личне инвалиднине;
- 2) породичне инвалиднине по палом борцу, породичне инвалиднине по умрлом војном инвалиду, породичне инвалиднине по лицу које је погинуло или умрло у Војсци и увећане породичне инвалиднине;
- 3) увећања породичне инвалиднине – на додатак за родитеља палог борца;
- 4) додатка за негу и помоћ војних инвалида и додатка за туђу негу и помоћ цивилних инвалида рата – на додатак за негу I, II или III степена;
- 5) додатка за негу корисника месечног новчаног примања – на додатак за негу четвртог или петог степена;
- 6) повећања месечног новчаног примања због везаности за постељу – на додатак за негу четвртог степена;
- 7) ортопедског додатка;
- 8) борачког додатка – на инвалидски додатак ратног војног инвалида у радном односу;
- 9) накнаде за време незапослености ратних војних инвалида од I до IV групе – на инвалидски додатак незапосленог ратног војног инвалида.

Првостепени орган, по службеној дужности, до дана почетка примене овог закона, спровешће поступак утврђивања породичних и имовинских услова за остваривање и коришћење права и донети решења којима ће права призната по прописима који важе до почетка примене овог закона превести и признати у складу са овим законом у погледу назива права, прописаног основа за утврђивање износа права, процентуалних износа права од основа и начина усклађивања:

- 1) месечног новчаног примања;
- 2) инвалидског додатка и посебног инвалидског додатка – на месечно новчано примање;
- 3) основне новчане накнаде и допунске новчане накнаде – на месечно новчано примање;
- 4) породичног додатка;
- 5) накнаде трошкова смештаја у установу социјалне заштите, уз утврђивање која права ће кориснику бити задржана уз превођење основице и износа тих права у складу са овим законом.

Права по решењима донетим у складу са ст. 1. и 2. овог члана признају се од почетка примене овог закона.

Члан 200.

Поступци по захтевима за признавање својства борца, својства ратног војног инвалида по основу учешћа у НОР-у у својству припадника Југословенске војске у отаџбини и Равногорског покрета, права на породичну инвалиднину по основу борца који је под околностима овог учешћа погинуо или умро, право на месечно новчано примање, за додељивање „Равногорске споменице 1941.” за признавање права на изузетно месечно новчано примање и додатак на име разлике између оствареног примања и гарантованог износа за носиоце „Партизанске споменице 1941.” који нису решени до дана почетка примене овог закона, решиће се на начин, по поступку и у износима прописаним аналогним правима из чл. 197, 198. и 199. овог закона.

Члан 201.

Исплата права признатих решењима донетим по прописима који су одредбом члана 3. став 1. Уставног закона о изменама и допунама Уставног закона за спровођење Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 20/93) престали да важе, у складу са чланом 5. став 1. тог закона, престаје даном ступања на снагу овог закона, са којим даном престаје и важење решења којима су права призната, о чему није потребно доносити посебна решења.

За права која су призната по прописима из става 1. овог члана по службеној дужности донеће се решења којима ће се основица за обрачун износа права утврдити према члану 33. овог закона.

О праву на месечно новчано примање и повећању месечног новчаног примања због везаности за постелу, која су призната по Закону о правима бораца и војних инвалида („Службени лист САПВ”, бр. 19/85, 31/86, 32/88, 15/89, 1/90, 9/90 и 37/90 и „Службени гласник РС”, број 20/93) одлучиће се у складу са чланом 199. овог закона и даље остваривати под условима у обиму и на начин прописан овим законом, са правним дејством овог решења од почетка примене овог закона.

О праву на основну новчану накнаду, допунску новчану накнаду и изузетну новчану накнаду признатом по Закону о материјалном обезбеђењу и здравственој заштити учесника народноослободилачког рата („Службени лист САПК”, број 5/79), као и о праву на инвалидски додатак, посебан инвалидски додатак, породични додатак, професионалну рехабилитацију признатом по Закону о инвалидском додатку и другим правима војних инвалида („Службени лист САПК”, број 24/79) одлучиће се у складу са чл. 198. и 199. овог закона и даље остваривати под условима у обиму и на начин прописан овим законом, са правним дејством овог решења од почетка примене овог закона.

Корисник са територије АП Косово и Метохија, на којој је Резолуцијом 1244 Савета безбедности Организације уједињених нација успостављена Привремена административна мисија ОУН, у поступку из ст. 1. и 4. овог члана је у обавези да

надлежном органу који води поступак по овом закону приложи доказ о околностима под којима је задобијено телесно оштећење или погибија члана породице по основу кога је признато основно и изведено право од Министарства одбране и Министарства унутрашњих послова и доказ о држављанству Републике Србије.

Члан 202.

Корисницима који на дан ступања на снагу овог закона имају држављанство Републике Србије и пребивалиште на територији Републике Србије, којима је у Републици Србији успостављена исплата права у области борачко-инвалидске заштите на основу решења друге републике бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и који су се затекли у Републици Србији у исплати на дан ступања на снагу овог закона, на основу доступних или реконструисаних списа предмета, извршиће се превођење права чија је исплата вршена на права утврђена овим законом. Решењем из става 1. овог члана наведена права кориснику ће се признати у обиму у коме их је користио на дан ступања на снагу овог закона, уз признавање основице за утврђивање износа права, начина усклађивања права и услова за остваривање права по овом закону, уколико надлежни орган не може прибавити списе предмета са коначним решењем о признавању права, или уколико надлежни орган не може извршити реконструкцију списа предмета на основу којих се може утврдити основ за признавање права. Уколико се списи предмета, односно докази накнадно прибаве, корисник ће моћи да оствари и већи обим права, као и друга права, уколико за то испуњава прописане услове.

Захтеви лица која су остварила права из области борачко-инвалидске заштите по прописима Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, односно Савезне Републике Југославије, а који се на дан ступања на снагу овог закона не налазе у исплати у Републици Србији, неће се узимати у поступак.

Решења о превођењу права из става 1. овог члана на износе прописане ставом 1. овог члана, уз утврђивање услова за њихово остваривање, првостепени орган донеће по службеној дужности у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, са правним дејством од почетка примене овог закона.

Члан 203.

Војним инвалидима и корисницима породичне инвалиднине признатим у Републици Српској, који су преузети у систем борачко инвалидске заштите Републике Србије и којима је по прописима Републике Србије успостављена исплата права у Републици Србији на основу Протокола о сарадњи Савезног министарства за рад, здравство и социјалну политику Савезне Републике Југославије и Министарства за питања бораца, жртава рата и рада Републике Српске у области борачко-инвалидске заштите потписаног у Бањалуци 26. јуна 2000. године и Протокола о сарадњи Министарства за социјална питања Републике Србије и Министарства рада и борачко инвалидске заштите Републике Српске потписаног у Београду 27. новембра 2003. године, допуњеног 18. новембра 2005. и 29. септембра 2006. године, превешће се наведена права и признати под условима, у обиму и на начин утврђен овим законом.

Решења о превођењу права из става 1. овог члана на одредбе овог закона уз утврђивање услова за њихово даље остваривање, првостепени орган донеће по службеној дужности до дана почетка примене овог закона, са правним дејством од почетка његове примене.

Члан 204.

Изузетно од чл. 22. и 23. овог закона, цивилни инвалид рата односно корисник права на месечно новчано примање по основу цивилне жртве рата или умрлог цивилног инвалида рата, код кога је телесно оштећење, односно смрт или нестанак настао ван територије Републике Србије и коме су до почетка примене овог закона ова права призната по прописима који престају да важе почетком примене овог закона, може и даље користи призната права у обиму, на начин и под условима прописаним овим законом.

Решења о превођењу права из става 1. овог члана на одредбе овог закона уз утврђивање услова за њихово даље остваривање, првостепени орган донеће по службеној дужности до дана почетка примене овог закона, са правним дејством од почетка његове примене.

Члан 205.

Права на ортопедска и друга медицинско-техничка помагала која су била призната до почетка примене овог закона по прописима који престају да важе почетком примене овог закона, а која нису прописана овим законом, престају истеком рока трајања тих помагала.

Члан 206.

Кориснику коме је право на путничко моторно возило признато по пропису који престаје да важи почетком примене овог закона, право на новчану накнаду за набавку путничког моторног возила по члану 89. овог закона може се признати по истеку рока од седам година од дана преузимања претходно додељеног возила, односно исплате новчаног износа за набавку возила по Закључку Владе 05 број 401-1181/2011 од 24. фебруара 2011. године.

Члан 207.

Захтев за успостављање исплате на основу решења надлежног органа Републике Србије лицу коме се исплата није вршила у Републици Србији на дан ступања на снагу овог закона, већ је на основу тог решења или решења надлежног органа друге републике преведен у систем борачко-инвалидске заштите у некој од република бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије или Савезне Републике Југославије, односно друге државе чланице државне заједнице Србија и Црна Гора, одбиће се, без обзира на држављанство и пребивалиште подносиоца захтева.

Захтев за успостављање исплате права из области борачко-инвалидске заштите признатог решењем друге републике бивше СФРЈ, СРЈ, односно друге чланице државне заједнице Србија и Црна Гора по прописима Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, Савезне Републике Југославије, односно Државне заједнице

Србија и Црна Гора, одбиће се, без обзира на држављанство и пребивалиште подносиоца захтева.

Члан 208.

Корисници којима су права призната као лицима неспособним за привређивање, односно неспособним за рад, по прописима који престају да важе даном почетка примене овог закона, сматрају се неспособним за рад и у смислу овог закона.

Члан 209.

До почетка исплате признатих права у складу са чланом 179. овог закона преко Јединствене евиденције, исплата ових права вршиће се у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог закона.

Члан 210.

Прописи за спровођење овог закона донеће се до дана почетка примене овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се подзаконски акти донети на основу прописа који престају да важе почетком примене овог закона, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 211.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

- 1) Закон о правима бораца, војних инвалида и чланова њихових породица („Службени гласник СРС”, број 54/89 и „Службени гласник РС”, бр. 137/04, 69/12 – УС и 50/18);
- 2) Закон о правима цивилних инвалида рата („Службени гласник РС”, број 52/96);
- 3) Закон о финансирању удружења бораца ослободилачких ратова Србије („Службени гласник РС”, број 21/90);
- 4) Закон о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца („Службени лист СРЈ”, бр. 24/98, 29/98 и 25/00 – УС и „Службени гласник РС”, бр. 101/05 – др. закон, 111/09 – др. закон и 50/18);
- 5) одредбе чл. 60. и 61. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС”, број 99/09);
- 6) одредбе чл. 1а, 2, 3, 5, 6а, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 18а, 19, 20, 22, 23а и 23б Закона о основним правима носилаца „Партизанске споменице 1941.” („Службени лист СФРЈ”, бр. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 и 42/90);
- 7) одредбе чл. 2а, 3, 4, 6, 7а, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 19а, 20, 21, 23, 24а и 24б Закона о основним правима бораца шпанског националноослободилачког и револуционарног рата од 1936. до 1939. године („Службени лист СФРЈ”, бр. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 и 42/90);

8) одредбе чл. 2, 3, 5, 6, 8, 10а, 10б, 10в, 10д, 11, 12, 12а, 13, 14, 14а, 15, 17. и 19. Закона о основним правима лица одликованих Орденом народног хероја („Службени лист СФРЈ”, бр. 67/72, 21/74, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 и 42/90);

9) одредбе чл. 1а, 2, 4, 11. и 11а Закона о основним правима лица одликованих Орденом Карађорђеове звезде с мачевима, Орденом Белог орла с мачевима и Златном медаљом Обилића („Службени лист СФРЈ”, бр. 67/72, 22/73, 33/76, 68/81, 75/85, 44/89 и 87/89);

10) одредбе чл. 4, 5, 6, 8, 11. и 15. Закона о борачком додатку („Службени лист СФРЈ”, бр. 67/72, 33/76, 32/81, 68/81, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 и 42/90);

11) Уредба о начину остваривања права припадника Југословенске војске у отаџбини и Равногорског покрета у области борачко-инвалидске заштите („Службени гласник РС”, број 51/05);

12) Уредба о праву на месечно новчано примање за време незапослености ратних војних инвалида од V до X групе из оружаних акција после 17. августа 1990. године („Службени гласник РС”, број 8/19).

Члан 212.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2021. године.

Преузето са www.pravno-informacioni-sistem.rs

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

Указ о проглашењу Закона о играма на срећу

Проглашава се Закон о играма на срећу, који је донела Народна скупштина Републике Србије на седници Двдесет шестог ванредног заседања у Једанаестом сазиву, 29. фебруара 2020. године.

ПР број 45

У Београду, 3. марта 2020. године

Председник Републике,

Александар Вучић, с.р.

Закон о играма на срећу

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се право на приређивање игара на срећу, врсте игара на срећу, услови приређивања, права и обавезе приређивача игара на срећу (у даљем тексту: приређивач), остваривање и припадност прихода остварених приређивањем игара на срећу, као и надзор над приређивањем игара на срећу.

Овим законом уређује се надлежност Управе за игре на срећу (у даљем тексту: Управа), као органа управе у саставу министарства надлежног за послове финансија.

Појам игара на срећу

Члан 2.

Играма на срећу, у смислу овог закона, сматрају се игре у којима се учесницима, уз наплату, пружа могућност да остваре добитак у новцу, стварима, услугама или правима, при чему добитак или губитак не зависи од знања или вештине учесника у игри, него од случаја или неког неизвесног догађаја.

Играма на срећу не сматрају се игре које се организују пред јавношћу, у којима се такмичи у знању и вештини из различитих области један или више унапред квалификованих учесника према правилима организатора уз директно учешће учесника у игри у присуству комисије именоване од стране организатора, при чему крајњи исход зависи искључиво од постигнутих резултата из задате области.

Забавне игре

Члан 3.

Играма на срећу, у смислу овог закона, не сматрају се игре на рачунарима, симулаторима, видео-аутоматима, флиперима и другим сличним направама, које се стављају у погон уз помоћ новца или жетона, као и пикадо, билијар и друге сличне игре, у којима се учествује уз наплату, а у којима учесник не може остварити добитак у новцу, стварима, услугама или правима, већ право на једну или више бесплатних игара исте врсте (забавне игре).

Забавне игре, у смислу става 1. овог члана, нису предмет уређивања овог закона.

Одређивање својства игре на срећу

Члан 4.

У складу са овим законом могу се приређивати само игре на срећу које су уписане у каталог о врстама игара на срећу и за чије приређивање су донета правила игре, на која је дата сагласност од стране министра надлежног за послове финансија (у даљем тексту: министар финансија).

Министарство надлежно за послове финансија (у даљем тексту: министарство) одлучује да ли се нека игра сматра игром на срећу у смислу овог закона.

Циљ приређивања и расподела средстава

Члан 5.

Игре на срећу приређују се ради разоноде учесника, остваривања добитака у новцу, стварима, услугама или правима и остваривања средстава која су приход буџета Републике Србије.

Део средстава који је приход буџета Републике Србије у износу од 40% (у даљем тексту: наменска примања буџета), користи се за финансирање Црвеног крста Србије, организација особа са инвалидитетом и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја особа са инвалидитетом и других лица у стању социјалне потребе, установа социјалне заштите, спорта и омладине, јединица локалне самоуправе и лечења ретких болести.

Наменска примања буџета из става 2. овог члана, распоређују се, у износу од по 19%, за финансирање:

- 1) Црвеног крста Србије;
- 2) организација особа са инвалидитетом и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја особа са инвалидитетом;
- 3) установа социјалне заштите и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја лица у стању социјалне потребе;
- 4) спорта и омладине;
- 5) јединица локалне самоуправе.

Наменска примања буџета из става 2. овог члана, распоређују се, у износу од 5%, за финансирање лечења ретких болести.

Начин и критеријуме за расподелу средстава намењених финансирању субјеката и намена из ст. 3. и 4. овог члана утврђују надлежни министри.

Друштвена одговорност

Члан 6.

Приређивање игара на срећу мора бити друштвено одговорно и усмерено ка заштити малолетника, превенцији болести зависности код учесника у играма на срећу и ка заштити података о личности учесника у играма на срећу.

Приређивачи су дужни да на најефикаснији начин спроводе забрану учествовања малолетних лица у играма на срећу.

Сви запослени код приређивача игара на срећу који имају директан контакт са учесницима у играма на срећу, пре ступања на рад морају бити оспособљени за превентивно деловање против болести зависности према учесницима у играма на срећу.

У случају приређивања игара на срећу преко средстава електронске комуникације, запосленима у смислу става 3. овог члана сматрају се запослени који имају контакт са учесницима у играма на срећу (нпр. кориснички сервис).

Обавеза је сваког приређивача да унутар објекта у коме приређује игре на срећу у непосредној близини улазних врата истакне постер величине 100 x 80 сантиметара, на којем се налази одговарајући текст о превенцији болести зависности, као и контакт подаци установе коју је министарство надлежно за послове здравља сертифицировало за лечење болести зависности од игара на срећу.

На сваком пулту или шалтеру преко којег се региструје учествовање у играма на срећу мора постојати брошура – флајер са подацима наведеним у ставу 5. овог члана.

Оглашавање и рекламирање класичних и посебних игара на срећу, укључујући и посредно упућивање на исте, врши се уз обавештење о забрани учествовања малолетних лица у играма на срећу и одговарајући текст упозорења о превенцији болести зависности.

Одредбе става 7. овог члана не примењују се на истицање, оглашавање и рекламирање логотипа, жига, односно трговачке марке и знака приређивача.

Приређивачи су дужни да на најефикаснији начин и у складу са важећом законском регулативом штите податке о личности учесника у играма на срећу.

Министар надлежан за послове здравља прописује изглед и садржину постера из става 5. овог члана, као и обавештења, односно упозорења из става 7. овог члана.

Члан 7.

Приређивање игара на срећу искључиво је право Републике Србије, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Република Србија не гарантује за добитке које остваре учесници у играма на срећу.

Преношење права на приређивање

Члан 8.

Република Србија може, у складу са овим законом, пренети право на приређивање игара на срећу на правна лица или предузетнике са седиштем на територији Републике Србије.

Право приређивања игара на срећу из става 1. овог члана, у складу са овим законом, преноси се на основу:

- 1) дозволе;
- 2) одобрења;
- 3) сагласности.

Правом пренетим на основу дозволе, одобрења, односно сагласности не може се располагати, било делом или у целини, осим ако друкчије није изричито предвиђено овим законом.

Правни посао, односно други акт којим је супротно ставу 3. овог члана извршен пренос права на приређивање игара на срећу ништав је.

Дефиниција појмова

Члан 9.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) приређивач је правно лице или предузетник који у складу са овим законом, на основу дозволе Владе, односно одобрења или сагласности Управе има право да приређује игре на срећу;
- 2) именовано лице је законски заступник друштва или члан органа управљања друштва у смислу прописа о привредним друштвима;
- 3) сарадник је свако физичко лице које:
 - (1) је члан органа управљања или друго одговорно лице у правном лицу у коме је именовано лице на руководећем положају или је стварни власник тог лица,
 - (2) је стварни власник правног лица у коме је именовано лице на руководећем положају,
 - (3) са именованим лицем има стварно власништво над истим правним лицем;
- 4) стварни власник правног лица је лице дефинисано прописима о Централној евиденцији стварних власника;
- 5) класичне игре на срећу су игре у којима учествује већи број учесника са намером да буду једини или делимични добитници унапред дефинисаног фонда добитака;
- 6) посебне игре на срећу су игре у којима учесници играју један против другог, или против приређивача, у намери да остваре добитак у зависности од висине улога;
- 7) играчница је уређен простор за приређивање посебних игара на срећу на столовима и аутоматима на којима се приређују игре на срећу;
- 8) игре на срећу у играчницама су посебне игре на срећу које играчи играју против играчнице или један против другог на столовима за игре на срећу (у даљем тексту: сто), са куглицама, коцкицама, картама или другим сличним реквизитима и које се приређују искључиво у простору играчнице;
- 9) уговор о преношењу права на приређивање посебних игара на срећу у играчницама је уговор закључен између министра финансија уз претходну сагласност Владе и правног лица које је добило дозволу за приређивање посебних игара на срећу у играчницама, који садржи одредбе о међусобним правима и обавезама у вези са коришћењем пренетог права;
- 10) аутомат клуб је уређен простор за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима;
- 11) аутоматима се сматрају електромеханички, електронски и слични уређаји који раде на основу алгоритма случајних догађаја на којима се приређују посебне игре на срећу;

12) игре на срећу на аутоматима су игре које се приређују на уређајима из тачке 11) овог члана на којима играчи уплатом одређеног износа новца, стичу могућност остваривања добитка предвиђеног правилима игре;

13) кладионица је уређен простор за приређивање посебних игара на срећу – клађења у коме се налази једно или више уплатно-исплатних места;

14) уплатно-исплатно место је место у кладионици које је бројчано означено за уплату – исплату и примање опкладе, на коме се налази опрема која испуњава услове у складу са овим законом;

15) игре на срећу – клађење су посебне игре на срећу у којима се учесник клади на исходе спортских (резултати утакмица, клађење на трке коња и паса и сл.) и других стварних (плесних, певачких, музичких и сличних догађаја), односно виртуелних догађаја предложених од стране приређивача, при чему околност која одлучује о добитку или губитку не сме бити никоме унапред позната и мора бити таква да на ову околност не могу утицати ни приређивачи ни играчи и где је висина добитка и квоте утврђена приликом полагања опкладе и касније се не може мењати;

16) игре на срећу преко средстава електронске комуникације, у смислу овог закона, су све класичне и посебне игре на срећу, када се приређују преко средстава електронске комуникације, као што су: интернет, телефон, телевизија, радио, СМС и било који други облик електронске комуникације;

17) виртуелни догађај (виртуелни фудбал, виртуелно клађење на бројеве, виртуелне трке коња и паса и сл.) је компјутерски генерисан догађај или други неизвесни догађај чији исход одређује генератор случајних бројева, а који се у сваком појединачном случају мора таксативно описати и образложити у правилима игре.

Забране

Члан 10.

Забрањено је приређивање игара на срећу супротно одредбама овог закона, као и:

1) располагање правом пренетим на основу дозволе, одобрења, односно сагласности, било делом или у целини, осим ако друкчије није изричито предвиђено законом;

2) приређивање игара на срећу на основу права пренетог супротно члану 8. став 3. овог закона;

3) учествовање у играма на срећу које се приређују у иностранству, за које се улози плаћају на територији Републике Србије;

4) омогућавање уплате улога у Републици Србији за учествовање у играма на срећу које се приређују у иностранству;

5) мењање висине добитка и квоте утврђених у тренутку полагања опкладе;

6) омогућавање примања опкладе за игре на срећу у име и за рачун приређивача, осим ако друкчије није изричито предвиђено законом;

- 7) оглашавање и рекламирање игара на срећу и приређивача у штампаним и електронским медијима који су намењени малолетним лицима;
- 8) оглашавање и рекламирање игара на срећу без дозволе, одобрења или сагласности за приређивање;
- 9) оглашавање и рекламирање класичних и посебних игара на срећу, супротно члану 6. став 7. овог закона;
- 10) приређивање игара на срећу у слободним зонама;
- 11) учествовање малолетних лица у класичним и посебним играма на срећу;
- 12) омогућавање учествовања малолетним лицима у класичним и посебним играма на срећу;
- 13) допуштање, односно омогућавање уласка малолетним лицима у објекте у којима се приређују игре на срећу;
- 14) приређивање игара са пирамидалним карактером (ланци среће и сл.);
- 15) приређивање наградних игара у роби и услугама у којима се награда исплаћује у новцу, односно другим средствима плаћања или је таква новчана награда, односно средство плаћања саставни део награде;
- 16) замена робне награде, односно услуге добијене у играма на срећу за новчану противвредност добијене робе, односно услуге;
- 17) приређивање посебних игара на срећу на аутоматима и посебних игара на срећу – клађење дуже од 18 сати дневно у аутомат клубовима, односно кладионицама;
- 18) употреба корена речи, односно речи „casino”, „cazino”, „касино” или „казино” супротно члану 56. овог закона;
- 19) омогућавање приређивања игара на срећу преко средстава електронске комуникације лицу које не поседује одобрење;
- 20) омогућавање учествовања у играма на срећу преко средстава електронске комуникације које организује лице које не поседује одобрење;
- 21) приређивање игара на срећу које не гарантују исте услове свим играчима;
- 22) употреба корена речи, односно речи: лутрија, лото, бинго и назива других врста класичних игара на срећу, осим од стране Државне лутрије Србије;
- 23) држање аутомата или столова за које је Управа издала одобрење, а који нису стављени у употребу у просторијама у којима се приређују посебне игре на срећу;
- 24) држање опреме за приређивање игара на срећу – клађење, односно игара на срећу на аутоматима у просторијама у којима се приређују посебне игре на срећу која не омогућава чување, архивирање и размену података електронским путем са софтверским решењем Управе;

25) приређивање посебне игре на срећу – клађење од стране приређивача који је власник или сувласник неког спортског клуба на догађаје у тој врсти спорта и рангу такмичења;

26) оглашавање и рекламирање приређивача, класичних и посебних игара на срећу, укључујући и посредно упућивање на исте, у објектима у којима се примају уплате у смислу члана 115. овог закона.

Управа

Члан 11.

Управа самостално обавља послове државне управе у области игара на срећу на целокупној територији Републике Србије на начин којим се обезбеђује функционално јединство у спровођењу прописа у области игара на срећу.

Уколико се обављање послова из става 1. овог члана врши применом информационо-комуникационих технологија, Управа те послове обавља преко софтверског решења којим самостално управља, уз техничку подршку службе Владе која је надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе (у даљем тексту: служба Владе).

Приликом обављања послова државне управе у области игара на срећу, Управа прибавља податке неопходне за одлучивање од имаоца података, повезивањем службених евиденција, односно електронском разменом података са државним органима или организацијама које њима располажу.

Имаоци података дужни су да податке неопходне за одлучивање доставе на начин предвиђен ставом 3. овог члана приликом промене тих података.

Надлежности управе

Члан 12.

Управа обавља следеће послове:

- 1) утврђује предлог каталога о врстама игара на срећу, који доноси министар финансија;
- 2) даје и одузима одобрења, односно сагласности за приређивање игара на срећу у складу са овим законом;
- 3) утврђује висину накнада за које даје одобрења и сагласности;
- 4) врши надзор над применом одредаба закона и других прописа у области игара на срећу, као и контролу спречавања прања новца и финансирања тероризма у области игара на срећу;
- 5) врши процену вредности наградног фонда за приређивање наградних игара у роби и услугама;

- 6) одређује свог представника у комисији за извлачење добитака у класичним играма на срећу када се извлачење добитака обавља у директном ТВ преносу;
- 7) учествује у припреми прописа из своје надлежности;
- 8) води евиденције и регистре о пословима из своје надлежности;
- 9) планира и спроводи обуку запослених;
- 10) обезбеђује јавност у раду;
- 11) обавља и друге послове у складу са овим и другим законом.

Врсте игара на срећу

Члан 13.

Игре на срећу из члана 2. овог закона су:

- 1) класичне игре на срећу;
- 2) посебне игре на срећу;
- 3) наградне игре у роби и услугама.

Класичне игре на срећу

Члан 14.

Класичне игре на срећу су:

- 1) основне класичне игре на срећу:
 - (1) лутрија, инстант-лутрија и друге сличне игре које за основу имају лутрију,
 - (2) спортска прогноза (погађање исхода фудбалских и других спортских такмичења),
 - (3) лото, кено и сличне игре,
 - (4) томбола, бинго и друге сличне игре које за основу имају томболу;
- 2) остале класичне игре на срећу:
 - (1) фонто,
 - (2) СМС лутрија,
 - (3) друге игре на срећу у смислу овог члана, садржане у каталогу игара на срећу.

Посебне игре на срећу

Члан 15.

Посебне игре на срећу су:

- 1) игре на срећу у играчницама;
- 2) игре на срећу на аутоматима;

3) игре на срећу – клађење.

Наградне игре у роби и услугама

Члан 16.

Наградне игре у роби и услугама су игре које у рекламне и друге сврхе приређује правно лице или предузетник, у којима се свим учесницима пружа једнака могућност да остваре награду у роби или услугама, која мора бити унапред одређена.

Наградним играма у роби и услугама из става 1. овог члана сматрају се и игре у којима сви учесници остварују награду у роби, односно услугама, када за учесника врста и вредност награде представља неизвесност.

Учесник стиче право да учествује у наградној игри из става 1. овог члана, када користи услугу или погодност, односно купи производ или робу у својини приређивача.

II. ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ

1. Права и обавезе приређивача

Право на приређивање класичних игара на срећу

Члан 17.

Право на приређивање класичних игара на срећу има једино Државна лутрија Србије.

Државна лутрија Србије може, уз претходну сагласност Владе, да за приређивање одређених класичних игара на срећу ангажује одређена правна лица – оператере.

Оператерима, у смислу овог закона, сматрају се правна лица која, у име и за рачун Државне лутрије Србије, приређују поједине класичне игре на срећу.

Државна лутрија Србије може да за продају срећака ангажује правна лица, предузетнике или физичка лица – агенте.

Међусобна права и обавезе између Државне лутрије Србије и оператера, односно агената регулишу се уговором.

Влада уређује начин и услове ангажовања оператера и агената из овог члана.

За исплату добитака у приређивању класичних игара на срећу гарантује Државна лутрија Србије.

Државна лутрија Србије може приређивати и друге игре на срећу, ако испуњава услове прописане овим законом за остале приређиваче.

Приређивање игара у сарадњи са иностраним приређивачима

Члан 18.

Државна лутрија Србије може, уз претходну сагласност Владе, да приређује игре из члана 14. овог закона у сарадњи са иностраним организацијама за приређивање игара на срећу на које је страна држава пренела право приређивања игара на срећу.

Уз захтев за давање сагласности из става 1. овог члана подноси се нацрт уговора о заједничком организовању игара на срећу, који садржи основне елементе уговора.

Међусобна права и обавезе између Државне лутрије Србије и приређивача из става 1. овог члана регулишу се уговором, на који сагласност даје Влада.

Право на приређивање посебних игара на срећу

Члан 19.

Право на приређивање посебних игара на срећу у играчницама преноси се дозволом, коју даје Влада.

Право на приређивање посебних игара на срећу на аутоматима и право на приређивање посебних игара на срећу-клађење, преноси се одобрењем које даје Управа.

За исплату добитака остварених у посебним играма на срећу гарантује приређивач.

Право на приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације

Члан 20.

Право на приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације, преноси се одобрењем које даје Управа, у складу са овим законом.

Право на приређивање класичних игара на срећу преко средстава електронске комуникације има једино Државна лутрија Србије, и то без посебног одобрења.

За исплату добитака остварених у играма на срећу преко средстава електронске комуникације гарантује приређивач.

Право на приређивање наградних игара

Члан 21.

Право на приређивање наградних игара у роби и услугама преноси се сагласношћу коју даје Управа.

За доделу добитака у роби и услугама у наградним играма гарантује приређивач.

Право коришћења спортских догађаја

Члан 22.

Приређивач има право да за приређивање игара на срећу, користи спортске активности (спортске догађаје из спортских грана, које обухвата Олимпијски комитет Србије, односно које су заступљене у Спортском савезу Србије), без накнаде и на неодређено време.

2. Класичне игре на срећу

Одлука о приређивању

Члан 23.

Државна лутрија Србије дужна је да достави Управи одлуку о приређивању игре која, између осталог, садржи назив игре и њено трајање.

Уз одлуку из става 1. овог члана достављају се правила игре и анализа економских ефеката приређивања игре.

Управа даје сагласност на одлуку из става 1. овог члана.

Учесници

Члан 24.

Учесник у класичној игри на срећу је свако лице које испуњава услове за учествовање у одређеној игри на срећу (колу или серији), што се доказује поседовањем одређене срећке, листића или друге потврде о уплати или регистрањем у централном рачунарском систему приређивача, у зависности од врсте игре у којој учествује, сагласно одговарајућим правилима игре.

Код класичних игара на срећу у којима се учествовање доказује поседовањем одговарајуће потврде о уплати, листића или срећке, учесник је лице које поседује потврду о уплати, листић или срећку снимљену на неизбрисивом медијуму, односно чији је електронски запис документа за учествовање у игри регистрован у централном рачунарском систему приређивача, ако је то предвиђено правилима игре.

Код класичних игара на срећу преко средстава електронске комуникације (фонто и др.), учесник је лице чија је уплата регистрована у централном рачунарском систему Државне лутрије Србије, у складу са правилима игре.

Правила игре

Члан 25.

Правила класичних игара на срећу садрже нарочито:

- 1) назив и седиште приређивача;
- 2) назив органа приређивача који је донео одлуку о приређивању игре, датум и број одлуке;
- 3) назив, опис и време трајања игре на срећу;
- 4) услове за учествовање у игри на срећу;
- 5) место приређивања игре, односно подручје на којем ће се обављати продаја срећака, односно примати уплате;
- 6) појединачну цену срећке, односно комбинације и крајњи рок за уплату улога за учествовање у игри;
- 7) количину и новчану вредност емисије срећака;
- 8) опис срећке, листића или картице, уз навођење текста који ће се на њима налазити;
- 9) износ фонда и врсту добитака;

- 10) начин и поступак извлачења, односно утврђивања добитака и надзор над извлачењем, односно утврђивањем добитака;
- 11) начин објављивања износа фонда добитака (осим за клађење) и резултата игре;
- 12) начин и рок исплате новчаних добитака, односно остваривања добитака друге врсте;
- 13) начин обавештавања учесника у игри о правилима игре;
- 14) поступак у случају отказивања извлачења, односно спортског или другог догађаја.

Правила класичних игара на срећу не могу се мењати ако је започела продаја срећака, листића или картица одређеног кола или серија, односно пријем улога.

Државна лутрија Србије је дужна да објави правила игре на срећу у дневној или недељној штампи пре почетка приређивања игре и омогући лицима заинтересованим за учешће у игри да се упознају са правилима на продајним, односно уплатним местима.

Извлачење, односно утврђивање добитака

Члан 26.

У класичним играма на срећу извлачење и утврђивање добитака мора се обављати у комисијском поступку, пред комисијом од најмање три члана, које именује приређивач.

Један члан комисије за извлачење добитака је представник Управе, када се извлачење добитака обавља у директном ТВ преносу.

Када се извлачење добитака обавља генератором случајних бројева, присуство комисије из става 1. овог члана уређује се правилима игре.

Висину накнаде за рад у комисији из става 1. овог члана утврђује и сноси приређивач.

Извлачење добитака је јавно.

ТВ извлачења добитака

Члан 27.

У случају кад се извлачење добитака организује пред ТВ камерама, то извлачење се може емитовати искључиво у директном ТВ преносу.

Промена места и дана извлачења добитака и отказ приређивача

Члан 28.

Управа може, из оправданих разлога и на захтев приређивача, одобрити промену места или дана извлачења добитака најдуже за 15 дана.

Државна лутрија Србије мора објавити промену места или дана извлачења добитака на исти начин на који се објављују и правила игре на срећу.

Ако се мења дан извлачења добитака из техничких разлога (нестанак струје, квар на бубњу за извлачење добитака и сл.), извлачење се наставља у року од 24 часа, а Државна лутрија Србије је дужна да о томе обавести Управу.

Ако се, у складу са одредбама ст. 1. и 2. овог члана, одложи дан извлачења добитака, Државна лутрија Србије може наставити са продајом срећака, листића или картица до новоутврђеног датума за извлачење.

Државна лутрија Србије може из оправданих разлога донети одлуку о отказивању приређивања игре на срећу, кола или серије поједине игре, за коју је започета продаја срећака, листића или картица, односно пријем улога, с тим што је дужна да врати учесницима новац од продатих срећака, листића или картица, односно уплаћених улога.

Управа даје сагласност на одлуку из става 5. овог члана.

Записник

Члан 29.

У комисијском поступку из члана 26. овог закона комисија сачињава записник о току извлачења, односно утврђивања добитака, који садржи нарочито: место, време и начин извлачења, број продатих листића или картица, податак о укупној уплати у том колу или серији, добитне комбинације и фонд добитака и примедбе учесника у игри.

Државна лутрија Србије доставља Управи записник о току извлачења, односно утврђивања добитака, најкасније у року од седам дана од дана извлачења, односно утврђивања добитака.

Објављивање резултата игре на срећу

Члан 30.

Државна лутрија Србије је дужна да у штампи, или на својој званичној интернет страници објави резултате игре на срећу, најкасније у року од седам дана од дана извлачења, односно утврђивања добитака.

Исплата добитака

Члан 31.

Исплата новчаног добитка, односно преузимање другог добитка у класичним играма на срећу обавља се у року одређеном правилима игре на срећу, а најкасније у року од 60 дана од дана објављивања резултата извлачења, односно утврђивања добитака.

После истека рока из става 1. овог члана, комисија из члана 26. став 1. овог закона утврђује који добици у игри нису исплаћени, односно преузети и која је њихова вредност и о томе сачињава записник.

Ако добитник у класичним играма на срећу не затражи од приређивача исплату добитка поједине игре (кола, серије и сл.) у року из става 1. овог члана, износ добитка

прикључује се фонду добитака исте игре или друге класичне игре на срећу које приређује приређивач.

Записник из става 2. овог члана Државна лутрија Србије доставља Управи у року од седам дана од дана истека рока за исплату, односно издавања добитка.

Државна лутрија Србије може објавити идентитет добитника, уз његову претходну сагласност, ако правилима игре на срећу није предвиђено да се идентитет добитника може објавити и без сагласности добитника.

Расподела средстава

Члан 32.

Из средстава остварених приређивањем класичних игара на срећу:

1) исплаћују се добици учесницима у игри, у складу са одговарајућим правилима за сваку игру, и то за:

– основне класичне игре на срећу најмање 50% од укупне вредности емисије срећака, односно примљених уплата за учествовање у игри,

– остале класичне игре на срећу најмање 10% од укупне вредности примљених уплата за учествовање у игри;

2) плаћа се накнада за приређивање класичних игара на срећу, чији приход служи за финансирање буџета Републике Србије;

3) приређивач остварује приход.

Накнада за приређивање

Члан 33.

Накнада за приређивање класичних игара на срећу износи 60% на основицу коју чини разлика између укупне вредности примљених уплата и укупног износа фонда добитака.

Државна лутрија Србије је дужна да води евиденцију о промету и основици за обрачун накнаде из става 1. овог члана, и то аналитички за сваку врсту игре на срећу посебно и да је доставља Управи до петог дана у месецу за претходни месец.

Државна лутрија Србије је дужна да накнаду из става 1. овог члана уплати на одговарајући рачун за уплату јавних прихода, најкасније до петог дана у месецу за претходни месец.

Начин вођења евиденције и извештавања из става 2. овог члана ближе прописује министар финансија.

3. Посебне игре на срећу у играчницама

Приређивачи

Члан 34.

Посебне игре на срећу у играчницама могу приређивати правна лица са седиштем на територији Републике Србије, чија је регистрована претежна делатност коцкање и клађење на основу дозволе.

Дозвола из става 1. овог члана даје се решењем Владе.

Правно лице из става 1. овог члана може добити дозволу за приређивање посебних игара на срећу у играчницама, уколико то лице или његов већински оснивач, поседује учешће у најмање једној играчници и уколико приређује игре на срећу у играчницама најмање пет година.

Број дозвола

Члан 35.

Влада може дати највише десет дозвола за приређивање игара на срећу у играчницама.

Дозвола из става 1. овог члана односи се на једну играчницу.

Динамику давања дозвола утврђује Влада на предлог министарства.

Основни капитал

Члан 36.

Дозволу за приређивање посебних игара на срећу у играчницама може добити правно лице које, поред испуњења осталих услова, има основни капитал који не може бити мањи од динарске противвредности од 1.000.000 евра обрачунате по званичном средњем курсу Народне банке Србије, с тим да вредност уписаног и уплаћеног новчаног улога оснивача не може бити нижа од наведеног износа.

Основни капитал правног лица у висини из става 1. овог члана мора бити регистрован у складу са прописима о регистрацији правних лица.

Правно лице које је добило дозволу дужно је да у периоду важења дозволе одржава основни капитал у висини из става 1. овог члана.

Промена структуре капитала

Члан 37.

Заинтересовано правно лице може, у складу са законом, да откупи удео, односно акције, односно да повећа постојећи удео или број акција у структури капитала приређивача игара на срећу у играчницама, уз претходну сагласност министра финансија.

Уз захтев за добијање сагласности из става 1. овог члана, који поред осталог, садржи податке о називу и седишту правног лица, доставља се следећа документација:

- 1) решење о упису у регистар привредних субјеката, односно одговарајући регистар ако се ради о иностраном правном лицу, са прилогом о висини и структури капитала;
- 2) докази о власничкој структури лица које откупљује удео, односно акције до стварног власника, а све у складу са прописима о Централној евиденцији стварних власника;

- 3) извештај ревизора за последње две пословне године;
- 4) доказ о испуњености пореских и других обавеза по основу јавних прихода у земљи у којој је основано правно лице из става 1. овог члана;
- 5) акт надлежног државног органа којим се потврђује да подносилац захтева, његов оснивач, односно власник, стварни власник, сарадник, именовано лице није осуђен на новчану казну, ако је правно лице, односно на казну затвора, ако је физичко лице, за кривично дело у Републици Србији или страниј држави, односно да није теже повредило или поновило повреду прописа којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма у периоду трајања изречене заштитне мере забране вршења одређених делатности које представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу или трајања заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене послове који представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу, односно у периоду трајања изречене заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене дужности код привредног друштва чија је претежна делатност приређивање игара на срећу;
- 6) ако се из оправданих разлога не могу прибавити докази о неосуђиваности из тачке 5) овог става, лица из тачке 5) овог става могу доставити и изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да нису осуђивани, као и да нису чланови организоване криминалне групе. Управа може у било ком тренутку затражити од лица из тачке 5) овог става или од надлежног органа да достави доказ о неосуђиваности;
- 7) ближе образложење разлога за откуп удела, односно акција, односно за повећање постојећег удела или броја акција у структури капитала приређивача посебне игре на срећу у играчницама;
- 8) пословни план развоја делатности за период од најмање три године;
- 9) друга документација на основу које се може оценити правно лице из става 1. овог члана и утицај откупа удела, односно акција, односно повећање постојећег удела или броја акција у структури капитала приређивача посебних игара на срећу у играчницама на будуће пословање приређивача и развој делатности приређивања игара на срећу.

Министар финансија је дужан да у року од 30 дана од дана пријема захтева и документације из става 2. овог члана, донесе решење о давању сагласности из става 1. овог члана, односно решење о одбијању захтева за добијање сагласности.

Решење из става 3. овог члана је коначно. Против решења се може покренути управни спор.

Ако министар финансија не донесе решење из става 3. овог члана у року од 30 дана од дана пријема захтева заинтересованог лица, а не донесе га ни у даљем року од седам дана по накнадном захтеву заинтересованог лица, заинтересовано лице може по истеку даљег рока да покрене управни спор због недоношења решења о давању сагласности, односно решења о одбијању захтева за давање сагласности.

Осигурање исплате добитака и наплате накнада

Члан 38.

Ради осигурања исплате добитака играчима и измирења обавеза по основу доспелих накнада у складу са овим законом, приређивач посебних игара на срећу у играчницама мора у периоду за који је дата дозвола имати у банци са седиштем на територији Републике Србије наменски депозит у износу од најмање 300.000 евра у динарској противвредности по играчници или поседовати банкарску гаранцију на тако утврђен износ.

Приређивач посебне игре на срећу у играчницама је дужан да у корист Републике Србије преда овлашћење за располагање средствима наменског депозита из става 1. овог члана.

Приређивач посебне игре на срећу у играчницама мора свакога дана када се приређују игре обезбедити у благајни играчнице ризико депозит у износу од најмање 50.000 евра у динарској противвредности, обрачунате по званичном средњем курсу Народне банке Србије.

Поступак давања дозволе

Члан 39.

Дозвола за приређивање посебних игара на срећу у играчницама даје се на основу јавног позива, објављеног у дневној штампи, на начин и по поступку који утврди Влада.

Влада ће у јавном позиву навести територију на којој ће бити лоцирана играчница, за коју ће издати дозволу за приређивање посебних игара на срећу у играчницама, у складу са законом којим се уређује равномерни регионални развој Републике Србије.

Уз образац пријаве на јавни позив за дозволу за приређивање посебних игара на срећу у играчницама, који поред осталог, садржи податке о називу и седишту правног лица, као и податке о оснивачима правног лица које подноси пријаву, доставља се следећа документација:

- 1) решење о упису правног лица у одговарајући регистар, са прилогом о висини основног капитала из члана 36. овог закона и одговарајући доказ органа надлежног за регистрацију;
- 2) докази о власничкој структури до стварног власника, а све у складу са прописима о Централној евиденцији стварних власника;
- 3) оснивачки акт правног лица;
- 4) доказ подносиоца пријаве или његовог већинског оснивача да поседује учешће у најмање једној играчници;
- 5) доказ подносиоца пријаве или његовог већинског оснивача да приређује игре на срећу у играчницама најмање пет година;
- 6) пословни план правног лица за период од најмање три године;

7) биланс стања и биланс успеха за претходну годину, односно извештаји о ревизији финансијских извештаја оснивача односно члана правног лица, (ако су исти предмет ревизије), за претходне две године које је сачинио овлашћени ревизор, у складу с прописима земље порекла члана, односно оснивача, као и његови финансијски извештаји за период од датума последњег извештаја о ревизији до краја полугодишта које непосредно претходи полугодишту у којем се захтев подноси;

8) акт надлежног државног органа којим се потврђује да подносилац захтева, његов оснивач, односно власник, стварни власник, сарадник, именовано лице није осуђен на новчану казну, ако је правно лице, односно на казну затвора, ако је физичко лице, за кривично дело у Републици Србији или иностраној држави, односно да није теже повредило или поновило повреду прописа којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма у периоду трајања изречене заштитне мере забране вршења одређених делатности које представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу или трајања заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене послове који представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу, односно у периоду трајања изречене заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене дужности код привредног друштва чија је претежна делатност приређивање игара на срећу;

9) ако се из оправданих разлога не могу прибавити докази о неосуђиваности из тачке 8) овог става, лица из тачке 8) овог става могу доставити и изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да нису осуђивани, као и да нису чланови организоване криминалне групе. Управа може у било ком тренутку затражити од лица из тачке 8) овог става или од надлежног органа да достави доказ о неосуђиваности;

10) понуда износа накнаде за дозволу;

11) банкарска гаранција за минимални износ накнаде за дозволу из тачке 10) овог става;

12) правила игара на срећу које ће се приређивати.

Накнада из става 3. тачка 10) овог члана не може бити мања од 500.000 евра на дан подношења пријаве на јавни позив.

Ближе услове за издавање дозволе утврђује Влада.

Стручне послове у вези са јавним позивом обавља Управа.

Подносилац пријаве, на обрасцу пријаве даје изјаву о испуњености услова јавног позива, наводи издаваоце доказа о испуњености услова из става 3. тач. 1), 2), 3), 4), 5) и 7) овог члана и изјављује да ће на захтев и без одлагања доставити те доказе.

У изјави, подносилац пријаве наводи податке о интернет адреси базе података, све потребне идентификационе податке, као и изјаву о пристанку, путем којих могу да се прибаве докази, односно изврши увид у доказе о испуњености услова из става 7. овог члана.

Рок важења дозволе

Члан 40.

Дозвола за приређивање посебних игара на срећу у играчницама даје се на рок од десет година, почев од дана достављања решења о давању дозволе.

На захтев приређивача, дозвола из става 1. овог члана продужава се решењем Владе на рок од десет година, уколико приређивач испуњава услове прописане законом и уплати накнаду за дозволу у износу од 500.000 евра.

Захтев из става 2. овог члана приређивач подноси надлежном органу најкасније шест месеци пре истека рока на који је дата дозвола.

Приређивач коме је продужена дозвола за приређивање посебних игара на срећу у играчницама, закључује са Републиком Србијом анекс уговора о преношењу права на приређивање игара на срећу у играчницама, који у име Републике Србије закључује министар финансија, уз претходну сагласност Владе.

Члан 41.

Решење Владе којим се одобрава или одбија захтев за добијање дозволе за приређивање посебних игара на срећу у играчницама или продужење дозволе је коначно. Против решења може се покренути управни спор.

Уговор о преношењу права

Члан 42.

Правно лице које је добило дозволу за приређивање посебних игара на срећу у играчницама закључује са Републиком Србијом уговор о преношењу права на приређивање игре на срећу.

Уговор из става 1. овог члана садржи податке о:

- 1) називу и седишту правног лица које је добило дозволу;
- 2) уплаћеној накнади за дозволу;
- 3) месту и адреси пословног простора у којем се приређују посебне игре на срећу;
- 4) броју столова и аутомата на којима се приређују посебне игре на срећу;
- 5) врсти игара на срећу које се могу приређивати у играчници;
- 6) датуму отпочињања приређивања игара на срећу;
- 7) осталим правима и обавезама уговорних страна.

Услов за закључивање уговора из става 1. овог члана су приложени докази о:

- 1) основном капиталу из члана 36. овог закона;
- 2) уплаћеној накнади за дозволу;

3) уплаћеном наменском депозиту и предатом овлашћењу у корист Републике Србије, односно банкарској гаранцији из члана 38. став 1. овог закона;

4) обезбеђеном ризико депозиту из члана 38. став 3. овог закона;

5) праву својине или праву коришћења на одговарајућим просторијама у којима ће се приређивати посебне игре на срећу, односно о праву својине, праву коришћења или закупа на земљишту на коме ће бити изграђен објект за приређивање посебних игара на срећу, у складу са законом.

Приређивач мора отпочети приређивање игара на срећу најкасније у року од две године од дана доношења решења о давању дозволе.

Уговор о преношењу права на приређивање посебних игара на срећу у играчницама закључује се најкасније у року од 45 дана од дана доношења решења о давању дозволе.

Приређивач може приређивати само ону врсту игре на срећу за коју је добио дозволу и која је утврђена у уговору о преношењу права на приређивање игре.

Уговор из става 1. овог члана, као и његове измене, у име Републике Србије, закључује министар финансија, уз претходну сагласност Владе.

Пресељење играчнице

Члан 43.

Приређивач може поднети Управи захтев за пресељење играчнице на нову локацију, уз који се прилаже доказ о праву својине или праву коришћења на одговарајућим просторијама у којима ће се приређивати посебне игре на срећу, као и документација којом се потврђује испуњеност осталих услова из овог закона.

Техничке и функционалне карактеристике стола за игре на срећу

Члан 44.

Пре стављања у употребу стола, приређивач је дужан да Управи достави уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика стола.

Пре стављања стола на коме је извршена промена техничких или функционалних карактеристика у поновну употребу, приређивач је дужан да Управи достави допунско уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика стола.

Уверења из ст. 1. и 2. овог члана издаје лабораторија овлашћена од стране министра финансија.

Контролу испуњености техничких и функционалних карактеристика столова обавља лабораторија из става 3. овог члана.

Министар финансија ближе прописује техничке и функционалне карактеристике столова и начин и поступак испитивања испуњености потребних услова.

Налепница за означавање и регистрацију стола за игре на срећу

Члан 45.

Сто може бити у употреби ако је на њему истакнута налепница за означавање и регистрацију, која садржи податке о: нумеричком броју налепнице, називу приређивача, називу лабораторије из члана 44. став 3. овог закона, јединственом серијском броју, локацији и року важења дозволе.

Налепницу из става 1. овог члана, израђује и поставља лабораторија из члана 44. став 3. овог закона и важи до истека рока важења дозволе.

Трошкове прибављања налепнице сноси приређивач.

Министар финансија прописује облик и садржину налепнице из става 1. овог члана.

Пријављивање столова за игре на срећу

Члан 46.

Стављање стола у употребу, односно повлачење стола из употребе врши се на основу одобрења које издаје Управа.

Уз захтев за стављање стола у употребу доставља се:

- 1) доказ о испуњености услова из члана 44. овог закона;
- 2) доказ о власништву или закупу, односно лизингу стола са информацијом о налепници за такав сто.

Уз захтев за повлачење стола из употребе доставља се информација о налепници за сто који се повлачи из употребе.

Приређивач је дужан да Управу обавести о сваком стављању стола у употребу, односно сваком повлачењу стола из употребе у складу са решењем о одобрењу из става 1. овог члана, у року од три дана од дана стављања у употребу, односно повлачења стола из употребе.

Приређивач може поново ставити сто на коме су извршене промене техничких или функционалних карактеристика у употребу након достављања Управи допунског уверења из члана 44. став 2. овог закона, као и информације о налепници таквог стола.

Поправка столова за игре на срећу

Члан 47.

Поправку столова обављају правна лица овлашћена од стране министра финансија.

Столови након поправке морају бити технички исправни.

Овлашћење из става 1. овог члана могу добити она правна лица која не приређују игре на срећу и испуњавају услове за обављање поправке столова, које прописује министар финансија.

Одузимање дозволе

Члан 48.

На предлог министра финансија, Влада може донети решење о одузимању дозволе за приређивање посебних игара на срећу у играчницама, ако утврди да:

- 1) је приређивач престао да испуњава услове из чл. 36. и 38. овог закона;
- 2) је дозвола дата на основу неистинитих података;
- 3) приређивач није отпочео са приређивањем игре у року утврђеном у уговору из члана 42. овог закона;
- 4) је приређивач прекинуо приређивање игре супротно одредбама овог закона и уговору из члана 42. овог закона;
- 5) приређивач не испуњава прописане техничке, информатичке и остале услове и обавезе;
- 6) приређивач крши правила игара на срећу;
- 7) приређивач не плаћа доспеле обавезе по основу накнада у складу са овим законом или не исплаћује добитке играчима;
- 8) приређивач не допушта или на други начин спречава надзор, прописан овим законом или отежава спровођење надзора;
- 9) приређивач нетачно приказује остварени промет;
- 10) приређивач позајмљује новац играчима;
- 11) приређивач крши друге одредбе уговора из члана 42. овог закона;
- 12) приређивач не поступа у складу са прописима о спречавању прања новца и финансирања тероризма;
- 13) постоје чињенице због којих дозвола не би била дата;
- 14) приређивач крши одредбе овог закона које се односе на организовање игара на аутоматима, уколико у оквиру играчнице организује игре на аутоматима;
- 15) приређивач престане да испуњава друге услове или не испуњава друге обавезе прописане овим законом.

Доношењем решења из става 1. овог члана уговор о преношењу права на приређивање посебних игара на срећу у играчницама сматра се раскинутим.

Решење из става 1. овог члана је коначно. Против решења може се покренути управни спор.

Просторни услови

Члан 49.

Играчница мора бити уређена тако да простор за игру, као и простор за госте и особље играчнице буде целина.

Играчница мора имати рецепцијску службу ради обезбеђења идентификације лица која улазе (играчи, гости и др.) у играчницу.

Играчница се мора налазити у посебном грађевинском објекту специјално уређеном за ту сврху или у угоститељском објекту врсте или подврсте хотела који је категорисан са три или више звездица.

У играчници се мора налазити благајна, мењачница и одвојен и заштићен простор за чување новца, других вредности и аудио-видео снимака из члана 50. овог закона.

Аудио и видео надзор и заштита играча

Члан 50.

Приређивач је, у циљу спречавања кршења правила игре и за потребе спровођења овог закона, дужан да обезбеди непрекидан видео и аудио надзор са снимањем над свим столовима за игре на срећу, благајне и уласка – изласка у играчницу, као и видео надзор над аутоматима за игре на срећу, играчима и посетиоцима, тако да се игра одвија у складу са одредбама овог закона.

Приређивач је дужан да чува снимке видео надзора из става 1. овог члана тридесет дана, а по налогу Управе и дуже.

Приређивач је дужан да обезбеди телесну заштиту играчима и посетиоцима у играчници.

Подаци из става 1. овог члана представљају интерну документацију приређивача и пословну тајну, а приређивач их може користити само у сврху за коју су прикупљени и не могу се уступати трећим лицима или јавно објављивати, осим ако друкчије није изричито прописано.

Кршењем обавезе чувања пословне тајне не сматра се достављање података које се врши за потребе спровођења овог закона и прописа којим се уређује област спречавања прања новца и финансирања тероризма.

Приређивач је приликом обраде података о лицима из става 1. овог члана, дужан да поступа су складу са прописом којим се уређује заштита података о личности.

Приређивач је дужан да, у случају контроле, достави Управи документацију из става 1. овог члана, с тим што је Управа дужна да се према примљеној документацији односи као према пословној тајни, нарочито по питању идентитета учесника у игри.

Ближе услове за спровођење надзора, чување документације и телесне заштите из ст. 1–3. овог члана прописује министар финансија.

Услови за улазак у играчницу

Члан 51.

Услове за улазак у просторије играчнице одређује приређивач.

Приређивач може забранити улазак у просторије играчнице појединим лицима или групама лица, а да не наведе разлоге за то.

Играчима који у току игре на срећу прекрше правила игре, приређивач може забранити даље учествовање у играма.

Улазак у играчницу дозвољен је пунолетним лицима уз обавезу приређивача да, за потребе спровођења овог закона, обезбеди трајну базу података (име и презиме, датум и место рођења, место пребивалишта, односно боравишта, ЈМБГ или број пасоша, датум и време уласка и изласка из играчнице и др.), као и писану изјаву лица којом под материјалном и кривичном одговорношћу изјављује да у играма на срећу учествује за свој рачун и у своје име.

Ближе услове за чување трајне базе података из става 4. овог члана прописује министар финансија.

Посетиоцима и играчима није дозвољено уношење техничких помагала у играчницу, која би могла њима или другим учесницима да донесу предност у игри.

Ако се основано верује да неко лице уноси техничка помагала из става 6. овог члана, приређивач ће га удаљити из играчнице.

Забране за запослене

Члан 52.

Запосленима код приређивача забрањено је учествовање у играма које приређује тај приређивач.

Запосленима у играчници забрањено је да од играча примају провизију, поклоне, позајмице или друге погодности за себе или другог, као и да новчано помажу играче.

Изузетно од става 2. овог члана, играчи могу давати напојницу остављајући новац у посебну кутију (tip box) у простору играчнице.

Уплата накнаде за дозволу

Члан 53.

Накнада за добијену дозволу из члана 42. став 3. тачка 2) овог закона уплаћује се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода у року од 30 дана од дана пријема решења о давању дозволе, а приређивач не може почети са приређивањем игре док не закључи уговор о преношењу права на приређивање игре.

Накнада за приређивање игре

Члан 54.

Приређивач плаћа накнаду за приређивање сваке посебне игре на срећу у играчницама, у проценту и на прописану основицу.

Основицу накнаде из става 1. овог члана чини:

1) код игара које учесници играју један против другог (покер, chemin de fer и др.) – вредност примљених уплата;

2) код осталих игара – разлика између вредности примљених уплата за учествовање у игри и исплаћених добитака играчима за поједину врсту игре.

Вредност примљених уплата на основу којих се у смислу става 2. овог члана утврђује основица за обрачун и плаћање накнаде може се умањити највише за 2% на име укупне вредности промотивних жетона.

Вредност промотивног жетона не може бити већа од четвороструке вредности најнижег износа жетона за играње на столовима за игре на срећу у играчници који је утврђен правилима игре одређене играчнице.

Накнада за приређивање посебних игара на срећу у играчницама утврђује се по стопи од 3% на основицу из става 2. тачка 1) овог члана, односно 25% на основицу из става 2. тачка 2) овог члана.

Приређивач уплаћује накнаду из става 5. овог члана месечно на одговарајући рачун за уплату јавних прихода, најкасније до петог дана у месецу за претходни месец.

Евиденција о основицама накнада

Члан 55.

Приређивач је дужан да води евиденцију о основицама на основу којих обрачунава и плаћа накнаде за приређивање посебних игара на срећу.

Евиденција из става 1. овог члана води се за сваки дан посебно по столу за игре на срећу и за сваку врсту игара.

На основу података из евиденције из става 1. овог члана приређивач саставља месечни обрачун накнаде за приређивање за сваку врсту игара, односно стола за игре на срећу посебно.

Месечни обрачун из става 3. овог члана доставља се Управи до петог дана у месецу за претходни месец, заједно са доказом о уплати накнаде за приређивање.

Садржину евиденције и месечног обрачуна из ст. 1–4. овог члана прописује министар финансија.

Употреба речи казино

Члан 56.

Корен речи, односно речи „casino”, „cazino”, „касино” или „казино” могу користити само приређивачи који имају важећу дозволу за приређивање игара на срећу у играчницама.

Приређивање игара на срећу на аутоматима у играчници

Члан 57.

Ако се у простору одобреном за играчницу приређују игре на аутоматима, примењују се одредбе чл. 58–76. овог закона, а без обавезе поседовања најмање 100 аутомата.

4. Посебне игре на срећу на аутоматима

Приређивачи

Члан 58.

Посебне игре на срећу на аутоматима могу приређивати правна лица са седиштем на територији Републике Србије чија је регистрована претежна делатност коцкање и клађење, на основу одобрења.

Одобрење из става 1. овог члана даје се решењем Управе.

Приређивач може стављати у употребу аутомате за игре на срећу који су у његовој својини, или закупу, односно лизингу.

Решењем из члана 34. став 2. овог закона, Влада може дати и одобрење из става 1. овог члана, а за приређивање игара на срећу на аутоматима у простору одобреном за играчницу.

Просторни услови

Члан 59.

У просторији у којој се приређују посебне игре на срећу на аутоматима мора се налазити најмање пет аутомата за игре на срећу истог приређивача.

Основни капитал

Члан 60.

Одобрење за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима може добити правно лице које, поред испуњења осталих услова, има основни капитал који не може бити мањи од динарске противвредности од 250.000 евра обрачунате по званичном средњем курсу Народне банке Србије, с тим да вредност уписаног и уплаћеног новчаног улога оснивача не може бити нижа од наведеног износа.

Основни капитал правног лица у висини из става 1. овог члана мора бити регистрован у складу са прописима о регистрацији правних лица.

Правно лице које је добило одобрење дужно је да у периоду важења одобрења одржава износ основног капитала у висини из става 1. овог члана.

Осигурање исплате добитака и наплате накнада

Члан 61.

Ради осигурања исплате добитака играчима и измирења обавеза по основу доспелих накнада у складу са овим законом, приређивач посебних игара на срећу на аутоматима мора у периоду за који је одобрење издато имати у банци са седиштем на територији Републике Србије наменски депозит у износу од 500 евра динарске противвредности по аутомату или поседовати банкарску гаранцију на тако утврђен износ.

Изузетно од става 1. овог члана, приређивач који поседује најмање 2.000 аутомата, може имати наменски депозит или поседовати банкарску гаранцију из става 1. овог члана на износ од 1.000.000 евра у динарској противвредности.

Приређивач посебне игре на срећу на аутоматима је дужан да у корист Републике Србије преда овлашћење за располагање средствима наменског депозита из ст. 1. и 2. овог члана.

Приређивач посебних игара на срећу на аутоматима мора свакога дана у коме се приређује игра обезбедити ризико депозит у благајни у износу од најмање 100 евра у динарској противвредности по аутомату.

Техничке и функционалне карактеристике аутомата

Члан 62.

Аутомат мора бити тако конструисан, односно подешен да у оквиру циклуса реализације свих програмираних комбинација исплаћује играчима најмање 80% од вредности уплата у том циклусу.

Аутомати који се стављају у употребу морају имати одговарајуће системе за евидентирање рада аутомата.

Приређивач је одговоран за тачност, ажурност и заштиту техничких и функционалних карактеристика аутомата из ст. 1. и 2. овог члана.

Пре стављања у употребу аутомата, приређивач је дужан да Управи достави уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика аутомата.

За сваку промену техничких или функционалних карактеристика аутомата, приређивач је дужан да Управи достави допунско уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика аутомата.

Уверења из ст. 4. и 5. овог члана издаје лабораторија овлашћена од стране министра финансија за испитивање техничких и функционалних карактеристика аутомата.

Контролу испуњености техничких и функционалних карактеристика аутомата обавља лабораторија из става 6. овог члана.

Трошкове испитивања техничких и функционалних карактеристика аутомата сноси приређивач.

Министар финансија ближе прописује техничке и функционалне карактеристике аутомата из става 1. овог члана, као и начин и поступак испитивања испуњености потребних услова.

Информационо-комуникациони систем за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима

Члан 63.

Приређивач посебних игара на срећу на аутоматима дужан је да користи информационо-комуникациони систем за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима, који омогућује чување, архивирање и размену података електронским путем са софтверским решењем Управе у сврху вршења надзора.

Приређивач је одговоран за функционалност и безбедност информационо-комуникационог система из става 1. овог члана.

Систем из става 1. овог члана, односно његов део приређивач може да прибави, односно стекне право својине или право коришћења, или самостално развије у складу са важећим стандардима.

Пре стављања у употребу информационо-комуникационог система, приређивач је дужан да Управи достави уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система.

За сваку промену карактеристика информационо-комуникационог система, приређивач је дужан да Управи достави допунско уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система.

Уверења из ст. 4. и 5. овог члана издаје лабораторија овлашћена од стране министра финансија.

Трошкове испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система сноси приређивач.

Министар финансија прописује ближе техничке и функционалне карактеристике информационо-комуникационог система из става 1. овог члана, начин и поступак испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система, ближе услове чувања, архивирања и начина размене података са Управом.

Видео надзор

Члан 64.

Приређивач је, у циљу спречавања кршења правила игре и за потребе спровођења овог закона, дужан да обезбеди непрекидан видео надзор са снимањем над свим аутоматима за игре на срећу у аутомат клубу, уласка и изласка из аутомат клуба, као и надзор над играчима и посетиоцима.

Приређивач је дужан да чува снимке видео надзора из става 1. овог члана тридесет дана, а по налогу Управе и дуже.

Подаци из става 1. овог члана представљају интерну документацију приређивача и пословну тајну, а приређивач их може користити само у сврху за коју су прикупљени и не могу се уступати трећим лицима или јавно објављивати, осим ако друкчије није изричито прописано.

Кршењем обавезе чувања пословне тајне не сматра се достављање података које се врши за потребе спровођења овог закона.

Приређивач је приликом обраде података о лицима из става 1. овог члана, дужан да поступа у складу са прописом којим се уређује заштита података о личности.

Приређивач је дужан да, у случају контроле, достави Управи документацију из става 1. овог члана, с тим што је Управа дужна да се према примљеној документацији односи као према пословној тајни, нарочито по питању идентитета учесника у игри. Ближе услове за спровођење надзора и чување документације из ст. 1. и 2. овог члана прописује министар финансија.

Посебни услови за аутомате

Члан 65.

Аутомати који се први пут стављају у употребу не могу, у тренутку прибављања, бити старији годину дана од дана њихове производње.

Увоз аутомата који не испуњавају услов из става 1. овог члана није дозвољен.

Поправка аутомата за игре на срећу

Члан 66.

Поправку аутомата обављају правна лица овлашћена од стране министра финансија. Аутомати након поправке морају бити технички и функционално исправни.

Овлашћење из става 1. овог члана могу добити она правна лица која не приређују игре на срећу и испуњавају услове за обављање поправке аутомата, које прописује министар финансија.

Услови локације

Члан 67.

Удаљеност аутомат клуба од зграде образовних установа (основних и средњих школа) не може бити мања од 200 метара.

Удаљеност из става 1. овог члана представља најкраћи безбедни пешачки пут од најближе ивице зграде образовних установа (основних и средњих школа) до улаза у аутомат клуб у коме се приређују игре на срећу на аутоматима.

Удаљеност између два аутомат клуба, односно између аутомат клуба и кладионице или играчнице не може бити мања од 100 метара.

Удаљеност из става 3. овог члана представља најкраћи безбедни пешачки пут од улаза до улаза у аутомат клуб, односно кладионице или играчнице у којима се приређују посебне игре на срећу.

Поступак давања одобрења

Члан 68.

Уз захтев за добијање одобрења, који поред осталог, садржи податке о називу и седишту правног лица које подноси захтев, доставља се:

1) решење о упису у одговарајући регистар са прилогом о висини основног капитала из члана 60. овог закона;

2) докази о власничкој структури до стварног власника, а све у складу са прописима о Централној евиденцији стварних власника;

3) оснивачки акт подносиоца захтева;

4) биланс стања и биланс успеха за претходну годину, односно извештаји о ревизији финансијских извештаја оснивача односно члана правног лица (ако су исти предмет ревизије), за претходне две године које је сачинио овлашћени ревизор, у складу с прописима земље порекла члана односно оснивача, као и његови финансијски извештаји за период од датума последњег извештаја о ревизији до краја полугодишта које непосредно претходи полугодишту у којем се захтев подноси;

5) доказе о испуњености услова из чл. 62. и 63. овог закона;

6) доказ о власништву или закупу, односно лизингу најмање 100 аутомата на територији Републике Србије и њиховој локацији, у смислу члана 67. овог закона са спецификацијом нумеричких бројева налепница за аутомате;

7) доказ о праву својине, праву коришћења или закупа на одговарајућим просторијама у којима ће се приређивати посебне игре на срећу на аутоматима у којима се мора налазити најмање пет аутомата;

8) акт надлежног државног органа којим се потврђује да подносилац захтева, његов оснивач, односно власник, стварни власник, сарадник, именовано лице није осуђен на новчану казну, ако је правно лице, односно на казну затвора, ако је физичко лице, за кривично дело у Републици Србији или страној држави, односно да није теже повредило или поновило повреду прописа којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма у периоду трајања изречене заштитне мере забране вршења одређених делатности које представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу или трајања заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене послове који представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу, односно у периоду трајања изречене заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене дужности код привредног друштва чија је претежна делатност приређивање игара на срећу;

9) ако се из оправданих разлога не могу прибавити докази о неосуђиваности из тачке 8) овог става, лица из тачке 8) овог става могу доставити и изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да нису осуђивани, као и да нису чланови организоване криминалне групе. Управа може у било ком тренутку затражити од лица из тачке 8) овог става или од надлежног органа да достави доказ о неосуђиваности;

10) правила игара на срећу које ће се приређивати.

Управа по службеној дужности прибавља податке из службених евиденција, изузев ако подносилац захтева изричито изјави да ће те податке прибавити сам.

Ако у току важења одобрења дође до измене било којег податка из става 1. овог члана, приређивач је дужан да обавести Управу, у року од три дана од дана настале измене.

Министар финансија ближе уређује начин утврђивања испуњености услова из става 1. овог члана.

Рок важења одобрења

Члан 69.

Одобрење за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима даје се на рок од десет година.

Приређивач може поднети захтев за добијање новог одобрења најкасније 60 дана пре истека рока из става 1. овог члана.

Приређивач може поднети захтев за престанак приређивања посебних игара на срећу на аутоматима.

Управа доноси решење о престанку приређивања посебних игара на срећу на аутоматима на основу захтева приређивача.

Одузимање одобрења

Члан 70.

Ако приређивач коме је одобрено да приређује посебне игре на срећу на аутоматима престане да испуњава законом прописане услове, или не плаћа прописане накнаде, или не испуњава друге обавезе, односно крши забране прописане овим законом, Управа може донети решење о одузимању одобрења.

Члан 71.

Решења Управе којима се одобрава или одбија захтев за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима, престанак приређивања на захтев приређивача и одузимање одобрења су коначна. Против решења може се покренути управни спор.

Забрана за запослене и друга лица

Члан 72.

Запосленима код приређивача забрањено је учешће у играма на срећу које приређује тај приређивач.

Приређивач може забранити улазак у аутомат клуб појединим лицима или групама лица, а да не наведе разлоге за то.

Пријављивање аутомата и локације

Члан 73.

Стављање новог аутомата у употребу, повлачење аутомата из употребе или пресељење аутомата на другу локацију врши се на основу одобрења које издаје Управа.

Уз захтев за стављање новог аутомата у употребу доставља се:

- 1) доказ о испуњености услова из члана 62. овог закона;
- 2) доказ о власништву или закупу, односно лизингу новог аутомата са информацијом о налепници за аутомат;
- 3) доказ о праву својине, праву коришћења или закупа на одговарајућим просторијама у којима ће се приређивати посебне игре на срећу на новом аутомату који се ставља у употребу, а у којима се мора налазити најмање пет аутомата као и испуњености услова локације у смислу члана 67. овог закона.

Уз захтев за повлачење аутомата из употребе доставља се информација о налепници за аутомат који се повлачи из употребе.

Уз захтев за пресељење аутомата на другу локацију доставља се:

- 1) информација о налепници за аутомат који се сели на другу локацију;
- 2) доказ о праву својине, праву коришћења или закупа на одговарајућим просторијама у којима ће се приређивати посебне игре на срећу на аутомату који се сели на другу локацију, а у којима се мора налазити најмање пет аутомата као и испуњености услова локације у смислу члана 67. овог закона.

Ако на једном аутомату истовремено могу да играју више играча, свако место за игру, у смислу овог закона, сматра се посебним аутоматом.

Приређивач је дужан да Управу обавести о сваком стављању новог аутомата у употребу, пресељењу, односно повлачењу аутомата из употребе у складу са решењем о одобрењу из става 1. овог члана, у року од три дана од дана стављања у употребу, пресељења, односно повлачења аутомата из употребе.

Приређивач може поново ставити аутомат на коме су извршене промене техничких или функционалних карактеристика у употребу, након достављања Управи допунског уверења из члана 62. став 5. овог закона, као и информације о налепници таквог аутомата.

Управа по службеној дужности прибавља податке из службених евиденција, изузев ако подносилац захтева изричито изјави да ће те податке прибавити сам.

Налепница за означавање и регистрацију аутомата за игре на срећу

Члан 74.

Аутомат може бити у употреби ако је на њему на видном месту истакнута налепница за означавање и регистрацију, која садржи податке о: нумеричком броју налепнице, називу приређивача, називу овлашћене лабораторије, јединственом серијском броју аутомата, локацији и року важности одобрења.

Налепницу из става 1. овог члана израђује и поставља овлашћена лабораторија из члана 62. став 6. овог закона и важи до истека важења одобрења.

Трошкове прибављања налепница сноси приређивач.

Министар финансија ближе прописује облик и садржину налепнице из става 1. овог члана.

Накнада за одобрење

Члан 75.

Приређивач плаћа накнаду за добијено одобрење за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима у висини од 25 евра месечно у динарској противвредности по аутомату.

Накнада из става 1. овог члана плаћа се и за сваки нови аутомат који се уводи у употребу у току важења одобрења, на начин прописан у ставу 1. овог члана.

Накнада из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода по пријему решења о одобрењу до петог дана у наредном месецу за месец у коме је примљено решење о одобрењу, сразмерно броју дана до краја месеца, а за наредне месеце до петог дана у месецу за претходни месец у периоду важења одобрења.

Накнада из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Накнада за приређивање

Члан 76.

Приређивач је дужан да обрачуна и плати накнаду за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима, у висини од 10% на основицу коју чини разлика између укупно остварених уплата и укупно остварених исплата, с тим што износ накнаде по аутомату не може бити мањи од 40 евра месечно у динарској противвредности, обрачунате сразмерно броју дана до краја месеца од дана пријема решења о одобрењу.

Накнада из става 1. овог члана уплаћује се и за сваки нови аутомат који се уводи у употребу у току важења одобрења, на начин прописан у ставу 1. овог члана.

Накнада из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода, најкасније до петог дана у месецу за претходни месец.

Накнада из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Приређивач је дужан да води евиденцију о оствареном промету по аутомату на основу којег утврђује накнаду из ст. 1. и 2. овог члана и да је доставља Управи до петог дана у месецу за претходни месец.

Начин вођења евиденције и извештавања из става 5. овог члана прописује министар финансија.

5. Посебне игре на срећу – клађење

Приређивачи

Члан 77.

Посебне игре на срећу – клађење могу приређивати правна лица са седиштем на територији Републике Србије чија је регистрована претежна делатност коцкање и клађење на основу одобрења.

Одобрење из става 1. овог члана даје се решењем Управе.

Изузетно од става 1. овог члана, клађење на резултате коњичких трка може приређивати само правно лице које, поред испуњења услова из става 1. овог члана, у свом саставу има хиподром, за такмичења која се одржавају на том хиподрому, односно правно лице чији власник удела у том правном лицу има хиподром.

Клађење на резултате коњичких трка може приређивати и лице из става 1. овог члана, које о томе закључи уговор са лицем из става 3. овог члана.

Основни капитал

Члан 78.

Одобрење за приређивање посебних игара на срећу – клађење може добити правно лице које, поред испуњења осталих услова, има основни капитал који не може бити мањи од динарске противвредности од 250.000 евра обрачунате по званичном средњем курсу Народне банке Србије, с тим да вредност уписаног и уплаћеног новчаног улога оснивача не може бити нижа од наведеног износа.

Основни капитал правног лица у висини из става 1. овог члана мора бити регистрован у складу са прописима о регистрацији правних лица.

Правно лице које је добило одобрење дужно је да у периоду важења одобрења одржава износ основног капитала у висини из става 1. овог члана.

Осигурање исплате добитака и наплате накнаде

Члан 79.

Ради осигурања исплате добитака играчима и измирења обавеза по основу доспелих накнада у складу са овим законом, приређивач посебних игара на срећу – клађење мора у периоду за који је одобрење дато имати у банци са седиштем на територији Републике Србије наменски депозит у износу од 5.000 евра динарске противвредности по кладионици или поседовати банкарску гаранцију на тако утврђен износ.

Изузетно, приређивач из става 1. овог члана, који поседује најмање 300 кладионица, може у периоду за који је одобрење дато имати у банци са седиштем на територији Републике Србије наменски депозит у износу од 1.500.000 евра динарске противвредности или поседовати банкарску гаранцију на тај износ.

Приређивач посебне игре на срећу – клађење је дужан да у корист Републике Србије преда овлашћење за располагање средствима наменског депозита из ст. 1. и 2. овог члана.

Приређивач посебних игара на срећу – клађење мора свакога дана у коме се приређују игре да обезбеди ризико депозит у благајни у износу од најмање 150 евра у динарској противвредности по уплатно-исплатном месту.

Информационо-комуникациони систем за приређивање посебних игара на срећу – клађење

Члан 80.

Приређивач посебних игара на срећу – клађење дужан је да користи информационо-комуникациони систем за приређивање посебних игара на срећу – клађење, који омогућује чување, архивирање и размену података електронским путем са софтверским решењем Управе у сврху вршења надзора.

Приређивач је одговоран за функционалност и безбедност информационо-комуникационог система из става 1. овог члана.

Систем из става 1. овог члана, односно његов део приређивач може да прибави, односно стекне право својине или право коришћења, или самостално развије у складу са важећим стандардима.

Пре стављања у употребу информационо-комуникационог система приређивач је дужан да Управи достави уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система.

За сваку промену техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система приређивач је дужан да Управи достави допунско уверење о испуњености карактеристика информационо-комуникационог система.

Уверења из ст. 4. и 5. овог члана издаје лабораторија овлашћена од стране министра финансија.

Трошкове испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система сноси приређивач.

Министар финансија прописује ближе техничке и функционалне карактеристике информационо-комуникационог система из става 1. овог члана, начин и поступак испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система, ближе услове чувања, архивирања и начина размене података са Управом.

Видео надзор

Члан 81.

Приређивач је дужан да обезбеди непрекидан видео надзор са снимањем у кладионици, посебно над сваким уплатно-исплатним местом, уласка и изласка из кладионице, као и надзор над играчима и посетиоцима.

Приређивач је дужан да чува снимке видео надзора из става 1. овог члана тридесет дана, а по налогу Управе и дуже.

Подаци из става 1. овог члана представљају интерну документацију приређивача и пословну тајну, а приређивач их може користити само у сврху за коју су прикупљени и не могу се уступати трећим лицима или јавно објављивати, осим ако друкчије није изричито прописано.

Кршењем обавезе чувања пословне тајне не сматра се достављање података које се врши за потребе спровођења овог закона.

Приређивач је приликом обраде података о лицима из става 1. овог члана, дужан да поступа у складу са прописом којим се уређује заштита података о личности.

Приређивач је дужан да, у случају контроле, достави Управи документацију из става 1. овог члана, с тим што је Управа дужна да се према примљеној документацији односи као према пословној тајни, нарочито по питању идентитета учесника у игри.

Ближе услове за спровођење надзора и чување документације из ст. 1. и 2. овог члана прописује министар финансија.

Услови локације

Члан 82.

Удаљеност кладионице од зграде образовних установа (основних и средњих школа) не може бити мања од 200 метара.

Удаљеност из става 1. овог члана представља најкраћи безбедни пешачки пут од најближе ивице зграде образовних установа (основних и средњих школа) до улаза у објект у којем се приређују игре на срећу – клађење.

Удаљеност између две кладионице, односно између кладионице и аутомат клуба или играчнице, не може бити мања од 100 метара.

Удаљеност из става 3. овог члана представља најкраћи безбедни пешачки пут од улаза до улаза у кладионицу, односно аутомат клуб или играчнице у којим се приређују посебне игре на срећу.

Поступак давања одобрења

Члан 83.

Уз захтев за добијање одобрења, који, између осталог, садржи податке о називу и седишту правног лица које подноси захтев, доставља се:

- 1) решење о упису у одговарајући регистар са прилогом о висини основног капитала из члана 78. овог закона;
- 2) докази о власничкој структури до стварног власника, а све у складу са прописима о Централној евиденцији стварних власника;
- 3) оснивачки акт подносиоца захтева;
- 4) биланс стања и биланс успеха за претходну годину, односно извештаји о ревизији финансијских извештаја оснивача, односно члана правног лица (ако су исти предмет

ревизије), за претходне две године које је сачинио овлашћени ревизор, у складу с прописима земље порекла члана односно оснивача, као и његови финансијски извештаји за период од датума последњег извештаја о ревизији до краја полугодишта које непосредно претходи полугодишту у којем се захтев подноси;

5) доказ о праву својине или праву коришћења на одговарајућим просторијама, у којима ће се приређивати посебне игре на срећу – клађења на основу одобрења, с тим што број кладионица не може бити мањи од 30, осим правног лица из члана 77. став 3. овог закона;

6) списак уплатно-исплатних места по кладионици;

7) доказе о испуњености услова из члана 80. овог закона са спецификацијом нумеричких бројева налепница за уплатно-исплатна места;

8) доказ о локацији објекта у којем се приређују игре на срећу – клађење у смислу члана 82. овог закона;

9) акт надлежног државног органа којим се потврђује да подносилац захтева, његов оснивач, односно власник, стварни власник, сарадник, именовано лице није осуђен на новчану казну, ако је правно лице, односно на казну затвора, ако је физичко лице, за кривично дело у Републици Србији или страниј држави, односно да није теже повредило или поновило повреду прописа којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма у периоду трајања изречене заштитне мере забране вршења одређених делатности које представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу или трајања заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене послове који представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу, односно у периоду трајања изречене заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене дужности код привредног друштва чија је претежна делатност приређивање игара на срећу;

10) ако се из оправданих разлога не могу прибавити докази о неосуђиваности из тачке 9) овог става, лица из тачке 9) овог става могу доставити и изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да нису осуђивани, као и да нису чланови организоване криминалне групе. Управа може у било ком тренутку затражити од лица из тачке 9) овог става или од надлежног органа да достави доказ о неосуђиваности;

11) правила игара на срећу које ће се приређивати.

Управа по службеној дужности прибавља податке из службених евиденција, изузев ако подносилац захтева изричито изјави да ће те податке прибавити сам.

Ако у току важења одобрења дође до измене било којег податка из става 1. овог члана, приређивач је дужан да обавести Управу, у року од три дана од дана настале измене.

Министар финансија ближе уређује начин утврђивања испуњености услова из става 1. овог члана.

Рок важења одобрења

Члан 84.

Одобрење за приређивање посебних игара на срећу – клађење даје се на десет година.

Изузетно од става 1. овог члана, правним лицима из члана 77. став 3. овог закона одобрење за приређивање посебних игара на срећу – клађење даје се за период трајања сезоне коњичких трка.

Период трајања сезоне коњичких трка утврђен је пропозицијама такмичења, које су оверене од стране Савеза за коњички спорт Србије.

Приређивач може поднети захтев за добијање новог одобрења најкасније 60 дана пре истека рока из става 1. овог члана.

Приређивач може поднети захтев за престанак приређивања посебних игара на срећу – клађење.

Управа доноси решење о престанку приређивања посебних игара на срећу – клађење на основу захтева приређивача.

Одузимање одобрења

Члан 85.

Ако приређивач коме је одобрено да приређује посебне игре на срећу – клађење престане да испуњава законом прописане услове, или не плаћа прописане накнаде, или не испуњава друге обавезе, односно крши забране прописане овим законом, Управа може донети решење о одузимању одобрења.

Члан 86.

Решења управе којима се одобрава или одбија захтев за приређивање посебних игара на срећу – клађење, престанак приређивања на захтев приређивача и одузимање одобрења су коначна. Против решења може се покренути управни спор.

Забрана за запослене и друга лица

Члан 87.

Запосленима код приређивача забрањено је учешће у играма на срећу које приређује тај приређивач.

Приређивач може забранити улазак у кладионицу појединим лицима или групама лица, а да не наведе разлоге за то.

Пријављивање уплатно-исплатних места

Члан 88.

Свако отварање новог уплатно-исплатног места и затварање уплатно-исплатног места врши се на основу одобрења које издаје Управа.

Уз захтев за отварање новог уплатно-исплатног места доставља се:

1) доказ о праву својине, праву коришћења или закупа на одговарајућим просторијама у којима ће се приређивати посебне игре на срећу – клађење, као и испуњености услова из члана 82. овог закона;

2) информација о налепници за уплатно-исплатно место, у смислу члана 89. овог закона.

Уз захтев за затварање уплатно-исплатног места доставља се информација о налепници, у смислу члана 89. овог закона.

Приређивач је дужан да Управу обавести о сваком отварању новог уплатно-исплатног места, односно затварању уплатно-исплатног места у складу са решењем о одобрењу из става 1. овог члана, у року од три дана од дана отварања, односно затварања истог.

Приређивач може поново отворити постојеће уплатно-исплатно место на коме су извршене промене техничких или функционалних карактеристика након достављања Управи допунског уверења из члана 80. став 5. овог закона, као и информације о налепници таквог уплатно-исплатног места.

Управа по службеној дужности прибавља податке из службених евиденција, изузев ако подносилац захтева изричито изјави да ће те податке прибавити сам.

Налепница за означавање и регистрацију уплатно-исплатног места

Члан 89.

Уплатно-исплатно место може бити у употреби ако је на опреми уплатно-исплатног места видно истакнута налепница за означавање и регистрацију, која садржи податке о: нумеричком броју налепнице, називу приређивача, називу овлашћене лабораторије, локацији и року важности одобрења.

Налепницу из става 1. овог члана, израђује и поставља лабораторија из члана 80. став 6. овог закона и важи до истека важења одобрења.

Трошкове прибављања налепница сноси приређивач.

Министар финансија прописује облик и садржину налепнице из става 1. овог члана.

Накнада за одобрење

Члан 90.

Приређивач плаћа накнаду за добијање одобрења за приређивање посебних игара на срећу – клађење у висини од 100 евра месечно у динарској противвредности, по кладионици.

Накнада из става 1. овог члана плаћа се и за сваку кладионицу, која се отвара у периоду важења одобрења, на начин прописан у ставу 1. овог члана.

Накнада из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се на одговарајући рачун јавних прихода по пријему решења о одобрењу до петог дана у наредном месецу за месец у коме је

примљено решења о одобрењу, сразмерно броју дана до краја месеца, а за наредне месеце до петог дана у месецу за претходни месец у периоду важења одобрења.

Накнада из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Накнада за приређивање

Члан 91.

Приређивач плаћа накнаду за приређивање игара на срећу – клађење у висини од 15% на основицу коју чини разлика између укупно остварених уплата и укупно остварених исплата, с тим што износ накнаде по кладионици не може бити мањи од динарске противвредности 550 евра месечно, обрачунате сразмерно броју дана до краја месеца од дана пријема решења о одобрењу.

Накнада из става 1. овог члана уплаћује се и за сваку нову кладионицу која се отвара у току важења одобрења, на начин из става 1. овог члана.

Накнада из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се на одговарајући рачун јавних прихода, најкасније до петог дана у месецу за претходни месец.

Накнада из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Приређивач је дужан да води евиденцију о оствареном промету за свако уплатно-исплатно место у кладионици на основу које утврђује накнаду из ст. 1. и 2. овог члана и да је доставља Управи до петог дана у месецу за претходни месец.

Начин вођења евиденције и извештавања из става 5. овог члана ближе прописује министар финансија.

6. Игре на срећу преко средстава електронске комуникације

Приређивачи

Члан 92.

Право на приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације имају Државна лутрија Србије и приређивачи чија је регистрована претежна делатност коцкање и клађење, којима је Управа одобрењем пренела право на приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације.

Одобрење из става 1. овог члана даје се решењем Управе.

Државна лутрија Србије може, уз претходну сагласност Владе, да ангажује одређена правна лица – оператере ради организовања игара на срећу преко средстава електронске комуникације.

Међусобна права и обавезе између Државне лутрије Србије и оператора из става 3. овог члана регулишу се уговором, на који сагласност даје Влада.

За исплату добитака гарантује Државна лутрија Србије, односно приређивачи којима је Управа одобрењем пренела право на приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације.

Основни капитал

Члан 93.

Одобрење за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације може добити правно лице које, поред испуњења осталих услова, има основни капитал који не може бити мањи од динарске противвредности од 250.000 евра обрачунате по званичном средњем курсу Народне банке Србије, с тим да вредност уписаног и уплаћеног новчаног улога оснивача не може бити нижа од наведеног износа.

Основни капитал правног лица у висини из става 1. овог члана мора бити регистрован у складу са прописима о регистрацији правних лица.

Правно лице које је добило одобрење дужно је да у периоду важења одобрења одржава износ основног капитала у висини из става 1. овог члана.

Осигурање исплате добитака и наплате накнаде

Члан 94.

Ради осигурања исплате добитака играчима и измирења обавеза по основу доспелих накнада у складу са овим законом, приређивач посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације мора у периоду за који је дато одобрење имати у банци са седиштем на територији Републике Србије наменски депозит у износу од 300.000 евра у динарској противвредности или поседовати банкарску гаранцију на тај износ.

Приређивач посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације је дужан да у корист Републике Србије преда овлашћење за располагање средствима наменског депозита из става 1. овог члана.

Приређивач посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације мора свакога дана у коме се приређују игре да обезбеди ризико депозит у благајни у износу од најмање 10.000 евра у динарској противвредности.

Информационо-комуникациони систем за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације

Члан 95.

Приређивач посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације дужан је да користи информационо-комуникациони систем за приређивање игара на срећу преко средстава електронске комуникације, који омогућава чување, архивирање и размену података електронским путем са софтверским решењем Управе у сврху вршења надзора.

Приређивач је одговоран за функционалност и безбедност информационо-комуникационог система из става 1. овог члана.

Систем из става 1. овог члана, односно његов део приређивач може да прибави, односно стекне право својине или право коришћења, или самостално развије у складу са важећим стандардима.

Пре стављања у употребу информационо-комуникационог система, приређивач је дужан да Управи достави уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система.

За сваку промену техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система, приређивач је дужан да Управи достави допунско уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика тог система.

Уверења из ст. 4. и 5. овог члана издаје лабораторија овлашћена од стране министра финансија.

Трошкове испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система сноси приређивач.

Министар финансија прописује ближе техничке и функционалне карактеристике информационо-комуникационог система из става 1. овог члана, начин и поступак испитивања испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система, ближе услове чувања, архивирања и начина размене података са Управом.

Поступак давања одобрења

Члан 96.

Захтев за добијање одобрења за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације садржи:

- 1) податке о називу и седишту правног лица – подносиоца захтева;
- 2) начин идентификације и регистрације играча;
- 3) поступак у случају прекинуте комуникације са играчем;
- 4) опис система за чување стања система (backup);
- 5) опис система за повратак у последње сачувано стање.

Уз захтев из става 1. овог члана доставља се:

- 1) елаборат о спречавању нежељеног утицаја игара на срећу преко средстава електронске комуникације на учеснике у играма на срећу;
- 2) доказ о праву својине или праву коришћења на одговарајућим просторијама, у којима ће се налазити опрема за посебне игре на срећу преко средстава електронске комуникације;

- 3) доказе о испуњености услова из члана 95. овог закона;
- 4) правила игре, односно игара на срећу које ће се приређивати;
- 5) решење о упису у одговарајући регистар са прилогом о висини основног капитала из члана 93. овог закона;
- 6) докази о власничкој структури до стварног власника, а све у складу са прописима о Централној евиденцији стварних власника;
- 7) оснивачки акт подносиоца захтева;
- 8) биланс стања и биланс успеха за претходну годину, односно извештаји о ревизији финансијских извештаја оснивача, односно члана правног лица (ако су исти предмет ревизије), за претходне две године које је сачинио овлашћени ревизор, у складу с прописима земље порекла члана односно оснивача, као и његови финансијски извештаји за период од датума последњег извештаја о ревизији до краја полугодишта које непосредно претходи полугодишту у којем се захтев подноси;
- 9) акт надлежног државног органа којим се потврђује да подносилац захтева, његов оснивач, односно власник, стварни власник, сарадник, именовано лице није осуђен на новчану казну, ако је правно лице, односно на казну затвора, ако је физичко лице, за кривично дело у Републици Србији или другој држави, односно да није теже повредило или поновило повреду прописа којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма у периоду трајања изречене заштитне мере забране вршења одређених делатности које представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу или трајања заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене послове који представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу, односно у периоду трајања изречене заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене дужности код привредног друштва чија је претежна делатност приређивање игара на срећу;
- 10) ако се из оправданих разлога не могу прибавити докази о неосуђиваности из тачке 9) овог става, лица из тачке 9) овог става могу доставити и изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да нису осуђивани, као и да нису чланови организоване криминалне групе. Управа може у било ком тренутку затражити од лица из тачке 9) овог става или од надлежног органа да достави доказ о неосуђиваности.

Ако у току важења одобрења дође до измене било којег податка, односно доказа из ст. 1. и 2. овог члана, приређивач је дужан да о томе обавести Управу, у року од три дана од дана настале измене.

Управа по службеној дужности прибавља податке из службених евиденција, изузев ако подносилац захтева изричито изјави да ће те податке прибавити сам.

Министар финансија ближе прописује начин утврђивања услова за добијање одобрења из става 1. овог члана.

Рок важења одобрења

Члан 97.

Одобрење за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације даје се на десет година.

Приређивач може поднети захтев за добијање новог одобрења најкасније 60 дана пре истека рока из става 1. овог члана.

Приређивач може поднети захтев за престанак приређивања посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације.

Управа доноси решење о престанку приређивања посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације на основу захтева приређивача.

Одузимање одобрења

Члан 98.

Ако приређивач коме је одобрено да приређује посебне игре на срећу преко средстава електронске комуникације престане да испуњава законом прописане услове, или не плаћа прописане накнаде, или не испуњава друге обавезе, односно крши забране прописане овим законом, Управа може донети решење о одузимању одобрења.

Члан 99.

Решења Управе којима се одобрава или одбија захтев за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације, престанак приређивања на захтев приређивача и одузимање одобрења су коначна. Против решења може се покренути управни спор.

Забрана за запослене

Члан 100.

Запосленима код приређивача игара на срећу преко средстава електронске комуникације, забрањено је учешће у играма на срећу преко средстава електронске комуникације које приређује тај приређивач.

Накнада за одобрење

Члан 101.

Приређивач плаћа накнаду за добијено одобрење за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације у износу од 2.500 евра месечно у динарској противвредности.

Накнада из става 1. овог члана уплаћује се на одговарајући уплатни рачун јавних прихода по пријему решења о одобрењу до петог дана у наредном месецу за месец у коме је примљено решење о одобрењу, сразмерно броју дана до краја месеца, а за наредне месеце до петог дана у месецу за претходни месец у периоду важења одобрења.

Накнада из става 1. овог члана уплаћује се по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Накнада за приређивање

Члан 102.

Приређивач плаћа накнаду за приређивање игара на срећу – клађење преко средстава електронске комуникације месечно у висини од 15% на основицу, а за остале посебне игре на срећу преко средстава електронске комуникације у висини од 10% на основицу, коју чини разлика између укупно остварених уплата и укупно остварених исплата, с тим што укупан износ накнаде не може бити мањи од динарске противвредности 10.000 евра месечно, обрачунате сразмерно броју дана до краја месеца од дана пријема решења о одобрењу.

Накнада за приређивање класичних игара на срећу преко средстава електронске комуникације плаћа се у складу са чланом 33. овог закона.

Накнада из става 1. овог члана уплаћује се на одговарајући уплатни рачун јавних прихода најкасније до петог дана у месецу за претходни месец.

Накнада из става 1. овог члана уплаћује се по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Приређивач је дужан да води евиденцију о оствареном промету за посебне игре на срећу преко средстава електронске комуникације на основу које обрачунава накнаду из става 1. овог члана и да је доставља Управи до петог дана у месецу за претходни месец.

Начин вођења евиденције и извештавања из става 5. овог члана ближе прописује министар финансија.

7. Наградне игре у роби и услугама

Приређивач

Члан 103.

Приређивач у току календарске године може приредити у своје име и за свој рачун највише четири наградне игре, а по претходно добијеној сагласности Управе за сваку наградну игру појединачно.

Сагласност из става 1. овог члана даје се решењем Управе.

Наградна игра из става 1. овог члана не може трајати дуже од 45 дана, при чему приређивач не може приређивати две наградне игре из става 1. овог члана истовремено.

У захтеву за добијање сагласности из става 1. овог члана приређивач је дужан да наведе врсту и правила наградне игре, висину наградног фонда и дужину трајања наградне игре.

Приређивач наградне игре у роби и услугама, може поднети захтев за добијање сагласности за приређивање наградне игре најкасније у року од 30 дана пре дана отпочињања наградне игре.

Министар финансија ближе одређује начин утврђивања испуњености услова из ст. 1—4. овог члана.

Приређивач који је добио сагласност за приређивање наградне игре дужан је да најмање осам дана пре отпочињања наградне игре објави правила игре у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије и достави Управи доказ о објављивању у року од три дана од дана објављивања.

Изузетно од става 1. овог члана, државни орган, односно организација може у циљу побољшања примене одређеног прописа организовати наградну игру искључиво за ту намену.

За организовање наградне игре из става 8. овог члана Влада утврђује критеријуме и даје сагласност.

Поступак давања сагласности

Члан 104.

Уз захтев за добијање сагласности, који, између осталог, садржи податке о називу и седишту подносиоца захтева и фонду добитака са спецификацијом награда, доставља се следећа документација:

- 1) одлука надлежног органа приређивача о приређивању наградне игре;
- 2) решење о упису у одговарајући регистар;
- 3) правила наградне игре.

Министар финансија ближе прописује начин утврђивања испуњености услова за добијање сагласности из става 1. овог члана.

Управа по службеној дужности прибавља податке из службених евиденција и подносилац захтева није у обавези да достави документ из става 1. тачка 2) овог члана, изузев ако подносилац захтева изричито изјави да ће те податке прибавити сам.

Престанак важења сагласности

Члан 105.

Управа доноси акт о одузимању сагласности за приређивање наградне игре у роби и услугама, ако утврди да:

- 1) је сагласност дата на основу неистинитих података;
- 2) приређивач није уплатио доспелу обавезу по основу накнаде за приређивање наградне игре;
- 3) приређивач не поступа у складу са правилима наградне игре.

Члан 106.

Решења Управе којима се даје сагласност за приређивање наградних игара у роби и услугама, одбија захтев за давање сагласности или одузима сагласност су коначна. Против решења може се покренути управни спор.

Накнада за приређивање

Члан 107.

Приређивач плаћа накнаду за приређивање наградне игре у роби и услугама у висини од 25% од укупне вредности наградног фонда.

Ако Управа оцени да вредност наградног фонда из става 1. овог члана не одговара тржишној вредности, има право да утврди тржишну вредност фонда добитака.

Накнада из става 1. овог члана уплаћује се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода најкасније три дана пре отпочињања наградне игре.

Извештај о наградној игри

Члан 108.

По завршетку наградне игре приређивач је дужан да у року од 30 дана обавести Управу о резултатима наградне игре.

Начин извештавања из става 1. овог члана ближе уређује министар финансија.

8. Посебне обавезе приређивача и учесника у игри

Правила игре

Члан 109.

За сваку врсту игре на срећу приликом достављања захтева за приређивање игре на срећу Управи морају се приложити и правила игре.

Министар финансија прописује ближе услове које правила игре морају да садрже и даје сагласност на правила игре.

Правила игре морају бити истакнута на видном месту у просторији у којој се игра приређује или објављена на други начин уређен овим законом.

Правила игре не могу се мењати у току трајања игре.

Евиденција о играчима и чување документације

Члан 110.

Приређивач је дужан да, за потребе спровођења овог закона, води базу података о лицима која су остварила добитак, на начин који пропише министар финансија.

Приређивачи и запослена лица код приређивача дужни су да држе у тајности податке о играчима и њиховом учествовању у игри, укључујући и податке о њиховим добицима.

Подаци из става 1. овог члана могу се користити само у сврху за који су прикупљени и не могу се уступати трећим лицима или јавно објављивати, осим ако друкчије није изричито прописано.

Кршењем обавезе чувања тајности података не сматра се достављање података које се врши за потребе спровођења овог закона и прописа којим се уређује област спречавања прања новца и финансирања тероризма.

Подаци о лицима из става 1. овог члана прикупљају се и обрађују у складу са законом којим је уређена заштита података о личности.

Електронске податке и осталу документацију, прописану овим законом, приређивач је дужан да чува пет година од последњег дана године на коју се односе.

Спречавања прања новца и финансирања тероризма

Члан 111.

Приређивачи који су обвезници у складу са прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма, дужни су да у свом пословању поступају у складу са наведеним прописима, те да својим унутрашњим актима утврде радње и мере које предузимају према странкама, као и када се радње и мере спроводе.

Општи услови за приређиваче игара на срећу

Члан 112.

Оснивач приређивача, односно власник, стварни власник приређивача, именовано лице и сарадник ових лица, односно када је именовано лице правно лице, његов члан, његов стварни власник, именовано лице у таквом лицу и сарадник ових лица не може бити лице осуђено на новчану казну, ако је правно лице, односно на казну затвора, ако је физичко лице, за кривично дело у Републици Србији или страној држави, односно да није теже повредило или поновило повреду прописа којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма у периоду трајања изречене заштитне мере забране вршења одређених делатности које представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу или трајања заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене послове који представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу, односно у периоду трајања изречене заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене дужности код привредног друштва чија је претежна делатност приређивање игара на срећу.

Приређивач приликом сваког именовања, односно промене именованог лица доставља акт надлежног државног органа којим се потврђује да такво лице није лице које је осуђено на новчану казну, ако је правно лице, односно на казну затвора, ако је физичко лице, за кривично дело у Републици Србији или страној држави, односно да није теже повредило или поновило повреду прописа којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма у периоду трајања изречене заштитне мере забране вршења одређених делатности које представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу или трајања заштитне мере забране одговорном лицу да

врши одређене послове који представљају претежну делатност привредног друштва за приређивање игара на срећу, односно у периоду трајања изречене заштитне мере забране одговорном лицу да врши одређене дужности код привредног друштва чија је претежна делатност приређивање игара на срећу.

Ако се из оправданог разлога не може прибавити акт надлежног државног органа из става 2. овог члана, приређивач може да достави и изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да нису осуђивани, као и да нису чланови организоване криминалне групе. Управа може у било ком тренутку затражити од приређивача да јој достави наведени доказ или непосредно од надлежног органа.

Кумулација услова у вези са основним капиталом

Члан 113.

Услов у погледу висине основног капитала из члана 60. став 1, члана 78. став 1. или члана 93. став 1. овог закона, приређивач мора кумулативно да испуни за свако појединачно одобрење за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима, приређивање посебних игара на срећу-клађење, односно приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације.

Услов из става 1. овог члана не односи се на приређиваче игара на срећу у играчницама.

Накнада за услуге електронске комуникације

Члан 114.

Накнаду за услуге електронске комуникације у приређивању игара на срећу преко средстава електронских комуникација пружаоцу услуге плаћа приређивач игре на срећу.

У случају кад због природе игре на срећу (фонто, СМС и др.) накнаду за услуге електронских комуникација плаћа учесник у игри, не може му се одредити цена услуге виша од редовне цене одговарајуће услуге.

Примање уплата за игре на срећу преко средстава електронске комуникације

Члан 115.

Правно лице и предузетник са седиштем на територији Републике Србије може примати уплате за приређивача посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације.

Лице из става 1. овог члана је дужно да поступа у складу са прописима којим се уређује област спречавања прања новца и финансирања тероризма, као и осталим релевантним прописима.

Лице из става 1. овог члана је дужно да на видном месту за лица која врше уплату истакне постер из члана 6. став 5. овог закона.

Објекти у којима се примају уплате у смислу става 1. овог члана морају да испуњавају услове из чл. 67. и 82. овог закона у погледу удаљености од образовних установа (основних и средњих школа).

III. НАДЗОР

Надлежност Управе у вршењу надзора

Појам и облици инспекцијског надзора

Члан 116.

Надзор представља поступак провере и утврђивања законитости и правилности испуњавања услова и обавеза, односно поштовања забрана у складу са овим законом и другим прописима у области игара на срећу, као и законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма, у области игара на срећу.

Надзор из става 1. овог члана може бити канцеларијски и теренски.

Теренски инспекцијски надзор врши се изван службених просторија Управе и састоји се од непосредног увида у објекте, просторије, опрему, уређаје и друге предмете, акте и документацију надзираног субјекта.

Канцеларијски инспекцијски надзор врши се у службеним просторијама Управе, увидом у акте, податке и документацију надзираног субјекта, прикупљањем, обрадом и анализом података, информација и документације који се Управи достављају од стране приређивача игара на срећу.

Управа врши надзор и на основу података добијених од других државних органа и ималаца јавних овлашћења.

Члан 117.

Надзирани субјект је дужан да на захтев Управе и у разумном року који она одреди, пружи све расположиве информације, достави на увид пословну документацију и друге исправе и доказе ради утврђивања чињеничног стања, односно провере испуњености услова и обавеза, односно поштовања забрана у вези са приређивањем или организовањем игара на срећу.

Покретање поступка надзора

Члан 118.

Надзор над приређивачима врши се на основу годишњег плана, који доноси директор Управе.

Руководилац инспекције или лице које он овласти издаје писани налог за инспекцијски надзор.

Инспектор Управе у писаном облику обавештава надзираног субјекта о предстојећем редовном инспекцијском надзору, најкасније три дана пре почетка надзора. Обавештење се врши електронским путем, а може се учинити и у папирном облику.

Инспектор Управе има службену легитимацију којом доказује своје службено својство и идентитет.

Ако инспекцијски надзор обавља овлашћени службеник, овлашћење које му се издаје садржи елементе легитимације, осим слике, има карактер службене легитимације и користи се као и службена легитимација.

Инспектор Управе има право и дужност да користи службену легитимацију док обавља послове инспекцијског надзора.

Инспекцијски надзор почиње када инспектор Управе уручи надзираном субјекту, односно присутном лицу налог за инспекцијски надзор.

Када је уредно обавештен о предстојећем инспекцијском надзору, надзирани субјект дужан је да буде присутан на месту вршења надзора, осим ако постоје нарочито оправдане околности које га у томе спречавају.

Ако надзирани субјект који је уредно обавештен не буде присутан на месту вршења надзора, а није благовремено обавестио Управу, инспекцијски надзор се врши у присуству службеног или другог лица које се затекне на месту вршења инспекцијског надзора.

Ако надзирани субјект, односно присутно лице одбије уручење налога, сматра се да инспекцијски надзор почиње предочавањем његове садржине надзираном субјекту, односно присутном лицу.

Надзирани субјект је дужан да инспектору Управе омогући несметан инспекцијски надзор.

Овлашћења инспектора

Члан 119.

Инспектор Управе је овлашћен да ради утврђивања чињеница:

- 1) изврши увид у личну или другу јавну исправу са фотографијом која је подобна да се идентификују овлашћена лица у надзираном субјекту, друга запослена или радно ангажована лица као и физичка лица затечена на месту надзора;
- 2) узима писане и усмене изјаве надзираног субјекта;
- 3) врши преглед објеката, просторија, пословних књига, извештаја, евиденција, софтвера и других докумената, евиденција или података на основу којих се може утврдити законитост и правилност пословања надзираног субјекта;
- 4) присуствује отварању, обрачунавању и затварању столова и аутомата за игре на срећу, као и дневном обрачуну благајне у играчницама, у просторијама са аутоматима, односно уплатно-исплатним местима;
- 5) врши увиђај, односно прегледа и проверава локацију, објекте или пословни простор, уређаје, опрему и др.;

6) фотографише и снима простор у коме се врши инспекцијски надзор и друге ствари које су предмет надзора;

7) предузима друге радње ради утврђивања чињеничног стања.

Записник

Члан 120.

Инспектор Управе је дужан да сачини записник о утврђеном чињеничном стању у поступку надзора.

Контролне листе су саставни део записника из става 1. овог члана.

На записник из става 1. овог члана могу се ставити примедбе у року од осам дана од дана достављања записника.

Инспектор Управе је дужан да примедбе из става 3. овог члана размотри у року од пет дана од дана достављања истих и сачини допунски записник уколико су у примедбама изнети нови докази и чињенице због којих би требало променити чињенично стање утврђено у записнику.

На допунски записник не могу се ставити примедбе.

Ако инспектор Управе у вршењу инспекцијског надзора не утврди незаконитост, неправилност или недостатке, он без доношења решења окончава поступка инспекцијског надзора достављањем записника у коме се наводи да нису утврђене незаконитости, неправилности или недостаци у његовом пословању или поступању.

Решење

Члан 121.

Управа доноси решење у року од 60 дана од дана достављања записника, односно допунског записника, којим се надзираном субјекту налаже да у року од 15 дана од дана достављања решења отклони утврђене неправилности.

Мере у поступку инспекцијског надзора

Члан 122.

Када у вршењу теренског инспекцијског надзора инспектор Управе открије да нерегистровани субјект, који нема дозволу Владе, одобрење, односно сагласност Управе приређује игре на срећу, донеће одмах решење којим забрањује приређивање игара на срећу, заплениће аутомате, опрему, новац, документацију и друге предмете који су употребљени или су могли бити употребљени за приређивање игара на срећу.

Трошкове заплене и чувања предмета из става 1. овог члана сноси лице које приређује игре на срећу без дозволе Владе, одобрења, односно сагласности Управе.

Инспектор Управе који изрекне меру забране у смислу става 1. овог члана, има право да нареди да се надзираном субјекту запечати пословни простор и објекти у којима се обавља приређивање игара на срећу.

Жалба не одлаже извршење решења.

Члан 123.

Када у вршењу теренског инспекцијског надзора код регистрованог субјекта инспектор Управе открије постојање аутомата, стола, уплатно-исплатног места и опреме, за које не поседује дозволу Владе, одобрење, односно сагласност Управе, инспектор доноси решење о забрани обављања делатности, заплени опреме, робе, документације и других предмета који су му послужили или су могли бити употребљени за незаконито обављање делатности.

Мера забране приређивања игара на срећу приређивачу се изриче само за пословни простор у којем су у току надзора утврђене неправилности из става 1. овог члана.

Забрана вршења делатности приређивачу коме је утврђена неправилност из става 1. овог члана, изриче се:

- 1) у трајању од 15 дана уколико се у поступку надзора код приређивача утврди неправилност први пут;
- 2) у трајању од 90 дана уколико се у поступку надзора код приређивача утврди неправилност други пут.

Приређивачу коме је у поступку надзора утврђена неправилност из става 1. овог члана трећи пут, одузима се дозвола, одобрење, односно сагласност за приређивање игара на срећу.

Забрана вршења делатности из ст. 3. и 4. овог члана, изриче се за неправилности утврђене у периоду од 24 месеца од прве утврђене неправилности у поступку надзора.

Трошкове заплене и чувања предмета из става 1. овог члана сноси приређивач.

Жалба

Члан 124.

Против решења Управе донетих у поступку надзора, може се поднети жалба у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

Одлука другостепеног органа по жалби је коначна и против ње се може покренути управни спор пред управним судом, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Жалба се подноси надлежном другостепеном органу, а преко првостепеног органа и предаје се непосредно или препорученом поштом.

Надлежност за поступање по жалбама

Члан 125.

По жалбама изјављеним против аката Управе донетих у првостепеном поступку, решава другостепени орган – Министарство финансија, ако овим законом није друкчије уређено.

Члан 126.

На поступке канцеларијског и теренског инспекцијског надзора сходно се примењују одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор и закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије уређено.

Камата

Члан 127.

На износ мање плаћених накнада обрачунава се и плаћа камата по стопи једнакој годишњој референтној стопи Народне банке Србије, увећаној за десет процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто.

На дуговани износ накнада, камата се обрачунава почев од наредног дана од дана доспелости.

Активирање наменског депозита и банкарске гаранције

Члан 128.

Уколико приређивач не измири обавезе које су доспеле по основу накнада на начин и у року који је прописан овим законом, Управа ће наплатити доспеле накнаде из средстава наменског депозита или банкарске гаранције приређивача.

Поступак активирања средстава наменског депозита или банкарске гаранције ближе уређује министар финансија.

Принудна наплата

Члан 129.

Принудна наплата потраживања спроводи се у складу са одредбама закона којим се уређује извршење и обезбеђење.

Застарелост права на утврђивање и наплату накнада и камате

Члан 130.

Право Управе на утврђивање и наплату накнада и камате застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече.

Застарелост права на утврђивање накнада и камате почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити накнаду односно камату.

Застарелост права на наплату накнада и камате почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је обавеза дужника доспела за плаћање.

Застарелост се прекида сваком радњом Управе предузетом против дужника у циљу утврђивања и наплате накнада и камате.

После прекида застарелост почиње тећи изнова, а време које је протекло пре прекида не рачуна се у рок застарелости.

Право на утврђивање и наплату, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је накнаду требало утврдити или наплатити.

Застарелост права Управе на утврђивање и наплату накнада и камате не тече за време од покретања управног спора до правоснажности судске одлуке.

Застарелост покретања и вођења прекршајног поступка

Члан 131.

Прекршајни поступак не може се покренути нити водити ако протекне пет година од дана када је прекршај учињен.

На питања застарелости покретања и вођења прекршајног поступка која нису уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређују прекршаји.

IV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 132.

Новчаном казном у износу од 100.000 динара до 2.000.000 динара казниће се за прекршај Државна лутрија Србије и правно лице које:

- 1) поступи супротно забрани из члана 10. овог закона;
- 2) не гарантује за исплату, односно доделу добитака (чл. 17, 19, 20. и 21);
- 3) не достави Управи одлуку о приређивању игре на срећу (члан 23. став 1);
- 4) промени правила класичних игара након започињања продаје срећака, листића или картица одређеног кола или серије, односно пријема улога (члан 25. став 2);
- 5) не објави правила игре у дневној или недељној штампи пре почетка приређивања игре на срећу или не омогући лицима заинтересованим за учешће у игри да се упознају са правилима на продајним, односно уплатним местима (члан 25. став 3);
- 6) не врши извлачење, односно не утврђује добитке пред комисијом од најмање три члана коју именује приређивач, или не извлачи добитке јавно (члан 26);
- 7) не врши извлачење добитака у директном ТВ преносу, у случају када се извлачење добитака организује пред ТВ камерама (члан 27);
- 8) не објави промену места или дана извлачења добитака на исти начин на који се објављују и правила игре на срећу, или не обавести Управу ако се мења дан извлачења добитака из техничких разлога (члан 28. ст. 2–3);
- 9) не врати учесницима новац од продатих срећака, листића или картица, односно уплаћених улога у случају отказивања приређивања игре на срећу (члан 28. став 5);
- 10) не достави Управи записник о току извлачења, односно утврђивања добитака у прописаном року (члан 29. став 2);

- 11) не објави резултате игре на срећу у штампи или на својој интернет страници у прописаном року (члан 30);
- 12) не исплати новчани добитак, односно не обезбеди преузимање другог добитка у класичним играма на срећу у прописаном року или не достави Управи записник у прописаном року (члан 31. ст. 1. и 4);
- 13) објави идентитет добитника супротно правилима игре (члан 31. став 5);
- 14) не плаћа накнаду за приређивање класичних игара на срећу у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 33. ст. 1. и 3. и члан 102. став 2).
- 15) не достави евиденције на начин и у року прописаном овим законом (члан 33. став 2, члан 76. став 5, члан 91. став 5. и члан 102. став 5);
- 16) не одржава износ основног капитала из чл. 36, 60, 78, 93. и 113. овог закона у периоду важења дозволе, односно одобрења;
- 17) откупи удео, односно акције, односно повећа постојећи удео или број акција у структури капитала приређивача игара на срећу у играчницама, без претходне сагласности министра финансија (члан 37. став 1);
- 18) не обезбеди ризико депозит у благајни у износу и на начин прописан чланом 38. став 3, чланом 61. став 4, чланом 79. став 4. и чланом 94. став 3. овог закона;
- 19) не достави Управи уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика стола пре стављања стола у употребу (члан 44. став 1);
- 20) не достави Управи допунско уверење за сваку промену техничких и функционалних карактеристика стола (члан 44. став 2);
- 21) не уреди простор у складу са чланом 49. овог закона;
- 22) не обезбеди непрекидан аудио, односно видео надзор као и чување снимака на начин прописан овим законом (чл. 50, 64. и 81);
- 23) не обезбеди телесну заштиту играчима и посетиоцима у играчници (члан 50. став 3);
- 24) не обезбеди трајну базу података о лицима којима је дозвољен улазак у играчницу, односно не обезбеди њихове одговарајуће писане изјаве (члан 51. став 4);
- 25) омогући запосленима код приређивача учествовање у играма које приређује тај приређивач (члан 52. став 1, члан 72. став 1, члан 87. став 1. и члан 100);
- 26) омогући запосленима да од играча примају поклоне, позајмице или друге погодности за себе или другог или новчано помажу играче (члан 52. став 2);
- 27) поступи супротно одредби члана 54. став 3. овог закона;
- 28) не плаћа накнаду за приређивање посебних игара на срећу у играчницама у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 54. ст. 5. и 6);

- 29) не води евиденцију о дневним основицама накнаде на основу којих се обрачунава и плаћа накнада, на начин и под условима које пропише министар финансија, односно не доставља месечни обрачун накнаде за приређивање у предвиђеним роковима (члан 55);
- 30) има мање од пет аутомата у објекту у коме на основу одобрења приређује посебне игре на срећу на аутоматима (члан 59);
- 31) аутомат за игре на срећу не подеси на начин прописан чланом 62. став 1. овог закона;
- 32) не обезбеди одговарајућу тачност, ажурност и заштиту техничких и функционалних карактеристика аутомата (члан 62. став 3);
- 33) не достави Управи уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика аутомата, пре стављања у употребу аутомата (члан 62. став 4);
- 34) не достави Управи допунско уверење за сваку промену техничких или функционалних карактеристика аутомата (члан 62. став 5);
- 35) не користи одговарајући информационо-комуникациони систем за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима (члан 63. став 1);
- 36) не достави Управи уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система, пре стављања у употребу (члан 63. став 4);
- 37) не достави Управи допунско уверење за сваку промену карактеристика информационо-комуникационог система (члан 63. став 5);
- 38) приређује игре на срећу у аутомат клубу или кладионици на удаљености мањој од прописане (чл. 67. и 82);
- 39) не обавести Управу уколико у току важења одобрења дође до измене било којег податка од значаја за добијање одобрења (члан 68. став 3, члан 83. став 3. и члан 96. став 3);
- 40) не плаћа накнаду за добијено одобрење за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 75);
- 41) не плаћа накнаду за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 76. ст. 1–4);
- 42) не води евиденцију о оствареном промету по аутомату (члан 76. став 5);
- 43) не користи одговарајући информационо-комуникациони систем за приређивање посебних игара на срећу – клађење (члан 80. став 1);
- 44) не достави Управи уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система пре стављања у употребу (члан 80. став 4);

- 45) не достави Управи допунско уверење за сваку промену техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система (члан 80. став 5);
- 46) не плаћа накнаду за добијено одобрење за приређивање посебних игара на срећу – клађење у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 90);
- 47) не плаћа накнаду за приређивање посебних игара на срећу – клађење у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 91. ст. 1–4);
- 48) не води евиденцију о оствареном промету за свако уплатно-исплатно место (члан 91. став 5);
- 49) не користи одговарајући информационо-комуникациони систем за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације (члан 95. став 1);
- 50) не достави Управи уверење о испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо-комуникационог система пре стављања у употребу (члан 95. став 4);
- 51) не достави Управи допунско уверење за сваку промену техничких и функционалних карактеристика система (члан 95. став 5);
- 52) не плаћа накнаду за добијено одобрење за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 101);
- 53) не плаћа накнаду за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 102. ст. 1, 3. и 4);
- 54) не води евиденцију о оствареном промету за приређивање посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације на прописан начин (члан 102. став 5);
- 55) не објави правила игре у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије осам дана пре отпочињања наградне игре и не достави доказ о објављивању (члан 103. став 7);
- 56) не плаћа накнаду за приређивање наградне игре у прописаном износу, на прописан начин и у прописаном року (члан 107);
- 57) не обавести Управу о резултатима наградне игре у року од 30 дана од дана окончања наградне игре (члан 108. став 1);
- 58) правила игре не истакне на видном месту у просторији у којој се игра приређује или их не објави на други начин утврђен овим законом (члан 109. став 3);
- 59) мења правила игре у току трајања игре (члан 109. став 4);
- 60) поступи супротно одредбама члана 110. овог закона;

61) прима уплате за приређивача посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације у објектима на удаљености мањој од 200 метара од зграде образовних установа (основних и средњих школа) (члан 115. став 4);

62) не достави у складу са захтевом Управе информације, пословну документацију и друге исправе (члан 117);

63) не буде присутно на месту вршења надзора, а уредно је обавештено о предстојећем инспекцијском надзору (члан 118. став 8);

64) не омогући инспектору несметан инспекцијски надзор (члан 118. став 11).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у Државној лутрији Србије и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. тач. 55), 56), 57) и 61) овог члана казниће се за прекршај предузетник новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара.

Члан 133.

Управа подноси захтев за покретање прекршајног поступка месно надлежном прекршајном суду.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 134.

Од дана почетка примене овог закона све посебне игре на срећу из члана 9. став 1. тачка б) овог закона се за сврху опорезивања сматрају играма на срећу из члана 83. став 4. тачка 2) Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15, 113/17, 95/18 и 86/19).

Престанак важења претходног закона

Члан 135.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о играма на срећу („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 93/12 – др. закон, 30/18, 95/18 и 91/19).

Доношење прописа

Члан 136.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Важење раније донетих прописа

Члан 137.

Прописи донети на основу Закона о играма на срећу („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 93/12 – др. закон, 30/18, 95/18 и 91/19) примењиваће се до почетка примене прописа донетих на основу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Усклађивање са одредбама закона

Члан 138.

Приређивачи су дужни да у року од 15 месеци од дана почетка примене овог закона, ускладе своје пословање у складу са одредбама чл. 45, 60, 61, 63, 64, 74, 78, 79, 80, 81, 89, 93, 94, 95. и 113. овог закона.

Приређивачи су дужни да доставе доказе из члана 39. став 3. тач. 2), 7), 8) и 9), члана 68. став 1. тач. 2), 4), 8) и 9), члана 83. став 1. тач. 2), 4), 9) и 10) и члана 96. став 2. тач. 6), 8), 9) и 10) овог закона до 30. јуна 2020. године.

Изузетно од одредбе члана 67. став 3. и члана 82. став 3. овог закона, ограничење у погледу удаљености између два аутомат клуба, или између две кладионице, односно између аутомат клуба и кладионице или играчнице не примењује се за локацију на којој је приређивач имао одобрење за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима, односно за приређивање посебних игара на срећу – клађење, пре почетка примене овог закона.

Окончање започетих поступака

Члан 139.

Поступци који до почетка примене овог закона нису окончани, окончаће се према одредбама закона који се примењивао до почетка примене овог закона.

Ако после почетка примене овог закона акт Управе буде поништен или укинут, даљи поступак спроводи се према одредбама овог закона.

Ступање на снагу и почетак примене

Члан 140.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се по истеку 30 дана од дана ступања на снагу.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

Указ о проглашењу Закона о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилице у Републици Србији

Проглашава се Закон о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилице у Републици Србији, који је донела Народна скупштина Републике Србије на седници Двадесет шестог ванредног заседања у Једанаестом сазиву, 29. фебруара 2020. године.

ПР број 46

У Београду, 3. марта 2020. године

Председник Републике,

Александар Вучић, с.р.

**Закон о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су
нестала из породилицшта у Републици Србији**

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона

Члан 1.

Овим законом уређује се поступак у коме се утврђују чињенице о статусу новорођене деце за коју се сумња да су настала из породилицшта или здравствених установа (у даљем тексту: породилицшта) у Републици Србији и поступак у коме се досуђује правична новчана накнада нематеријалне штете.

Циљ Закона

Члан 2.

Циљ овог закона је утврђивање чињеница погодних да се утврди истина о статусу новорођене деце за коју се сумња да су настала из породилицшта у Републици Србији, на основу доказа који се изведу и података који се прикупе у судском поступку од државних и других органа, родитеља и других лица.

Циљ овог закона је и извршење обавезе Републике Србије из пресуде Европског суда за људска права у предмету Јовановић против Србије (број представке 21794/09).

Све одредбе овог закона тумаче се у циљу утврђивања истине о судбини и статусу новорођене деце за коју се сумња да су настала из породилицшта у Републици Србији.

II. ОРГАНИ НАДЛЕЖНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Првостепени суд

Члан 3.

Поступак у коме се утврђују чињенице о статусу новорођене деце за коју се сумња да су настала из породилицшта у Републици Србији (у даљем тексту: поступак) у првом степену води:

- 1) Виши суд у Београду, за подручје Апелационог суда у Београду;
- 2) Виши суд у Крагујевцу, за подручје Апелационог суда у Крагујевцу;
- 3) Виши суд у Нишу, за подручје Апелационог суда у Нишу;
- 4) Виши суд у Новом Саду, за подручје Апелационог суда у Новом Саду.

Месна надлежност вишег суда одређује се према месту у којем се налази или се налазило породилиште или према пребивалишту или боравишту предлагача.

Састав првостепеног суда

Члан 4.

У првом степену поступак води и одлуке доноси судија појединац.

Специјализација судија

Члан 5.

Судије које поступају у првом и другом степену у поступцима прописаним овим законом, дужни су да похађају посебну обуку за примену овог закона, коју спроводи Правосудна академија.

Програм обуке из става 1. овог члана доноси Правосудна академија.

Министарство надлежно за унутрашње послове

Члан 6.

Истражне радње у поступку, на захтев суда, спроводе посебно обучени полицијски службеници криминалистичке полиције.

Полицијски службеници поступају у складу са законом којим се уређују овлашћења полицијских службеника.

III. НАЧЕЛА ПОСТУПКА

Начело диспозиције

Члан 7.

Поступак се покреће предлогом предлагача.

Истражно начело

Члан 8.

Суд је дужан да утврђује и чињенице које нису изнете у поступку и да одреди извођење доказа који нису предложени.

Суд може да захтева писмене доказе и податке од државних и других органа и физичких и правних лица, који су дужни да их проследе суду у року од 30 дана од дана пријема захтева суда.

Суд кажњава новчаном казном од 30.000 до 450.000 динара физичко лице или одговорно лице у правном лицу, односно новчаном казном од 90.000 до 3.000.000 динара правно лице, ако писмени доказ или податак не буде прослеђен суду у прописаном року.

Начело хитности

Члан 9.

Суд је дужан да води поступак без одлагања.

При одређивању рокова и заказивању рочишта суд води рачуна о томе да је поступак хитан.

Начело поверљивости

Члан 10.

По правилу, јавност је искључена у поступку.

На захтев предлагача, суд може одлучити да поступак у целини или делимично буде отворен за јавност.

Суд, предлагач и сви који учествују у поступку дужни су да чувају тајност података за које су сазнали у току поступка који није био отворен за јавност.

У поступку се примењују прописи који уређују заштиту података о личности и тајност података, ако овим законом није друкчије одређено.

Начело саслушања предлагача и свих који учествују у поступку

Члан 11.

Суд је дужан да предлагачу и свима који учествују у поступку пружи могућност да се изјасне о тврдњама и другим процесним радњама и предлозима предлагача и свих који учествују у поступку.

IV. ПОСТУПАК

1. Опште одредбе

Предлагач и остали који учествују у поступку

Члан 12.

Учесник у поступку је предлагач.

Државни и други органи, организације и установе (министарства, здравствене установе, центри за социјални рад и др.) учествују у поступку, али немају својство учесника у поступку у смислу закона којим се уређује ванпарнични поступак.

Ослобађање од плаћања судске таксе и бесплатна правна помоћ

Члан 13.

Предлагач је ослобођен од плаћања судске таксе.

Суд може предлагачу, на његов захтев, поставити пуномоћника из реда адвоката, на терет средстава суда.

Правила поступка

Члан 14.

Суд одлучује о предлогу у једностраначком поступку, по правилима закона којим се уређује ванпарнични поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

2. Покретање поступка

Предлагач

Члан 15.

Поступак се покреће тако што предлагач подноси суду предлог за утврђивање чињеница о статусу новорођеног детета за које се сумња да је нестало из породилишта у Републици Србији (у даљем тексту: предлог).

Предлог може да поднесе родитељ новорођеног детета, ако се до дана ступања на снагу овог закона обраћао државним органима или породицишту у вези са статусом новорођеног детета за које се сумња да је нестало из породицишта у Републици Србији.

Ако ниједан родитељ није жив, поступак могу да покрену брат, сестра, деда или баба несталог новорођеног детета, без обзира на то да ли су се обраћали државним органима или породицишту у вези са статусом новорођеног детета.

Предлог може да поднесе и лице које сумња у своје порекло, без обзира на то да ли се обраћало државним органима у вези са својим породичним статусом.

Предлог у име лица из ст. 2–4. овог члана може да поднесе и Заштитник грађана.

Садржина предлога

Члан 16.

Предлог садржи: име и презиме, пребивалиште или боравиште предлагача, породичну везу са несталим новорођеним дететом, податке о времену рођења детета, назив и адресу породицишта у коме је дете рођено, начину на који је саопштена смрт детета (потврда о смрти, пријава рођења и сл.) и другим наводима значајним за поступак.

Предлог садржи захтев да се утврди статус несталог новорођеног детета, а може да садржи и захтев за правичну новчану накнаду нематеријалне штете због повреде права на породични живот.

Предлагач је дужан да уз предлог приложи или у предлогу предложи доказе којима поткрепљује чињенице које је изнео у предлогу.

Рок за подношење предлога

Члан 17.

Предлог се може поднети суду у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

3. Ток поступка

Доказна средства

Члан 18.

Суд може да одреди да се изведу сва доказна средства која су предвиђена законом којим се уређује парнични поступак.

Само јавне исправе којима се доказује смрт нису довољан доказ да је нестало дете умрло.

ДНК анализа

Члан 19.

У циљу утврђивања чињеница о статусу несталог новорођеног детета, суд може одредити спровођење форензичко-генетичке анализе биолошких узорака хуманог порекла (у даљем тексту: ДНК анализа).

За потребе ДНК анализе суд може одредити узимање биолошких узорака од предлагача и других лица која се могу довести у везу са несталим новорођеним дететом, као и са лешева.

Предлагач може одбити узимање биолошких узорака за потребе ДНК анализе само ако би због тога наступила штета по његово здравље.

У случају да предлагач неоправдано одбије узимање биолошких узорака за потребе ДНК анализе, сматраће се да је повукао предлог.

Узимање биолошких узорака за потребе ДНК анализе од других лица може се спровести само уз њихову писмену сагласност.

Суд може писменим путем, од органа који води национални ДНК регистар, захтевати претраживање тог регистра ради упоређивања ДНК профила добијеног ДНК анализом са подацима који се већ налазе у регистру.

Подаци добијени ДНК анализом која се спроводи у складу са овим законом, могу се користити само у сврху утврђивања чињеница о статусу несталог новорођеног детета.

Сведоци и вештаци

Члан 20.

Сведок и вештак не могу да ускрате сведочење, односно вештачење, нити одговор на поједина питања.

Ако сведок који је уредно позван не дође, а изостанак не оправда или се без одобрења или оправданог разлога удаљи са места где треба да буде саслушан, суд одмах наређује да се он принудно доведе и да сноси трошкове довођења и кажњава га новчаном казном од 30.000 до 450.000 динара. Ако сведок дође и, пошто је упозорен на последице, ускрати сведочење или одговор на поједино питање, суд га одмах кажњава новчаном казном од 30.000 до 450.000 динара, а ако и после тога ускрати сведочење или одговор на поједино питање суд га поново новчано кажњава.

Суд кажњава новчаном казном од 30.000 до 450.000 динара вештака – физичко лице или одговорно лице у правном лицу које обавља вештачење, односно од 90.000 до

3.000.000 динара правно лице које обавља вештачење ако вештак не дође иако је уредно позван, а изостанак не оправда или ако у остављеном року не поднесе налаз и мишљење или одбије да врши вештачење.

Рочишта

Члан 21.

Суд заказује рочиште на захтев предлагача.

Ако захтев предлагача изостане, суд заказује рочиште када је то потребно ради утврђивања битних чињеница или извођења доказа или када сматра да је одржавање рочишта потребно из других оправданих разлога.

Подношење кривичне пријаве

Члан 22.

Ако у току поступка суд дође до сазнања о постојању основа сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, дужан је да одмах поднесе кривичну пријаву надлежном јавном тужиоцу.

4. Одлучивање суда

Решење

Члан 23.

О основаности предлога суд одлучује решењем.

Решењем о усвајању предлога одређује се статус несталог новорођеног детета тако што се утврђују чињенице о његовој смрти и месту где се тело детета налази или, ако не може да се утврди да је дете мртво, утврђују се чињенице које објашњавају шта се са несталим новорођеним дететом догодило и место где се оно налази.

Ако не могу да се утврде чињенице које објашњавају шта се са несталим новорођеним дететом догодило, суд решењем констатује да не може да се утврди статус несталог новорођеног детета.

Правноснажно решење којим је суд констатовао да не може да се утврди статус несталог новорођеног детета не спречава предлагача да поново покрене поступак о истој ствари ако је сазнао нове чињенице или нашао или стекао могућност да употреби нове доказе на основу којих је могло да буде донето решење из става 2. овог члана да су те чињенице или докази били употребљени у ранијем поступку.

Суд је дужан да утврди који орган, организација или установа је одговорна за нестанак новорођеног детета.

Правична новчана накнада

Члан 24.

Решењем којим усваја предлог суд досуђује предлагачу правичну новчану накнаду нематеријалне штете због повреде права на породични живот.

Правична новчана накнада досуђује се и ако је суд донео решење којим констатује да не може да се утврди статус несталог новорођеног детета.

Правична новчана накнада може да се досуди само ако је захтевана у предлогу.

Висина правичне накнаде

Члан 25.

Висину правичне новчане накнаде нематеријалне штете суд одређује по слободној оцени, ценећи све околности случаја, а пре свега интензитет претрпљених душевних болова и страха и друга мерила одређена законом којим се уређују облигациони односи.

Правична новчана накнада не може да се досуди у износу већем од 10.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан доношења решења суда.

Правична новчана накнада исплаћује се из буџета Републике Србије.

Досуђивање правичне новчане накнаде не утиче на право предлагача на накнаду материјалне штете.

5. Поступак по жалби

Жалба

Члан 26.

Против решења вишег суда предлагач може поднети жалбу надлежном апелационом суду, преко вишег суда, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалбом може да се побија и само висина досуђене правичне новчане накнаде.

Апелациони суд одлучује о жалби у већу од троје судија.

Одлука по жалби

Члан 27.

Апелациони суд решењем одлучује о жалби.

Против решења донетог о жалби ревизија није дозвољена.

Дејство правноснажног решења у другим поступцима

Члан 28.

У кривичном или другом поступку, орган који води поступак везан је правноснажним решењем донетим у поступку прописаном овим законом, којим су утврђене чињенице о смрти детета.

V. КОМИСИЈА

Комисија за прикупљање чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породици у Републици Србији

Члан 29.

Влада, у року од 30 дана од дана почетка примене овог закона, образује Комисију за прикупљање чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породицишта у Републици Србији (у даљем тексту: Комисија).

Задатак Комисије је да прикупља и обрађује све чињенице и податке који се налазе у поседу:

- 1) правосудних органа пред којима су вођени или се још увек воде преткривични и кривични поступци покренути по кривичним пријавама родитеља или других особа, а која садрже наводе о одузимању и трговини са новорођеном децом;
- 2) органа унутрашњих послова који су или кроз примену полицијских овлашћења или поступајући по налозима правосудних органа задужених за вођење преткривичних и кривичних поступака, или на други начин, дошли у посед чињеница, података и сазнања који се односе на одузимање и трговину новорођеном децом;
- 3) свих медицинских установа које су у свом раду или на било који други начин дошле или су могле да дођу у контакт са трудницама, новорођеном децом или децом која су мртворођена, или децом која су убрзо након порођаја преминула у медицинским установама;
- 4) матичних служби јединица локалне самоуправе у које су уписиване чињенице рођења и смрти све деце за које постоји сумња да су одузета и да се са њима трговало;
- 5) свих јавнокомуналних предузећа којима је било или још увек јесте делегирано јавно овлашћење сахрањивања погребних остатака мртворођене деце или деце која су преминула убрзо након порођаја у некој од медицинских установа;
- 6) свих центара за социјални рад који би у свом поседу могли да имају чињенице, податке и сазнања која се односе на одузимање и трговину новорођеном децом;
- 7) свих других државних, покрајинских органа, као и органа јединица локалне самоуправе, и свих јавних предузећа и установа које би у свом поседу могле да имају чињенице, податке и сазнања који се односе на одузимање и трговину новорођеном децом.

Сви субјекти из става 2. овог члана у обавези су да Комисији омогуће приступ свим подацима којима располажу и разговор са запосленима у вези са задатком Комисије.

Комисија може обрађивати податке о личности само по добијеној сагласности Повереника за информације од јавног значаја и заштити података о личности, који је дужан да по захтеву Комисије одлучи у року од пет дана од дана пријема захтева.

Комисија има 15 чланова, од којих шест чланова Влада именује из реда представника министарстава надлежних за послове: правосуђа, унутрашњих послова, здравља, бриге о породици, државне управе, као и Безбедносно-информативне агенције, а девет чланова из реда представника регистрованих удружења родитеља која се баве питањима нестале новорођене деце, на усаглашени предлог тих удружења.

Комисија одлучује већином гласова од укупног броја чланова Комисије.

Комисија доноси пословник о свом раду.

Комисија бира председника из реда чланова који су представници регистрованих удружења родитеља која се баве питањима нестале новорођене деце.

Комисија подноси годишњи извештај о свом раду Влади и надлежном одбору Народне скупштине.

Стручне и административно-техничке послове за потребе Комисије обавља Генерални секретаријат Владе.

VI. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Ступање закона на снагу и почетак примене

Члан 30.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се истеком рока од три месеца од дана ступања на снагу, изузев одредаба чл. 3, 5, 15, 16. и 17. овог закона које се примењују од дана ступања на снагу овог закона.